

การจัดการความความเสี่ยงภายในอาคารสำนักงานขนาดใหญ่ กรณีศึกษา อาคารสำนักงานใหญ่ของ
สถาบันทางการเงิน 6 แห่ง

นายพีรวัฒน์ แสงชูโต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RISK MANAGEMENT IN OFFICE BUILDING: A CASE STUDY OF SIX
HEAD OFFICE BUILDING OF FINANCIAL INSTITUTIONS

Mr. Prerawat Sangchutoe

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Architecture

Department of Architecture

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2016

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดการความเสี่ยงภัยภายในอาคารสำนักงาน
ขนาดใหญ่ กรณีศึกษา อาคารสำนักงานใหญ่ของสถาบัน
ทางการเงิน 6 แห่ง

โดย

นายพีรวัฒน์ แสงชูโต

สาขาวิชา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ศาสตราจารย์ ดร.เสริชย์ โชติพานิช

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นรัชฎ์ กาญจนะจฤดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นาวาโท ไตรวัฒน์ วิริยะศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริชย์ โชติพานิช)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พรรณชลัท สุริโยธิน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ เตชะกิจขจร)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรดร แก้วลาย)

พิรวัฒน์ แสงชูโต : การจัดการความเสี่ยงภัยภายในอาคารสำนักงานขนาดใหญ่ กรณีศึกษา อาคารสำนักงานใหญ่ของสถาบันทางการเงิน 6 แห่ง (RISK MANAGEMENT IN OFFICE BUILDING: A CASE STUDY OF SIX HEAD OFFICE BUILDING OF FINANCIAL INSTITUTIONS) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ศ. ดร.เสรีชัย โชติพานิช, 177 หน้า.

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการด้านความเสี่ยงภัยภายในอาคารสำนักงานใหญ่ของสถาบันการเงินในประเทศไทย การวิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงิน จำนวน 6 แห่ง เพื่อศึกษาหลักการและเหตุผลในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายด้านการจัดการความปลอดภัยภายในอาคารของสถาบันการเงิน และศึกษาวิธีการตลอดจนกระบวนการในการจัดการด้านความเสี่ยงภัยของอาคารสำนักงานของสถาบันการเงิน รวมถึงศึกษาหาความสัมพันธ์ของแนวทางและวิธีการของการจัดการด้านความปลอดภัยที่เหมาะสมกับลักษณะกายภาพของอาคารสำนักงานใหญ่ของสถาบันการเงิน

ผลจากการศึกษาพบว่า ธนาคารกลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 แห่ง มีลักษณะอาคารเป็นอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่ โดยมีลักษณะกายภาพที่แตกต่างกัน 2 ลักษณะคือ 1)อาคารที่ตั้งอยู่ใกล้แม่น้ำหรือคลอง 2) อาคารที่ตั้งอยู่ใจกลางเมือง และมีความแตกต่างกันในเรื่องของระบบป้องกันอัคคีภัยโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ 1)กลุ่มอาคารที่สร้างก่อนกฎกระทรวงปี 2535 2) กลุ่มอาคารที่สร้างหลังกฎกระทรวงปี 2535 โดยพบว่า ธนาคารมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายด้านความปลอดภัยที่มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการดูแลทางด้านความปลอดภัยของพนักงานและผู้ใช้งานอาคาร มุ่งเพิ่มทักษะทางด้านความรู้ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ปฏิบัติตามข้อบังคับทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องอาคารและกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยอย่างเคร่งครัด ติดตามและประเมินความเสี่ยงภัยภายในอาคารเพื่อหาแนวทางป้องกันและมีการระบุความเสี่ยงภัยโดยธนาคารกลุ่มตัวอย่างให้ระดับความสำคัญมากที่สุดกับความเสียหายที่เกิดจากอัคคีภัย และความเสี่ยงภัยที่เกิดจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา และให้ความสำคัญในระดับรองลงมากับความเสียหายที่เกิดจากการปฏิบัติงานผิดพลาด และความเสี่ยงภัยจากการเสื่อมสภาพหรือชำรุดจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร ความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมภายในพื้นที่ทำงาน ความเสี่ยงจากการจัดเก็บสารเคมีหรือเชื้อเพลิง และความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้แก่ ภัยจากแผ่นดินไหว และภัยจากน้ำท่วม ตามลำดับ โดยมีการกำหนดและเตรียมแผนการจัดการกับความเสี่ยง จัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงภัย แผนการตรวจสอบการทำงานและปฏิบัติงาน แผนการอบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัย กำหนดแผนงานมาตรฐานเพื่อลดความเสี่ยงภัย โดยเลือกใช้เครื่องมือที่ต่าง ๆ เข้ามาปรับใช้เพื่อลดความเสี่ยงภัย ได้แก่ ป้ายแนะนำและป้ายเตือนต่างๆ จัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์และสร้างความตระหนักในเรื่องความปลอดภัย รวมถึงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและคู่มือความปลอดภัยสำหรับการทำงาน กำหนดระเบียบข้อบังคับในการทำงาน ระเบียบการตกแต่งพื้นที่ โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบตั้งแต่เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ ระดับหัวหน้างาน รวมไปถึงการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารหรือบุคคลภายนอกเข้ามาตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านความปลอดภัย นอกจากนี้ยังมีการกำหนดวิธีวัดผลการปฏิบัติงานด้วยการเก็บเป็นสถิติของการเกิดเหตุและจัดทำเป็นรายงานผลเพื่อนำมาปรับปรุง ป้องกันและลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงภัยแต่ละประเภทขึ้นภายในสำนักงาน

การจัดการด้านความเสี่ยงภัยของสถาบันการเงิน สถาบันการเงินพิจารณาให้ระดับความเสี่ยงภัยที่มีผลกระทบต่อการใช้งานอาคาร ความปลอดภัยของพนักงานและผู้ใช้อาคาร ตลอดจนผลกระทบต่อทรัพย์สิน และภาพลักษณ์ของธนาคาร โดยกำหนดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) ซึ่งเป็นกลุ่มความเสี่ยง 1 ใน 5 ความเสี่ยงตามเงื่อนไขของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีการกำหนดทิศทาง วางเป็นนโยบายและเป้าหมายด้านความปลอดภัยที่ชัดเจน เพื่อแก้ไขและลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเลือกใช้วิธีการจัดการและดำเนินการตามประเภทของความเสี่ยงภัยหลัก 2 ส่วน คือ 1.อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุ การทำงานผิดพลาด ขาดความรู้ ความประมาท ของพนักงานในอาคาร ผู้รับเหมา และเกิดจากความชำรุดของอาคาร และ 2.อุบัติเหตุที่เกิดจากภัยพิบัติหรือภัยทางธรรมชาติ โดยธนาคารมีการจัดทำแผน 3 ส่วน คือ แผนเตรียมการก่อนเกิดเหตุ แผนขณะเกิดเหตุหรือเผชิญเหตุ และแผนฟื้นฟูคืนสภาพ โดยการจัดการความเสี่ยงภัยทั้งหมดเชื่อมโยงกับแผน BCP หลักของธนาคาร

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา สถาปัตยกรรม

ลายมือชื่อ อ.ที่ปริกษาหลัก

ปีการศึกษา 2559

5873603625 : MAJOR ARCHITECTURE

KEYWORDS: RISK MANAGEMENT / FINANCIAL INSTITUTION / RISK IDENTIFICATION

PRERAWAT SANGCHUTOE: RISK MANAGEMENT IN OFFICE BUILDING: A CASE STUDY OF SIX HEAD OFFICE BUILDING OF FINANCIAL INSTITUTIONS. ADVISOR: PROF. SARICH CHOTIPANICH, Ph.D., 177 pp.

The objective of this study was to investigate the risk management of the 6 head office buildings of a financial institution in Thailand. This research was conducted by interviewing 6 financial executives to study the principles and reasons for setting the direction and objectives of building safety management. From the study results, it was found that the guidelines and procedures for managing the risk in the financial institution buildings paid close attention to the risk management of fire and other hazards that affect financial institution reliability with a focus on actions under the rules of the law, risk identification, and analysis of risk to financial institutions to set clear policies and goals for security actions as a guideline for safety operations and to deal with the risks that will affect the financial institution. There are plans, steps, patterns, and tools. There are also persons responsible for monitoring and controlling practices to be in accordance with the set procedures and formats. There are also measures to improve the effectiveness of safety management and the development of employee knowledge on safety to reduce risks and accidents that could occur.

There are clear policies and targets and strict compliance with safety laws and regulations for the safety and risk management in a financial institution buildings. All financial institutions paid attention to the development of employee knowledge on safety. Most financial institutions paid serious attention to the risk especially the risk caused by the contractor and the risk of defective equipment. They dealt with risk by identifying hazards that will occur and planning controls to reduce the likelihood of incidents through the plan, tool, and control from the responsible persons. Financial institution building risk management starts from the establishment of clear policies and goals, analyzing and assessing risk and the impact that would occur. The financial institution had the same safety management approach. There may be slight differences depending on the physical characteristics and location of the building.

Department: Architecture

Student's Signature

Field of Study: Architecture

Advisor's Signature

Academic Year: 2016

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร. เสริชย์ โชติพานิช ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ สั่งสอนและชี้แนะตลอดจนสนับสนุน การจัดทำวิทยานิพนธ์จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณประธานและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้เกียรติและเสียสละเวลาอันมีค่าในการร่วมเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนและประสิทธิประสาทวิชา และให้ความช่วยเหลือแนะนำระหว่างการจัดทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

ขอขอบคุณ ผู้บริหารธนาคารและผู้ให้สัมภาษณ์ของธนาคารทั้ง 6 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ธนาคารยูโอบี จำกัด(มหาชน) ที่เสียสละเวลาและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณสมชาติ ลาภาพงศ์ และ คุณฉันทนา พันธุ์ จากธนาคารทีเอสโก้ สำหรับข้อมูลและความช่วยเหลือในการเตรียมข้อมูลสำหรับการวิจัย

ขอขอบคุณคุณ คุณ ชาญ ศิริรัตน์ ผู้บังคับบัญชา และพี่ๆ น้องๆ ตลอดจนเพื่อนร่วมงาน ในบริษัท พลัสๆ ทุกคนที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในการทำงานวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณกลุ่มพี่ๆ น้องๆ ร่วมชั้นเรียน และพี่ๆ FM รุ่นต่างๆที่ได้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ และให้กำลังใจตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

สุดท้ายขอขอบคุณครอบครัว และภรรยา ที่ให้กำลังใจ ช่วยเหลือและทุกสิ่งทุกอย่างที่มี อาจกล่าวถึงได้หมดสิ้น

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ก
สารบัญรูป.....	ง
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	2
1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา.....	4
1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.7 คำนิยามศัพท์.....	6
บทที่ 2	9
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 ประเภทอาคารควบคุม.....	9
2.2 การจัดการด้านความปลอดภัย	10
2.3 การจัดการด้านความเสี่ยงภัย	13
2.4 กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านความปลอดภัยของอาคาร	18
2.5 กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยในการทำงาน	25

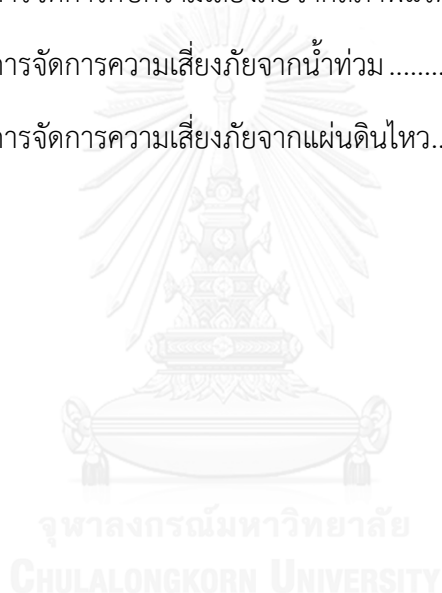
2.6	หน้าที่ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการทำงาน	30
2.7	การบริหารความเสี่ยงภัยของธนาคาร.....	33
บทที่ 3		35
	ระเบียบวิธีวิจัย	35
3.1	เกณฑ์การเลือกกรณีศึกษา	35
3.2	ขอบเขตของการศึกษา	36
3.3	การคัดเลือกกรณีศึกษา	36
3.4	ขั้นตอนและกระบวนการวิจัย	38
บทที่ 4		40
	รายงานผลการศึกษา	40
4.1	ธนาคารกสิกรไทย	41
4.2	ธนาคารไทยพาณิชย์.....	59
4.3	ธนาคารยูโอบี.....	79
4.4	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	97
4.5	ธนาคารกรุงเทพ.....	113
4.6	ธนาคารกรุงไทย	129
บทที่ 5		147
	วิเคราะห์ผลการศึกษา	147
บทที่ 6		160
	สรุปผลการศึกษาและ อภิปรายผล	160
	ภาคผนวก ก.....	167
	รายการอ้างอิง	175
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	177

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 ตารางแสดงรายละเอียดธนาคารกลุ่มตัวอย่างกรณีศึกษา	3
ตารางที่ 2 ตารางแสดงจำนวนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยแต่ละระดับตามประเภทกิจการ	26
ตารางที่ 3 ตารางแสดงจำนวนคณะกรรมการความปลอดภัย ตามจำนวนลูกจ้าง.....	27
ตารางที่ 4 ตารางแสดงการจัดลำดับ Bank of the Year 2016.....	37
ตารางที่ 5 ตารางแสดงการจัดการกับความเสียหายจากอัคคีภัย ธนาคารสิริไทย	50
ตารางที่ 6 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากผู้รับเหมา.....	51
ตารางที่ 7 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากการทำงานผิดพลาด.....	53
ตารางที่ 8 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารที่ชำรุด หรือเสื่อมสภาพ.....	54
ตารางที่ 9 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากสารเคมีและเชื้อเพลิง.....	55
ตารางที่ 10 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน	56
ตารางที่ 11 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากน้ำท่วม	57
ตารางที่ 12 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากแผ่นดินไหว.....	58
ตารางที่ 13 ตารางแสดงการจัดการกับความเสียหายจากอัคคีภัย ธนาคารไทยพาณิชย์.....	68
ตารางที่ 14 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากผู้รับเหมา.....	70
ตารางที่ 15 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากการทำงานผิดพลาด.....	72
ตารางที่ 16 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุด หรือเสื่อมสภาพ.....	73
ตารางที่ 17 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากสารเคมีและเชื้อเพลิง.....	74
ตารางที่ 18 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน	75
ตารางที่ 19 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากน้ำท่วม	76
ตารางที่ 20 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากแผ่นดินไหว.....	78
ตารางที่ 21 ตารางแสดงการจัดการด้านความเสียหายจากอัคคีภัย ธนาคารยูโอบี	86

ตารางที่ 22 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา.....	88
ตารางที่ 23 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด.....	90
ตารางที่ 24 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุด และเสื่อมสภาพ	91
ตารางที่ 25 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง	92
ตารางที่ 26 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน	93
ตารางที่ 27 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม	94
ตารางที่ 28 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว.....	95
ตารางที่ 29 ตารางแสดงการจัดการด้านอัคคีภัยของธนาคารกรุงศรีอยุธยา	105
ตารางที่ 30 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา.....	106
ตารางที่ 31 ตารางแสดง การจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด	107
ตารางที่ 32 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุด หรือเสื่อมสภาพ.....	108
ตารางที่ 33 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง	109
ตารางที่ 34 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน	109
ตารางที่ 35 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม	111
ตารางที่ 36 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว.....	112
ตารางที่ 37 ตารางแสดงการจัดการด้านอัคคีภัยของธนาคารกรุงเทพ	121
ตารางที่ 38 ตารางแสดงการจัดการกับความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา.....	122
ตารางที่ 39 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด.....	123
ตารางที่ 40 ตารางแสดงการจัดการจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร	124
ตารางที่ 41 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง	125
ตารางที่ 42 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน.....	126
ตารางที่ 43 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม	127

ตารางที่ 44 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว.....	128
ตารางที่ 45 การจัดการด้านอัคคีภัยของธนาคารกรุงไทย.....	137
ตารางที่ 46 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา.....	139
ตารางที่ 47 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด.....	140
ตารางที่ 48 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารของ ธนาคาร.....	141
ตารางที่ 49 ตารางแสดงการจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง.....	141
ตารางที่ 50 ตารางแสดงการจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน	143
ตารางที่ 51 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม	144
ตารางที่ 52 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว.....	146

สารบัญรูป

รูปที่ 1	ภาพแสดงกระบวนการและขั้นตอนการศึกษาวิจัย	5
รูปที่ 2	ภาพแสดงความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการใช้อาคาร	14
รูปที่ 3	รูปแสดงโครงสร้างการบริหารงานของธนาคารกสิกรไทย.....	42
รูปที่ 4	ภาพแสดงกลุ่มลูกค้าของธนาคารกสิกรไทย.....	43
รูปที่ 5	ภาพแสดงแผนที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ธนาคารกสิกรไทย	44
รูปที่ 6	ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ ของธนาคารกสิกร ไทย.....	46
รูปที่ 7	ภาพแสดงโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ ธนาคารไทยพาณิชย์.....	62
รูปที่ 8	ภาพแสดงกลุ่มลูกค้าของธนาคารไทยพาณิชย์	63
รูปที่ 9	ภาพแสดงแผนที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ธนาคารไทยพาณิชย์.....	63
รูปที่ 10	ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆของธนาคารไทย พาณิชย์.....	65
รูปที่ 11	ภาพแสดงโครงสร้างการบริหารงานของธนาคารยูโอบี.....	81
รูปที่ 12	ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ของธนาคารยูโอบี.....	81
รูปที่ 13	ภาพแสดงแผนที่ตั้งของสำนักงานธนาคารยูโอบี	82
รูปที่ 14	ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆของธนาคารยูโอบี	84
รูปที่ 15	ภาพแสดงโครงสร้างการบริหารงานของธนาคารกรุงศรีอยุธยา.....	98
รูปที่ 16	ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา	99
รูปที่ 17	ภาพแสดงแผนที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา.....	100
รูปที่ 18	ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆของธนาคารกรุงศรี อยุธยา.....	102
รูปที่ 19	ภาพแสดงโครงสร้างการบริหารของธนาคารกรุงเทพ	114

รูปที่ 20	ภาพแสดงผลสัมฤทธิ์ของธนาคารกรุงเทพ.....	115
รูปที่ 21	ภาพแสดงแผนที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารกรุงเทพ	116
รูปที่ 22	ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ ของธนาคาร กรุงเทพ.....	118
รูปที่ 23	ภาพแสดงโครงสร้างการบริหารงานของธนาคารกรุงไทย.....	130
รูปที่ 24	ภาพแสดงกลุ่มผลิตภัณฑ์ทางการเงินของธนาคารกรุงไทย	131
รูปที่ 25	ภาพแสดงแผนที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารกรุงไทย.....	132
รูปที่ 26	ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ ของ ธนาคารกรุงไทย	135
รูปที่ 27	ภาพแสดงการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการจัดการความปลอดภัยภายในอาคาร	162
รูปที่ 28	ภาพแสดงวิธีและขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ	163
รูปที่ 29	ภาพแสดงวิธีและขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ	164

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

ความเสี่ยงภัย (Risk) คือ โอกาสหรือความน่าจะเป็นที่จะทำให้เกิดความสูญเสียในอนาคต โดยเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นนั้นเป็นเหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน การจัดการความเสี่ยงภัยคือการวางแผนเพื่อรับมือกับภัยหรืออันตรายหรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยที่เราไม่สามารถที่จะคาดเดาได้และไม่รู้ว่าเกิดขึ้นเมื่อไร ความเสี่ยงภัยสามารถแบ่งแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ ความเสี่ยงภัยจากการเกิดอุบัติเหตุ หรือการปฏิบัติงานโดยประมาท และความเสี่ยงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น ภัยที่เกิดจากแผ่นดินไหว อุทกภัยหรือวาตภัย เป็นต้น ความเสี่ยงภัยจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ภัยมิได้หมายความว่าเฉพาะอุบัติเหตุหรือภัยที่เกิดขึ้นโดยธรรมดาเท่านั้น ภัย (Hazard) ยังหมายรวมถึงสภาวะการณ์ที่มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดการบาดเจ็บของบุคคล หรือความเสียหายที่จะเกิดต่อทรัพย์สิน และยังรวมถึงผลกระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของพนักงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ระดับที่แตกต่างกันมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสถานะความเสี่ยงภัยของแต่ละเหตุการณ์ นอกจากนี้ภัยจะรวมไปถึงความเสียหาย การสูญเสียทั้งบุคคลและทรัพย์สิน การบาดเจ็บ พิการและเสียชีวิต

การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็นกระบวนการดำเนินงานขององค์กรที่เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อที่จะลดความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อองค์กรและธุรกิจ และเป็นสิ่งที่ทุกธุรกิจในปัจจุบันต้องให้ความสนใจ โดยการกำหนดเป็นรูปแบบและแนวทางปฏิบัติเพื่อสร้างความปลอดภัย (Safety) หมายถึง สภาวะการปราศจากภัยหรือการพ่นภัย และ รวมถึงปราศจากอันตราย (Danger) การบาดเจ็บ (Injury) การเสี่ยงภัย (Risk) และการสูญเสีย (Loss) ถือเป็น การสร้างความปลอดภัยและจัดการกับความเสี่ยงภัยขององค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถประเมิน ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ การจัดการกับความเสี่ยงภัยภายในอาคารเป็นการสร้างความปลอดภัยภายในอาคารก็ถือเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้บริหารอาคารและผู้ใช้อาคาร เนื่องจากความเสี่ยงภัยนั้นมีผลกระทบโดยตรงต่อความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ขวัญกำลังใจ ประสิทธิภาพในการทำงาน รวมไปถึงภาพลักษณ์ขององค์กรที่เป็นเจ้าของอาคารนั้นๆ ความปลอดภัยภายในอาคาร

ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อุบัติภัยและสุขอนามัย (Safety) และความปลอดภัยจากอันตรายที่มีผลต่อสวัสดิภาพและทรัพย์สินขององค์กรและผู้ใช้อาคาร (Security)

ในปัจจุบันสถาบันการเงินโดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีการก่อสร้างอาคารที่เป็นอาคารขนาดใหญ่และอาคารสูง เพื่อใช้เป็นสำนักงานใหญ่ รวมถึงใช้เป็นสำนักงานของส่วนงานต่างๆของธนาคารเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาคารที่เป็นสำนักงานใหญ่ของธนาคารนั้นเป็นที่รวมของฝ่ายงานหลักที่สำคัญของธนาคาร และยังใช้ส่วนหนึ่งของอาคารเป็นสาขาสำนักงานใหญ่ของธนาคารอีกด้วย ด้วยความเป็นอาคารสูงหรืออาคารใหญ่จึงมีผู้ใช้อาคารเป็นจำนวนมาก และย่อมมีความเสี่ยงต่อกภัยด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น การประกอบธุรกิจด้านธนาคารเป็นธุรกิจที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในทุกๆด้าน ความเสี่ยงด้านอุบัติเหตุก็เป็นส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารของธนาคารให้ความสำคัญ ดังนั้นการจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงภัยภายในอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคาร จึงเป็นภาระและหน้าที่ที่สำคัญสำหรับผู้บริหารของธนาคารในการกำหนดทิศทางและแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างยั่งยืน และมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาหลักการและเหตุผลในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายด้านการจัดการความปลอดภัยภายในอาคารของสถาบันการเงิน
2. เพื่อศึกษา รูปแบบ วิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดการด้านความปลอดภัยของอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงิน
3. เพื่อศึกษา หาความสัมพันธ์ของแนวทางและวิธีการของการจัดการด้านความปลอดภัยที่เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพของอาคาร

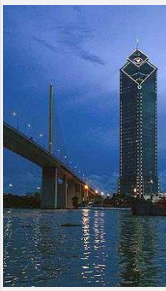

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เลือกทำการศึกษาเฉพาะในเรื่องของการจัดการด้านความปลอดภัย (Safety) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นอาคารสำนักงานที่เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ในปัจจุบันของสถาบันการเงิน ทำการศึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงภัยภายในอาคาร ของอาคารสำนักงานที่เป็นสำนักงานใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจำนวน 6 แห่ง ซึ่งเป็นอาคารที่ติดอันดับ 1 ใน 10 ของธนาคารแห่งปี 2559 ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงไทย

และธนาคารยูโอบี เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการความปลอดภัยด้านต่างๆ ตามประเภทของความเสี่ยงภัยที่ธนาคารให้ความสำคัญ

โดยการศึกษาครั้งนี้คัดเลือกอาคารที่เป็นอาคารซึ่งใช้เป็นสำนักงานใหญ่ของธนาคารเพียงอย่างเดียว ไม่มีพื้นที่เช่าของบริษัทสำนักงานอื่นเข้าร่วมอยู่ในอาคาร อาคารสำนักงานใหญ่เป็นอาคารขนาดใหญ่พิเศษหรืออาคารสูงและตั้งอยู่ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร มีฐานข้อมูลที่ชัดเจน และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงรายละเอียดธนาคารกลุ่มตัวอย่างกรณีศึกษา

ธนาคาร	ธนาคารกสิกรไทย	ธนาคารไทยพาณิชย์	ธนาคารยูโอบี	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	ธนาคารกรุงเทพ	ธนาคารกรุงไทย
ภาพอาคาร						
ที่ตั้ง	1 ซอยราษฎร์บูรณะ 27/1 ถนนราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ 10140	9 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900	191 ถนนสาทรใต้ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120	1222 ถนนพระรามที่ 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120	333 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500	อาคาร 1 เลขที่ 35 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเดนมุณี เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
ความสูงอาคาร	42 ชั้น (207.6 เมตร)	37 ชั้น	20 ชั้น (83 เมตร)	40 ชั้น (160 เมตร)	33 ชั้น	16 ชั้น
ปีเปิดใช้	ปี 2538	ปี 2539	ปี 2529	ปี 2539	ปี 2525	ปี 2525
ข้อมูลธนาคารเบื้องต้น						
ปีก่อตั้ง	2488	2449	2478 (ควบรวม2548)	2488	2487	2509
ทุนจดทะเบียน	30,486 ล้านบาท	34,170 ล้านบาท	24,857 ล้านบาท	75,741 ล้านบาท	39,983 ล้านบาท	71,976 ล้านบาท
ประเทศ	ไทย	ไทย	สิงคโปร์	ร่วมทุน MUFG (ญี่ปุ่น)	ไทย	ไทย
กำไรสุทธิปี 59	40,174 ล้านบาท	47,612 ล้านบาท	3,095 ล้านบาท (ปี 58)	21,404 ล้านบาท	31,814 ล้านบาท	32,283 ล้านบาท

ที่มา : จากการสัมภาษณ์และ website ของธนาคาร

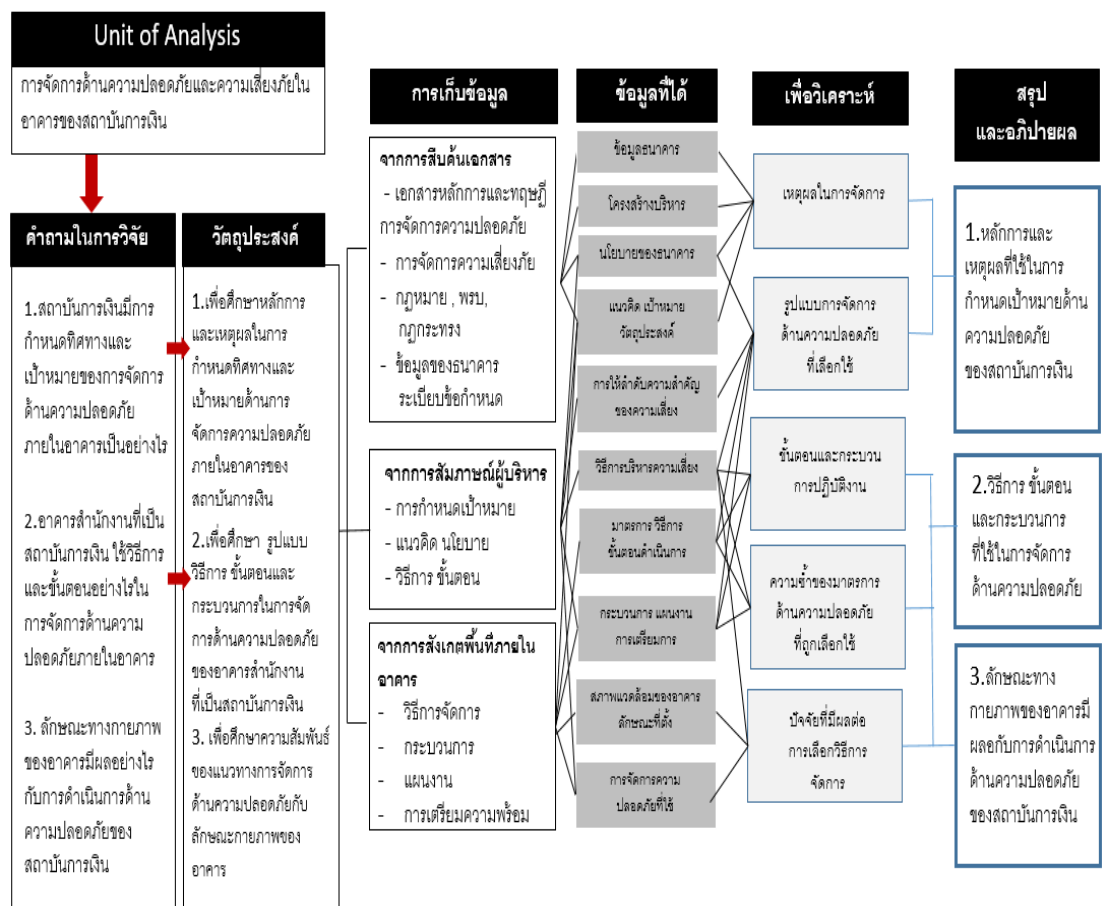
1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยการจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงภัยในอาคาร กรณีศึกษา อาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงิน เลือกใช้วิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นอาคารสำนักงานใหญ่ของสถาบันการเงิน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของธนาคารกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกจำนวน 6 แห่ง จากการคัดเลือกรายชื่อธนาคารพาณิชย์ของไทย ที่ได้รับการจัดอันดับ Bank of the Year 2016 จากนิตยสาร การเงินธนาคาร ฉบับเดือนเมษายน 2559 โดยใช้หลักการจัดลำดับธนาคารจากผลประกอบการของธนาคารพาณิชย์ 15 แห่ง ในรอบปี 2558 เพื่อจัดลำดับ 10 ลำดับธนาคารแห่งปี โดยมีขั้นตอนและกระบวนการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. การตั้งคำถามในการวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงภัยในอาคารของสำนักงานใหญ่ของสถาบันการเงิน
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นการศึกษาหลักการและเหตุผลในการจัดการ และศึกษารูปแบบ วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการ รวมถึง ศึกษาความสัมพันธ์ของแนวทางการจัดการกับลักษณะกายภาพของอาคาร
3. การเก็บข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายส่วนประกอบด้วย
 - การสืบค้นจากเอกสาร ในส่วนของหลักการและทฤษฎี ตลอดจนศึกษาจากพระราชบัญญัติ กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการศึกษาประวัติความเป็นมาและข้อมูลที่สำคัญของธนาคารกลุ่มตัวอย่าง
 - ออกแบบชุดรายการคำถาม เพื่อนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของคำถามในแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการตั้งคำถามเพื่อสอบถามข้อมูลความเสี่ยงภัยที่ผู้บริหารสถาบันการเงินให้ความสำคัญ และนำรายการคำถามมาทำ Pre Test แบบสอบถามกับผู้บริหารธนาคารที่มีหน้าที่กำกับและควบคุมดูแลงานด้านการจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงภัย ของธนาคาร ทีสโก้ สำนักงานใหญ่ ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
 - การสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ของสถาบันการเงิน ที่มีหน้าที่หรือส่วนเกี่ยวข้องในงานด้านการจัดการความปลอดภัยของธนาคารกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 แห่ง โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด

- การสังเกตพื้นที่ภายในอาคาร และบริเวณโดยรอบอาคาร เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพอาคาร การดำเนินการ วิธีการจัดการ และการเตรียมความพร้อมต่างๆ
- 4. นำข้อมูลที่ได้จากส่วนต่างๆมาทำการวิเคราะห์ หาเหตุผลและทำความเข้าใจกับแนวทางและวิธีการจัดการของแต่ละธนาคาร
- 5. สรุปและทำการอภิปรายผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูล

กระบวนการและขั้นตอนในการศึกษา (Study Map)

รูปที่ 1 ภาพแสดงกระบวนการและขั้นตอนการศึกษาวิจัย

1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา

จากนโยบายและเหตุผลทางด้านการรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานของสถาบันการเงิน จึงไม่สามารถให้ข้อมูลบางส่วนที่เป็นความลับหรือเป็นข้อมูลสำคัญ และมีผลต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางข้อมูลของธนาคาร ซึ่งมีความยากในการเข้าถึงข้อมูลธนาคาร รวมถึงการไม่อนุญาตให้มีการบันทึกภาพในพื้นที่ของอาคารทั้งหมด ตามนโยบายด้านการรักษาความปลอดภัยของธนาคาร จึงไม่สามารถนำภาพถ่ายมาเปิดเผยได้

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเข้าใจในหลักการและเหตุผลของการกำหนดทิศทางและเป้าหมายด้านการจัดการความปลอดภัยภายในอาคาร ของอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงิน
2. เพื่อทราบถึง รูปแบบ วิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดการด้านความปลอดภัยและการป้องกันความเสี่ยงภัยของอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงิน
3. เพื่อนำเอาความรู้ที่ได้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงภัยของสถาบันการเงินกลุ่มตัวอย่าง ไปประยุกต์ใช้กับการจัดการด้านความเสี่ยงภัยในธุรกิจอื่นๆ ที่มุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยภายในอาคาร

1.7 คำนิยามศัพท์

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือภารกิจขององค์กร หรือโอกาสที่จะเกิดความสูญเสีย หรือสิ่งที่ไม่คาดหวัง ไม่พึงประสงค์จากการดำเนินงาน หรือเสียโอกาสทางธุรกิจ

ภัย หมายถึง สภาวะการณ์ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดการบาดเจ็บของ บุคคล หรือเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน รวมทั้งการกระทบกระเทือนต่อขีดความสามารถในการปฏิบัติงานตามปกติของบุคคล

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง การวิเคราะห์และประเมินระดับความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์และภารกิจหลักขององค์กร

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หมายถึง โอกาส ความเป็นไปได้ และความน่าจะเป็น ที่จะเกิดความบกพร่อง การทุจริต หรือความผิดพลาด ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่สามารถป้องกันและควบคุมได้

อัคคีภัย หมายถึง ภัยอันตรายอันเกิดจากไฟที่ขาดการควบคุมดูแล ทำให้เกิดการติดต่อกลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง สภาวะของไฟจะรุนแรงมากขึ้นถ้าการลุกไหม้ที่มีเชื้อเพลิงหนุนเนื่อง หรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมาจากความร้อนแรงก็จะมากยิ่งขึ้น สร้างความสูญเสียให้ทรัพย์สินและชีวิต

อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดจากการที่ไม่ได้คาดคิดไว้ล่วงหน้า หรือขาดความควบคุม แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วมีผลให้เกิดการบาดเจ็บ เจ็บป่วยหรือเสียชีวิต หรือความสูญเสียต่อทรัพย์สินหรือความเสียหายต่อสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือต่อสาธารณชน

ความเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา หมายถึง ความเสี่ยงหรือภัยซึ่งเกิดขึ้นจากการเข้ามาทำงานภายในพื้นที่ของผู้รับเหมา ซึ่งเป็นความเสี่ยงภัยทั้งต่อทรัพย์สิน และความเสี่ยงที่เกิดจากการทำงานผิดพลาด

ความเสี่ยงจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร หมายถึง ความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากเครื่องจักรและอุปกรณ์หลักที่เป็นส่วนสำคัญของอาคารประกอบด้วย ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง ระบบสุขาภิบาล ระบบปรับอากาศ ระบบขนส่งทั้งแนวราบและแนวตั้ง ลิฟต์และบันไดเลื่อน ระบบดับเพลิงและระบบป้องกันอัคคีภัย ที่เสื่อมสภาพหรือชำรุด นำมาซึ่งความเสี่ยงภัยต่อการใช้งานอาคาร

ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานผิดพลาด หมายถึง ความเสี่ยงภัยที่เกิดขึ้นจากความประมาท ขาดความรู้ความชำนาญ รวมถึงการปฏิบัติงานโดยไม่คำนึงถึงมาตรฐานความปลอดภัย นำมาซึ่งอุบัติเหตุและความเสี่ยงภัยทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน

ความเสี่ยงจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิง หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเก็บสารเคมีต่างๆไว้ในพื้นที่ภายในอาคาร การเก็บสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับระบบไฟฟ้าสำรอง รวมถึงสารละลายที่เกิดจากน้ำยาทำความสะอาด กรด และสารอื่นๆที่มีผลต่อระบบหายใจ

ความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่อยู่ล้อมรอบตัวผู้ปฏิบัติงานในขณะที่ทำงาน หรือภายในสำนักงาน เช่น เครื่องจักร เพอร์นิเจอร์สำนักงาน อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานต่างๆ อากาศที่หายใจ เสียง แสงสว่าง ความร้อน สารเคมี และรวมถึงเชื้อโรคต่างๆ ด้วย

ความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม หรืออุทกภัย หมายถึง ความเสี่ยงภัยหรืออันตรายที่เกิดจากน้ำท่วม หรืออันตรายอันเกิดจากสภาวะที่น้ำไหลเอ่อ ล้นฝั่งแม่น้ำ ลำธาร หรือทางน้ำ เข้าท่วมพื้นที่ซึ่งโดยปกติแล้วไม่ได้อยู่ใต้ระดับน้ำ หรือเกิดจากการสะสมน้ำบนพื้นที่ซึ่งระบายออกไม่ทันทำให้พื้นที่นั้นปกคลุมไปด้วยน้ำ

ความเสี่ยงจากแผ่นดินไหว หมายถึง ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากผลกระทบจากแผ่นดินไหว ที่มีผลทำให้ตัวอาคารเกิดความเสียหาย รวมไปถึงการได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากผลของแผ่นดินไหว

ความปลอดภัย หมายถึง สภาวะการปราศจากภัยหรือการพ่นภัย และรวมถึงปราศจากอันตราย การบาดเจ็บ การเสี่ยงภัย และการสูญเสียชีวิต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประเภทอาคารควบคุม

“อาคาร หมายถึง สิ่งปลูกสร้างเพื่อเป็นสถานที่รองรับกิจกรรม ทำหน้าที่ป้องกันแดด ฝน ลม ฝุ่น ให้เกิดความสะอาดสบาย ปลอดภัยและประโยชน์แก่ผู้ใช้อาคาร”¹ (เสรีชัย โชติพานิช 2553)

อาคาร ถือเป็นการลงทุนขนาดใหญ่ ที่มีอายุยาวนาน โดยสร้างขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากพื้นที่ของตัวอาคาร ซึ่งอาจเป็นการใช้พื้นที่โดยเจ้าของอาคารเอง หรือเป็นการลงทุนเพื่อให้ผู้อื่นเช่าใช้ประโยชน์จากพื้นที่นั้นๆ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของอาคาร มิได้มีเพียงค่าใช้จ่ายในการลงทุนก่อสร้างอาคารเพียงอย่างเดียว เนื่องจากอาคารจะทรุดโทรมไปตามอายุการใช้งานของอาคาร และเสื่อมสภาพตามการใช้งานปกติ อาคารจึงจำเป็นต้องมีการดูแลและบำรุงรักษาเพื่อให้อาคารนั้นสามารถรองรับการใช้งาน และเกิดความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน อาคารตลอดชั่วอายุของอาคาร คำว่าอาคารในทางกฎหมายตามความหมายของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร “อาคาร หมายถึง ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้”²

อาคารจึงมีการแบ่งประเภทตามการใช้งาน หรือแบ่งตามขนาดของอาคาร รวมถึงการแบ่งประเภทของอาคารตามลักษณะ หรือวัตถุประสงค์ของการสร้างอาคารนั้นๆ ซึ่งการให้คำจำกัดความของคำว่า “อาคาร” ตามกฎหมายหรือตามพระราชบัญญัติฯ ได้หมายรวมไปถึง คลังสินค้า โรงงาน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆที่บุคคลสามารถเข้าอยู่หรือเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งจากการให้คำจำกัดทำให้เราสามารถแบ่งอาคารออกเป็นประเภทต่างๆ ได้คือ

¹ ดร. เสรีชัย โชติพานิช , การบริหารทรัพยากรกายภาพ:หลักการและทฤษฎี, กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553 หน้า

² มาตรา 4 , พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พศ.2522

- อาคารเก็บของ ซึ่งใช้ประโยชน์เพียงเพื่อการเก็บสินค้าหรือสิ่งของ ซึ่งมีพื้นที่ไม่เกิน 2,000 ลูกบาศก์เมตร โดยอาคารประเภทนี้จะนำขนาดความสูงเข้ามาคำนวณพื้นที่ด้วย
- อาคารขนาดใหญ่ เป็นลักษณะของอาคารที่มีขนาดเกิน 2,000 ตารางเมตร หรืออาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 15 เมตรขึ้นไปและมีพื้นที่รวมเกิน 1,000 ตารางเมตร ก่อสร้างเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือเพื่อประกอบกิจการ อาจเพียง 1 ประเภทหรือหลายประเภทร่วมกัน
- อาคารสูง เป็นอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป
- อาคารขนาดใหญ่พิเศษ เป็นอาคารที่มีพื้นที่รวมกันตั้งแต่ 10,000 ตารางเมตรขึ้นไป
- อาคารชุมนุมคน คืออาคารที่บุคคลสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ โดยมีพื้นที่ตั้งแต่ 1,000 ตารางเมตร หรือสามารถชุมนุมคนได้ตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป

นอกจากการแบ่งขนาดและประเภทของอาคารตามการใช้งานแล้ว ยังมีข้อกำหนดอาคารควบคุม ตามข้อกำหนดของกฎหมาย โดยกำหนด “อาคารประเภทควบคุมการใช้งาน คือ อาคารดังต่อไปนี้”

1. อาคารสำหรับใช้เป็นคลังสินค้า โรงแรม อาคารชุด หรือสถานพยาบาล
2. อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม การศึกษา การสาธารณสุข หรือกิจการอื่นๆ³

2.2 การจัดการด้านความปลอดภัย

การจัดการความปลอดภัยจึงหมายถึง วิธีการที่เป็นระบบในการจัดการด้านความปลอดภัย ซึ่งเป็นภาระความรับผิดชอบในส่วนงานต่างๆ ขององค์กร ตั้งแต่นโยบาย เป้าหมาย การวางแผนการจัดการ การกำหนดขั้นตอน และวิธีการต่างๆ ที่สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในด้านความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

องค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการความปลอดภัย (Basic Safety Management Components) มีรูปแบบของระบบการจัดการความปลอดภัยตามองค์กรแรงงานระหว่างประเทศตามเอกสารของอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ปี 2544 (ค.ศ 2001) มีดังนี้คือ

³ มาตรา 32 , พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พศ.2522

1. นโยบาย คือการจัดสร้างถ้อยแถลงนโยบายภายในองค์กร โดยการกำหนดข้อกำหนดที่ต้องการสำหรับองค์กรในรูปแบบของทรัพยากรต่างๆ และกำหนดความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการ รวมทั้ง กำหนดเป้าหมายของอาชีพอนามัยและความปลอดภัย
2. การจัดองค์กร คือวิธีการจัดโครงสร้างภายในองค์กร เช่น การจัดเตรียมแบ่งภาระความรับผิดชอบในด้านต่างๆ และหน้าที่ความรับผิดชอบต่างๆ
3. การวางแผน และการดำเนินการ คือมาตรฐานหรือแนวทาง ข้อกำหนดเพื่อเป็นการป้องกันอันตราย และการจัดการกับความเสี่ยง
4. การประเมินผล คือวิธีการวัด และประเมินผลการปฏิบัติงานหรือการดำเนินการกระบวนการต่างๆ รวมถึงการรายงานอุบัติเหตุและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อสืบสวนหาสาเหตุของอุบัติเหตุ
5. การดำเนินการปรับปรุง คือวิธีการดำเนินการป้องกันและแก้ไข และปรับปรุงกระบวนการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือแก้ไขจุดผิดปกติที่เห็นได้จากการปฏิบัติการก่อนหน้า

ความปลอดภัย หรือ **Safety** ถือเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ตามทฤษฎี **Maslow's hierarchy of needs** ที่ได้อธิบายลำดับขั้นของความต้อการ 5 ขั้นของมนุษย์ โดยความต้องการด้านความปลอดภัย ต่อชีวิตและทรัพย์สิน ถือเป็นความต้องการระดับที่ 2 ของมนุษย์ ความปลอดภัยจึงหมายถึง สภาพที่ปลอดภัยจากอุบัติเหตุต่างๆ อันจะเกิดขึ้นกับร่างกาย ชีวิต หรือทรัพย์สิน ของบุคคล ซึ่งการเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์นั้นอาจมีสาเหตุมากมายหลายอย่าง โดยเฉพาะอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน หรือภายในอาคารซึ่งเป็นสถานที่ทำงาน

“ความปลอดภัยในอาคาร ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

- *ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อุบัติภัย และสุขอนามัย (Safety) เกี่ยวข้องกับการสร้างความปลอดภัย โดยการหลีกเลี่ยงและลดผลกระทบจากอุบัติเหตุจากธรรมชาติ และอุบัติเหตุจากความประมาทเลินเล่อ*
- *ความปลอดภัยจากอันตรายที่มีต่อสวัสดิภาพและทรัพย์สินขององค์กรและผู้ใช้อาคาร (Security) เกี่ยวข้องกับการป้องกันและสกัดกั้นการประทุษร้ายต่อ*

*ชีวิต ความสงบ ความมั่นคงและทรัพย์สินขององค์กรและพนักงาน โดยการ
กระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล”⁴*

การสร้างอาคารแต่ละประเภท ไม่ว่าจะรูปแบบหรือประเภทใด จำเป็นต้องถูกออกแบบให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานด้านความปลอดภัยทั้งโครงสร้างของตัวอาคาร และ ระบบความปลอดภัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกอาคารเพื่อความปลอดภัยและสามารถรองรับกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่นการติดตั้งระบบ **Fire Alarm** กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ หรือติดตั้ง ระบบดับเพลิงของอาคาร เพื่อช่วยลดความสูญเสีย และช่วยระงับเหตุเบื้องต้น รวมไปถึงการกำหนดให้มีการติดตั้งอุปกรณ์อื่นๆ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยต่อการใช้งานอาคารของทั้งเจ้าของอาคารและผู้ใช้งานอาคารทั่วไป อาทิ เครื่องมือดับเพลิงชนิดมือถือ ไฟส่องสว่างกรณีฉุกเฉิน ชุดผจญเพลิง เป็นต้น โดยมีกฎหมายที่ใช้ควบคุมการก่อสร้างอาคารให้มีความมั่นคงแข็งแรง มีระบบความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้อาคารเช่น ระบบป้องกันอัคคีภัย ระบบระบายอากาศ ระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ลำรางสาธารณะ ซึ่งเรียกกฎหมายฉบับนี้ว่า “กฎหมายควบคุมอาคาร” นอกจากกฎหมายจะควบคุมการก่อสร้างอาคารแล้ว ยังรวมไปถึงการ ดัดแปลง ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนแปลง ต่อเติม เพิ่มหรือลด รูปแบบ ขนาด สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ของโครงสร้างอาคารหรือส่วนต่างๆของอาคารที่ได้ก่อสร้าง ผิดไปจากเดิม ให้คงความปลอดภัยต่อผู้ใช้งานเช่นเดิม

นอกจากนั้นกฎหมายยังกำหนดให้ทุกอาคาร มีการฝึกซ้อมกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้เป็นประจำทุกปี เพื่อให้ผู้ใช้งานอาคารได้เตรียมพร้อมและเข้าใจวิธีปฏิบัติตนเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในส่วนของผู้ดูแลอาคาร การฝึกซ้อมดับเพลิงถือเป็นการเตรียมความพร้อม ฝึกวิธีปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่ในส่วนงานต่างๆให้เกิดความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใช้อาคารให้เกิดความปลอดภัย

เมื่อมีการสร้างอาคารเพิ่มมากขึ้น ความหลากหลายของประเภทอาคารก็เพิ่มมากขึ้น เกิดอาคารสูง อาคารสำนักงาน อาคารขนาดใหญ่พิเศษ โรงแรม ศูนย์การค้า และอื่นๆ ซึ่งอาคารเหล่านี้เป็นอาคารสาธารณะที่มีผู้เข้าใช้งานอาคารในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร ความปลอดภัยของผู้ใช้อาคาร สุขอนามัย รวมไปถึงระบบระบายอากาศภายในตัวอาคาร ตลอดจนความปลอดภัยในการใช้อาคารด้านอื่นๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อลดความเสี่ยงภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้อาคาร โดยปกติการใช้งานอาคารในแต่ละประเภทย่อมมีความเสี่ยงภัย ซึ่งความเสี่ยงดังกล่าวอาจเกิดขึ้นในรูปแบบที่ต่างกันขึ้นอยู่กับ วิธีการใช้งาน ลักษณะหรือประเภทของธุรกิจ รวมถึงพฤติกรรมกรรมการใช้งานของผู้ใช้งานอาคาร เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการ

⁴ ดร. เสรีชัย โชติพานิช , การบริหารทรัพยากรกายภาพ:หลักการและทฤษฎี, กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553 หน้า

ทำงานภายในอาคารและไม่ส่งผลกระทบต่อหรืออุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดการใช้งานอาคาร ผู้ดูแลบริหารงานอาคารจำเป็นต้องมีความเข้าใจสาเหตุการก่อให้เกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และรู้ถึงหลักการและการป้องกันความเสี่ยงภัยที่เป็นสาเหตุหลัก และจะทำให้อาคารนั้นเกิดความไม่ปลอดภัย หรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต หรือทรัพย์สินของอาคาร และผู้ใช้อาคาร รวมไปถึงความเสียหายต่อตัวอาคาร และสภาพลักษณะของอาคารได้

2.3 การจัดการด้านความเสี่ยงภัย

“ความเสี่ยง หมายถึง สภาวะการณ์ที่อาจมีภัยคุกคาม (Threats) เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสียเสียหาย หรือ เป็นอันตรายกับผู้ใช้อาคารและทรัพย์สิน โดยภัยคุกคามในที่นี้อาจหมายถึง วัตถุสิ่งของบุคคล หรือเหตุการณ์ต่างๆ โดยอาคารสูงใดที่มีโอกาสเกิดภัยคุกคามมากก็จะส่งผลให้มี ระดับความเสี่ยงต่อความปลอดภัยสูงขึ้นด้วยเช่นกัน

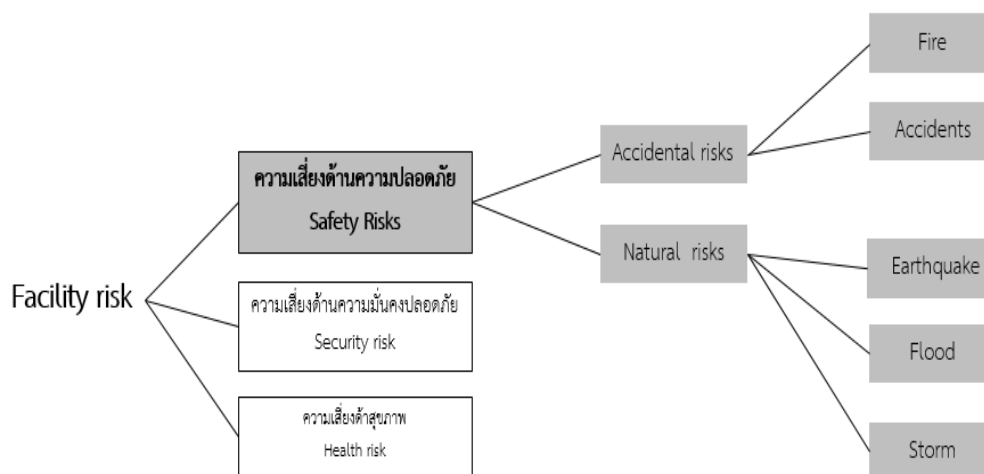
ความเสี่ยงต่อความปลอดภัยในอาคาร อาจจำแนกได้ 3 ประเภท

- ความเสี่ยงด้านสุขภาพ/สุขอนามัยของผู้ใช้อาคาร(Health Risks)
- ความเสี่ยงด้านอุบัติเหตุ (Safety Risks)
- ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย (Security Risks)

ผลกระทบจากเหตุความเสี่ยงในอาคาร

- การลดทอนผลผลิต/ผลการทำงาน
- การรับผิดชอบทางกฎหมาย
- ความสูญเสียด้านการเงิน
- การต้องเลิกใช้อาคาร
- ความสูญเสียด้านการลงทุน
- ความเสียหายต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์
- ความเสียหายทางธุรกิจ”⁵

⁵ ดร. เสรีชัย โชติพานิช , การบริหารทรัพยากรกายภาพ:หลักการและทฤษฎี, กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553 หน้า

รูปที่ 2 ภาพแสดงความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการใช้อาคาร

การจัดการความเสี่ยงสามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธีขึ้นอยู่กับแนวทาง นโยบาย ของแต่ละองค์กร หรือประเภทของธุรกิจ การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) คือการบริหารปัจจัยเสี่ยง โดยควบคุมกิจกรรม และกระบวนการดำเนินงานต่างๆ โดยมีหลักการ คือการลดมูลเหตุของแต่ละโอกาส ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ สามารถประเมินได้ ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ⁶ (จิรพร สุเมธีประสิทธิ์ มัทธนา พิพิธเนาวรัตน์ กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ 2556)

การสร้างความปลอดภัยภายในอาคาร จึงหมายถึงการควบคุมความเสี่ยงในด้านต่างๆ ไม่ให้เกิดขึ้นหรือส่งผลกระทบต่อผู้ใช้อาคาร การควบคุมความเสี่ยงภัย คือการป้องกันและรักษาระดับความปลอดภัยมาตรฐาน ของระบบประกอบอาคาร และระบบต่างๆของอาคารให้คงประสิทธิภาพอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา การทำให้ระบบประกอบอาคารและ ระบบด้านความปลอดภัยของอาคาร มีสภาพที่สมบูรณ์สามารถรองรับการใช้งานได้ย่อมเกิดการดูแลและบำรุงรักษาตามรอบระยะเวลา และวิธีที่กำหนด ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ดูแลอาคารที่ต้องมีการวาง

⁶ จิรพร สุเมธีประสิทธิ์ มัทธนา พิพิธเนาวรัตน์ กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ การบริหารความเสี่ยงอย่างมืออาชีพ ,กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ แมคกรอ-ฮิล,2556 หน้า 13

แผนการปฏิบัติงาน แผนงานบำรุงรักษา รวมถึงแผนการซ่อมแซม หรือการเปลี่ยนแปลงแทนในกรณี เครื่องจักรหรืออุปกรณ์นั้นๆ เกิดเสื่อมสภาพไม่สามารถใช้งานได้ ไม่ปลอดภัยหรือมีความเสี่ยงต่อ ผู้ใช้งาน

นอกจากเป็นหน้าที่ของเจ้าของอาคาร ผู้ดูแลบริหารอาคารที่มีหน้าที่ในการดูแลบำรุงรักษา อาคารและระบบประกอบอาคารต่างๆให้เกิดความปลอดภัยกับผู้ใช้งานอาคารแล้ว ส่วนงานของรัฐ ยังได้ออกกฎหมายเพื่อควบคุมมาตรฐานการปฏิบัติงานและการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้ใช้งาน อาคารอย่างต่อเนื่องตลอดอายุการใช้งานของอาคาร โดยมีวิธีหรือแนวทางปฏิบัติทั้งที่เป็นกฎหมาย เรียกว่า กฎหมายการตรวจสอบอาคาร ซึ่งกำหนดให้อาคาร 9 ประเภท ที่มีขนาดหรือจำนวนของผู้ใช้ อาคารตามข้อกำหนด ต้องปฏิบัติและดำเนินการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารที่มีใบอนุญาตถูกต้อง อาจ เป็นบุคคล คณะบุคคล หรือในรูปบริษัทเข้ามาเป็นผู้ตรวจสอบความปลอดภัยในด้านต่างๆ ทั้งหมด ภายในอาคาร โดยครอบคลุมส่วนสำคัญดังนี้

- การตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร เป็นการตรวจสอบการรับน้ำหนักบรรทุก ของพื้นอาคาร ความชำรุดหรือสึกหรอของอาคาร การวิบัติของตัวโครงสร้าง รวมไปถึง การทรุดตัวของฐานราก ซึ่งจะให้ความสำคัญที่ความปลอดภัยของโครงสร้างอาคารเป็น สำคัญ
- การตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ประกอบอาคาร เป็นการตรวจสอบความพร้อมใช้งาน ของระบบประกอบอาคารเช่น ลิฟต์ บันไดเลื่อน ระบบไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ ระบบ สุขอนามัยและงานสุขาภิบาล โดยให้ความสำคัญกับระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ได้แก่ บันไดและเส้นทางหนีไฟ เครื่องหมายและไฟป้ายทางออกฉุกเฉิน ระบบระบาย ควันและควบคุมการแพร่กระจายของควันในพื้นที่ ระบบไฟฟ้าสำรองฉุกเฉิน ระบบลิฟต์ ดับเพลิงมีรองรับและสามารถทำงานได้ตามฟังก์ชันที่กำหนด ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิง ไหม้ การติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง ระบบจ่ายน้ำดับเพลิงและเครื่องสูบน้ำดับเพลิงมีสภาพ พร้อมใช้งาน ซึ่งการตรวจสอบส่วนใหญ่จะประเมินความสามารถในการทำงานของระบบ และงานด้านบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
- การตรวจสอบหรือการทดสอบสมรรถนะของระบบและอุปกรณ์ต่างๆของอาคารเพื่อ เตรียมความพร้อมรองรับการอพยพของผู้ใช้อาคารในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญกับ สมรรถนะบันไดหนีไฟและเส้นทางการหนีไฟ สมรรถนะของ เครื่องหมายและไฟป้ายแสดงทางออกฉุกเฉินที่สามารถมองเห็นและแสดงเส้นทาง

หนีไฟได้อย่างถูกต้องและชัดเจน สมรรถนะของระบบแจ้งสัญญาณเหตุเพลิงไหม้ ที่สามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง แม่นยำและมีประสิทธิภาพ โดยการตรวจสอบนี้จะมุ่งให้ความสำคัญกับการตรวจสอบเส้นทางหนีไฟ และระบบสนับสนุนการหนีไฟเพื่อให้ผู้ใช้งานอาคารมีความปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ในอาคาร

- การตรวจสอบระบบบริหารจัดการความปลอดภัยในอาคาร ซึ่งประกอบด้วย แผนการป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร แผนการซ้อมอพยพผู้ใช้อาคาร แผนการบริหารจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยในอาคาร แผนการบริหารจัดการของผู้ตรวจสอบอาคาร โดยการตรวจสอบดังกล่าวนี้มุ่งเน้นการตรวจสอบประเมินระบบการจัดการความปลอดภัยของอาคาร ให้เป็นไปตามมาตรฐานและข้อกำหนดโดยมีการกำหนดให้จัดการฝึกซ้อมหนีไฟเป็นประจำทุกปี

ซึ่งจากการตรวจสอบทั้งหมด เป็นการตรวจสอบและสังเกตสิ่งผิดปกติ โดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน และตรวจสอบด้านเอกสารต่างๆ ร่วมกับการสำรวจบริเวณพื้นที่ต่างๆภายในอาคาร เพื่อสรุปเป็นข้อมูล ก่อนนำส่งรายงานการตรวจสอบอาคารกับ สำนักงานกรุงเทพมหานคร หากพบข้อบกพร่องเจ้าของอาคารจะต้องดำเนินการแก้ไขให้เรียบร้อยก่อนส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ โดยทางสำนักงานฯจะดำเนินการออกหนังสือรับรอง (ร.1) เพื่อรับรองความปลอดภัยในการใช้งานอาคารนั้นๆ แก่เจ้าของอาคาร โดยหนังสือรับรองดังกล่าวมีอายุ 1 ปี

แม้ว่าจะมีกฎหมายควบคุมการก่อสร้างอาคารให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนด มีการติดตั้งระบบและอุปกรณ์ความปลอดภัยต่าง รวมถึงการบังคับให้มีการจัดจ้างผู้ตรวจสอบเข้ามาตรวจสอบความปลอดภัยของอาคารในแต่ละปี สิ่งสำคัญที่มีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญและถือเป็นหน้าที่ปฏิบัติของผู้ดูแลบริหารอาคาร คือ การจัดทำแผนฉุกเฉินต่างๆ เพื่อรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งแผนฉุกเฉินจะเป็นแนวทางในการจัดการ ดำเนินการ ประสานงานและปฏิบัติการกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถระงับเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ แผนฉุกเฉินที่ดีต้องครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้แผนฉุกเฉินแล้วฝ่ายดูแลและบริหารงานอาคารจำเป็นต้องดำเนินการซ้อมแผนให้เกิดความคุ้นเคย สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

การสร้างความปลอดภัยให้กับผู้ใช้อาคารโดยการดำเนินการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงภัยต่างๆ ในอาคาร มีการกำหนดมาตรการและจัดทำแผนดำเนินการต่างๆเพื่อเป็นการป้องกันและหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการเตรียมแผนฟื้นฟู ภายหลังความเสียหายเพื่อให้สามารถกลับมาใช้งานอาคารได้อย่างรวดเร็วและลดผลกระทบจากการหยุดชะงักของธุรกิจที่ใช้งานอยู่ภายในอาคารนั้นๆ ผู้ดูแลบริหารจัดการอาคารมีหน้าที่ต้องดำเนินการจัดทำแผนต่างๆ ดังต่อไปนี้

แผนการตรวจตรา เป็นแผนสำหรับการเฝ้าระวังป้องกันและสำรวจตรวจตรา ระบบความปลอดภัยและความเรียบร้อยต่างๆของอาคาร รวมไปถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ ตรวจสอบเส้นทางอพยพหนีไฟ เครื่องมือและอุปกรณ์ดับเพลิง และอื่นๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย ตรวจสอบความปลอดภัยบริเวณสำนักงาน อาคาร สถานที่ วัสดุ ซึ่งอาจเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เป็นสาเหตุการเกิดอัคคีภัย หากพบบริเวณใดเป็นจุดเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยควรรีบแก้ไขหรือเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ นอกจากนั้นต้องดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพการทำงานของระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ และระบบดับเพลิงให้สามารถใช้งานได้

แผนอบรม เป็นแผนเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ในสาเหตุของความเสียหาย โอกาสที่จะเกิดเหตุขึ้น รวมไปถึงเข้าใจในวิธีการป้องกันและการระงับเหตุที่ถูกต้อง นอกจากนั้นยังเป็นการเรียนรู้ขั้นตอนการอพยพสำหรับเจ้าหน้าที่หรือพนักงานที่ประจำหน่วยงาน เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจในหน้าที่ ตลอดจนวิธีการปฏิบัติของแต่ละตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจกำหนดเป็นการอบรม ฝึกซ้อมย่อยตามรอบระยะเวลาหรือความถี่ที่เหมาะสม นอกเหนือจากการฝึกอบรมและซ้อมอพยพหนีไฟใหญ่ประจำปี อาจมีการอบรมความปลอดภัยประเภทอื่นๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจเหตุการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น และรับรู้ถึงวิธีการรอดพ้นจากอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในภัยประเภทต่างๆได้อย่างปลอดภัย

แผนรณรงค์ป้องกัน เน้นเรื่องการประชาสัมพันธ์ป้องกัน การขอความร่วมมือจากพนักงานและผู้ใช้อาคาร รวมไปถึงให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันเหตุและระงับเหตุ และการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ผู้ใช้อาคารรู้สึกตระหนักและระมัดระวังเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุ หรือความสูญเสียขึ้นภายในอาคาร

แผนการดับเพลิง การกำหนดแผนดับเพลิงขั้นต้นเพื่อกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการระงับเหตุเบื้องต้น รวมถึงการกำหนดระดับของสถานะการณ์ ขั้นตอน วิธีการดำเนินการ ในกรณีเกิดเหตุเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานและตัดสินใจประสานงานแจ้งเหตุ หรือขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกเข้าช่วยระงับเหตุในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์เองได้

แผนการอพยพหนีไฟ เมื่อสถานะการณ์ลุกลาม ไม่สามารถระงับเหตุได้เองเบื้องต้น การคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตของผู้ใช้อาคารจำเป็นต้องมีการประกาศอพยพ เพื่อให้ผู้ที่อยู่ภายในอาคารออกจากอาคารซึ่งถือเป็นพื้นที่เสี่ยงภัย และมีอันตราย โดยมีการกำหนดจุดนัดพบ หรือจุดรวมพล ที่ปลอดภัย เพื่อให้ตรวจสอบจำนวนของผู้ใช้อาคาร เพื่อช่วยเหลือหากมีผู้ใช้อาคารติดค้างอยู่ภายในอาคาร และเป็นจุด

อำนาจการดับเพลิง รวมถึงการจัดให้มีหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้น เพื่อรองรับในกรณีผู้ใช้อาคารได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ ก่อนนำส่งแพทย์หรือพยาบาลต่อไป

แผนการฟื้นฟูและบูรณะ เป็นส่วนงานที่จำเป็นต้องเตรียมการ และดำเนินการภายหลังเหตุการณ์ เพื่อตรวจสอบความเสียหาย ผลกระทบต่างๆ เพื่อวางแผนดำเนินการซ่อมแซมแก้ไขอาคารให้กลับคืนสภาพปกติ และผู้ใช้อาคารสามารถกลับมาใช้งานอาคารได้อย่างปลอดภัย

นอกจากแผนฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและดำเนินการด้านอัคคีภัยแล้ว ฝ่ายบริหารจัดการอาคารยังมีการจัดทำแผนเพื่อรองรับเหตุฉุกเฉินอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้น อาทิ แผนฉุกเฉินกรณีน้ำท่วม แผนฉุกเฉินกรณีแผ่นดินไหว แผนฉุกเฉินกรณีไฟดับ แผนฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุโจรกรรม แผนฉุกเฉินกรณีเกิดโรคติดต่อ และแผนฉุกเฉินอื่นๆ ซึ่งปริมาณ และรูปแบบ ขั้นตอนของแผนฉุกเฉินของแต่ละอาคาร อาจมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการประเมินความเสี่ยงภัย การให้ความสำคัญตลอดจนการเตรียมพร้อมของฝ่ายบริหารจัดการอาคาร เป็นสำคัญ ถึงแม้ว่าฝ่ายบริหารจัดการอาคารจะมีแผนฉุกเฉินมากมาย หรือครอบคลุมมากแค่ไหน แต่หากแผนดังกล่าวไม่ครอบคลุม หรือเขียนขึ้นโดยไม่ได้อ้างอิงสถานที่ กิจกรรมที่มีอยู่ในอาคาร รวมถึงขาดซึ่งการทำความเข้าใจในแผน ปรับปรุงและพัฒนาแผนให้สอดคล้องกับสภาพและอัตรากำลังพลของอาคาร รวมไปถึงการฝึกซ้อมและกำหนดหน้าที่การปฏิบัติงานตามแผนที่ได้วางไว้ แผนฉุกเฉินต่างๆ ที่ได้เตรียมไว้ก็มิได้สร้างความปลอดภัยหรือลดความเสี่ยงภัยให้กับผู้ใช้อาคารแต่อย่างใด

2.4 กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านความปลอดภัยของอาคาร

(กระทรวงมหาดไทย 2535) กฎกระทรวงฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ได้กำหนดให้สำนักงานให้เข้าที่เป็นอาคารสูง และอาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องติดตั้งอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย เช่น

- ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ เช่น Sprinkle System
- ระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ทุกชั้น
- ระบบท่อเย็นที่เก็บน้ำสำรอง และหัวรับน้ำดับเพลิง
- เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ
- บันไดหนีไฟ และทางหนีไฟทางอากาศ
- ระบบไฟส่องสว่างฉุกเฉินในเส้นทางหนีไฟ
- ระบบป้องกันฟ้าผ่า

- มีถนนรอบอาคารกว้างไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร
- ต้องมีช่องทางเฉพาะสำหรับบุคคลภายนอกเข้าไปบรรเทาสาธารณภัยได้ทุกชั้น
- ต้องมีลิฟต์สำหรับใช้ดับเพลิงที่จอดได้ทุกชั้น และต้องมีระบบควบคุมพิเศษสำหรับพนักงานดับเพลิงใช้ขณะเกิดเพลิงไหม้โดยเฉพาะ

(กระทรวงมหาดไทย 2540) กฎกระทรวงฉบับที่ 50 (พ.ศ. 2540) เป็นการแก้ไขกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ.2535) เพื่อปรับปรุงให้อาคารสูง และอาคารขนาดใหญ่พิเศษให้มีระบบความปลอดภัยดียิ่งขึ้น เช่น

- เพิ่มพื้นที่ลาดฟ้าสำหรับหนีไฟทางอาคารจากเดิมกว้าง – ยาว ด้านละ 6 เมตรเป็น กว้าง – ยาว ด้านละ 10 เมตร
- ต้องติดตั้งแบบแปลนอาคารแสดงตำแหน่งห้องต่างๆ ที่โถงหน้าลิฟต์ทุกชั้น
- ช่องโล่งภายในอาคาร ที่สูงตั้งแต่ 3 ชั้นไป ต้องติดตั้งระบบควบคุมการแพร่กระจายของควันไม่ให้แพร่กระจายไปยังชั้นต่างๆ
- ทำผนังปิดล้อมโถงบันไดหลัก เพื่อป้องกันไม่ให้ควันไฟแพร่กระจายไปตามชั้นต่างๆ
- กำหนดให้อาคารสูง หรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ ที่ก่อสร้าง ต้องอนุญาตก่อน

กฎกระทรวงฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2533) ใช้บังคับ ซึ่งเดิมไม่อนุญาตให้ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารให้สามารถดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้ได้ภายในขอบเขตที่จำกัด โดยไม่เพิ่มความสูง และเนื้อที่อาคารเกินค่าที่กำหนดต้องจัดให้มีระบบความปลอดภัยด้านต่างๆ โดยเฉพาะ

(กระทรวงมหาดไทย 2540) กฎกระทรวงฉบับที่ 48 (พ.ศ. 2540) กำหนดให้

- โครงสร้างหลัก เช่น เสาและคานของอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารสาธารณะ ต้องมีอัตราความทนไฟได้ไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง ส่วนพื้นอาคารต้องมีอัตราความทนไฟได้ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง
- กระจกที่ใช้ทำผนังภายนอกอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารขนาดใหญ่ ต้องเป็นกระจกชนิด 2 ชั้น มีคุณสมบัติในการป้องกันการบาดของเศษกระจก และมีวัสดุคั่นกลางกระจกไม่ให้เศษกระจกหลุดออกมาเมื่อกระจกแตก

กฎกระทรวงฉบับที่ 49 (พ.ศ. 2540) กำหนดให้ อาคารหอประชุม โรงแรม โรงพยาบาล สถานศึกษา สนามกีฬา ตลาด ห้างสรรพสินค้า สถานบริการ อาคารจอดรถ ฯลฯ และอาคารที่มีความสูงเกิน 15 เมตร ในเขตพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหวใน 10 จังหวัด คือ กาญจนบุรี เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยาแพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน ต้องออกแบบให้โครงสร้างอาคาร สามารถต้านแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวได้

นอกจากนั้น อาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารสาธารณะที่ได้ก่อสร้างแล้ว ก่อนที่จะมีกฎกระทรวง กำหนดมาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยใช้บังคับ ได้ออกกฎกระทรวง

(กระทรวงมหาดไทย 2540) ฉบับที่ 47 (พ.ศ. 2540) โดยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารสาธารณะ ฯลฯ แก้ไขอาคารให้มีระบบการป้องกันอัคคีภัยเท่าที่จำเป็นจริงๆ คือ

- ติดตั้งบันไดหนีไฟ
- จัดให้มีการติดตั้งแบบแปลนผังอาคารไว้ตามห้องโถง หรือหน้าลิฟต์ทุกชั้นของ

อาคาร

- ติดตั้งเครื่องดับเพลิงมือถือ 1 เครื่อง ต่อพื้นที่ 1,000 ตารางเมตร ทุกระยะไม่เกิน 45 เมตร แต่ไม่น้อยกว่าชั้นละ 1 เครื่อง

- ติดตั้งสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ทุกชั้น
- ติดตั้งระบบไฟส่องสว่างฉุกเฉินในเส้นทางหนีไฟ
- ติดตั้งระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า

กฎหมายการตรวจสอบอาคาร (กรุงเทพมหานคร วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมผู้ตรวจสอบและบริหารความปลอดภัยอาคาร)

กฎหมายตรวจสอบอาคาร ที่บังคับให้เจ้าของอาคารต้องดำเนินการตาม ประกาศกฎกระทรวง โดยต้องจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารที่มีใบอนุญาต ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 32 ทวิ(3) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร(ฉบับที่3) พ.ศ.2543 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม

พ.ศ. 2548 โดยอาคารที่ต้องดำเนินการตรวจสอบ คือเป นอาคารที่การก อสร างได ดำเนินการแล้วเสร็จ หรือได รับใบรับรองตามมาตรา 32 มาแล้วไม่ น้อยกว าหนึ่งป จำนวน 9 ประเภท ดังนี้

- (1) อาคารสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป
- (2) อาคารขนาดใหญ่ พิเศษ พื้นที่ตั้งแต่ 10,000 ตรม.
- (3) อาคารชุมนุมคน ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 1,000 ตรม. หรือชุมนุมคนได ตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป
- (4) โรงแรมหรสพ
- (5) โรงแรมตามกฎหมาย าด วยโรงแรม ที่มีจำนวนห องพักตั้งแต่ 80 ห องขึ้นไป
- (6) สถานบริการตามกฎหมาย าด วยสถานบริการที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 200 ตารางเมตรขึ้นไป
- (7) อาคารชุดตามกฎหมาย าด วยอาคารชุด หรือ อาคารอย าศัยรวมที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 2,000 ตารางเมตรขึ้นไป
- (8) อาคารโรงงานตามกฎหมาย าด วยโรงงานที่มี ความสูงมากกว า 1 ชั้น และมีพื้นที่ สอยตั้งแต่ 5,000 ตารางเมตรขึ้นไป
- (9) ป ายหรือสิ่งทีสร างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป ายที่สูง จากพื้นดินตั้งแต่ 15 เมตรขึ้นไป หรือมีพื้นที่ ตั้งแต่ 50 ตารางเมตรขึ้นไป หรือป ายที่ติดหรือ ตั้งบนหลังคาหรือาดฟ าของอาคาร หรือส วนหนึ่ง ส วนใดของอาคารที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 25 ตารางเมตรขึ้นไป

ขอบเขตของการตรวจสอบอาคาร

กฎกระทรวงนี้ม งเน นที่การจัดให มีการสำรวจตรวจตราเพื่อความปลอดภัยของผู้ ไซ อาคาร โดยเฉพาะม งเน นไปที่อาคารสาธารณะเป นหลัก การก อสร างอาคารที่ผิดแบบหรือมีการเปลี่ยนแปลงการไซ งานอาคารแต่ มีความปลอดภัยผู้ ตรวจสอบอาคารก็ไม่ มีหน าคที่ จะต องรายงานใน การตรวจสอบอาคารเว นเสียแต่ าว การดัดแปลงต อดีอาคารนั้น ให เกิดความไม่ ปลอดภัยแก่ ผู้ ไซ งานอาคาร ทั้งนี้ในการตรวจสอบอาคารกฎหมายได กำหนดให ครอบคลุมถึงส วนสำคัญต างๆ ดังนี้

(1) การตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร ประกอบด้วย

- (ก) การตัดเสริมตัดแปลงปรับปรุงตัวอาคาร
- (ข) การเปลี่ยนแปลงน้ำหนักบรรทุกบนพื้นอาคาร
- (ค) การเปลี่ยนสภาพการใช้อาคาร
- (ง) การเปลี่ยนแปลงวัสดุโครงสร้างหรือวัสดุตกแต่งอาคาร
- (จ) การทำรูตสีกรรของอาคาร
- (ฉ) การวิบัติของโครงสร้างอาคาร
- (ช) การหลุดตัวของฐานรากอาคาร การตรวจสอบจะมุ่งเน้นที่ความปลอดภัยของโครงสร้างอาคารเป็นพิเศษ

(2) การตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ประกอบของอาคาร ประกอบด้วย

(ก) ระบบบริการและอำนวยความสะดวก

- ระบบลิฟต์

- ระบบบันไดเลื่อน

- ระบบไฟฟ้า

- ระบบปรับอากาศ

(ข) ระบบสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม

- ระบบประปา

- ระบบระบายน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสีย

- ระบบระบายน้ำฝน

- ระบบจัดการมูลฝอย

- ระบบระบายอากาศ
- ระบบควบคุมมลพิษทางอากาศและเสียง

(ค) ระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย

- บันไดหนีไฟและทางหนีไฟ
- เครื่องหมายและไฟป้ายทางออกฉุกเฉิน
- ระบบระบายควันและควบคุมการแพร่กระจายควัน
- ระบบไฟฟ้าสำรองฉุกเฉิน
- ระบบลิฟต์ดับเพลิง
- ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้
- ระบบการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง
- ระบบการจ่ายน้ำดับเพลิง เครื่องสูบน้ำดับเพลิงและหัวฉีดน้ำดับเพลิง
- ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ
- ระบบป้องกันฟ้าผ่า

ซึ่งเป็นการตรวจสอบที่มุ่งเน้นการตรวจประเมินความสามารถในการทำงานของระบบ และงานด้านการบำรุงรักษาอุปกรณ์ที่เหมาะสมภายในอาคาร

(3) การตรวจสอบหรือทดสอบสมรรถนะของระบบและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของอาคารเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการอพยพของผู้ใช้อาคารในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ประกอบด้วย

(ก) สมรรถนะบันไดหนีไฟและทางหนีไฟ

(ข) สมรรถนะเครื่องหมายและไฟป้ายทางออกฉุกเฉิน

(ค) สมรรถนะระบบแจ้งสัญญาณเหตุเพลิงไหม้

เป นการตรวจสอบที่ม งเน นการตรวจสอบเส นทางการหนีไฟ และระบบสนับสนุนการหนีไฟเพื่อให ผู้ ใช้งานอาคารมีความปลอดภัยเมื่อมีเหตุเพลิงไหม ในอาคาร

(4) การตรวจสอบระบบบริหารจัดการความปลอดภัยในอาคาร ประกอบด้วย

(ก) แผนการป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร

(ข) แผนการช ่อมอพยพผู้ ใช้อาคาร

(ค) แผนการบริหารจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยในอาคาร

(ง) แผนการบริหารจัดการของผู้ ตรวจสอบอาคาร

เป นการตรวจสอบที่ม งเน นตรวจสอบประเมินระบบการจัดการความปลอดภัยของอาคาร ให เป นไปตามมาตรฐานและช อกกฎหมายกำหนดโดยเฉพาะต องจัดให มีการฝึกซ้อมหนีไฟเป็นประจำทุกปี โดยการตรวจสอบดังกล่าวช างต น เป นการตรวจสอบต วยการตรวจพินิจสังเกตสิ่งผิดปกติ โดยใช เครื่องมือพื้นฐานเท านั้น ซึ่งเป นการตรวจสอบจากแบบและเอกสารประกอบร วมกับการสำรวจบริเวณพื้นที่ต างๆของอาคาร หากจำเป นต องวิเคราะห์ห าคำนวณทางวิศวกรรมซึ่งเกินขอบเขตการประกอบวิชาชีพ ผู้ ตรวจสอบจะแจ งเจ าของอาคารให จัดหาผู้ ออกแบบ/ควบคุมงานอาคารหรือที่ ปริญญาทางวิศวกรรม มาตรวจวิเคราะห์ห ให ต อไป การตรวจสอบอาคารและอุปกรณ์ประกอบของอาคารแบ งเป น 2 ประเภท คือ

(1) การตรวจสอบใหญ่ เป นการตรวจสอบอาคารและอุปกรณ์ ประกอบของอาคารตาม รายละเอียดที่กำหนดให กระทำทุกระยะ 5 ป ในการตรวจสอบใหญ่ ทุกครั้งผู้ ตรวจสอบต องจัดให มีแผนปฏิบัติการการตรวจบำรุงรักษาอาคารและอุปกรณ์ ประกอบของอาคาร รวมทั้งคู มีอปฏิบัติการตามแผนดังกล่าวให แก เจ าของอาคาร เพื่อเป นแนวทางการตรวจบำรุงรักษาและการบันทึกช ้อมูลการตรวจบำรุงรักษาอาคาร นอกจากนั้นต องจัดทำแผนการตรวจสอบอาคารและอุปกรณ์ประกอบของอาคารประจำปี รวมทั้งแนวทางการตรวจสอบตามแผนดังกล่าวให แก เจ าของอาคารเพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบอาคารและอุปกรณ์ ประกอบของอาคารประจำปี

(2) การตรวจสอบประจำปี เป นการตรวจสอบอาคารและอุปกรณ์ ประกอบของอาคารตาม แผนการตรวจสอบอาคารและอุปกรณ์ ประกอบของอาคารประจำปี ที่ผู้ ตรวจสอบได้ จัดทำขึ้น โดยให กระทำใน ช วงป ระหว างการตรวจสอบใหญ่ เป นประจำปี

2.5 กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยในการทำงาน

(กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม 2541) กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร และการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ 2549 และ 2553 กำหนดให้นายจ้างในสถานประกอบกิจการต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ต้องแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับต่างๆ และหน่วยงานความปลอดภัย จำแนกตามขนาดและประเภทกิจการ กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับแก่สถานประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

- (1) เหมืองแร่ เหมืองหิน ปิโตรเลียมหรือปิโตรเคมี
- (2) โรงงานอุตสาหกรรม อุตสาหกรรม อุตสาหกรรม อุตสาหกรรม อุตสาหกรรม
- (3) งานก่อสร้าง
- (4) การขนส่งคมนาคมทั้งคนโดยสารและการบรรทุกขนถ่ายสินค้า
- (5) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซ
- (6) โรงแรม
- (7) ห้างสรรพสินค้า
- (8) สถานพยาบาล
- (9) สถาบันทางการเงิน
- (10) สถานตรวจทดสอบทางกายภาพ
- (11) สถานบันเทิง กีฬา นันทนาการ
- (12) สถานปฏิบัติการทางเคมีหรือชีวภาพ
- (13) สำนักงานที่สนับสนุนสถานประกอบกิจการตาม (1) ถึง (12)
- (14) กิจกรรมอื่นตามที่กระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

2. ให้นายจ้างจัดให้มีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนด ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย

3. นายจ้างต้องจัดให้มีการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานจนกว่าลูกจ้างจะสามารถทำงาน ได้อย่างถูกต้องปลอดภัย รวมทั้งมีการควบคุม กำกับ ดูแล โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับ

4. ให้นายจ้างซึ่งมีผู้รับเหมาขั้นต้นหรือผู้รับเหมาช่วงเข้ามาปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการจัดให้มีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานสำหรับผู้รับเหมาดังกล่าว
5. ในกรณีที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงานใหม่หรือให้ลูกจ้างทำงานในลักษณะหรือสภาพงานที่แตกต่างไปจากเดิมอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของลูกจ้าง ให้นายจ้างจัดให้มีการอบรมลูกจ้างให้มีความรู้เกี่ยวกับข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานก่อนเริ่มปฏิบัติงาน
6. ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างไปทำงาน ณ สถานที่อื่นที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ให้นายจ้างแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายจากการทำงานในสถานที่ดังกล่าว พร้อมทั้งวิธีการป้องกันอันตรายให้ลูกจ้างทราบก่อนการปฏิบัติงาน
7. สถานประกอบกิจการต่อไปนี้อาจแต่งตั้งลูกจ้างเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงจำนวนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยแต่ละระดับตามประเภทกิจการ

ประเภทกิจการ	จำนวนลูกจ้าง (คน)	จป. หัวหน้างาน	จป. เทคนิค	จป.เทคนิคชั้นสูง	จป. วิชาชีพ	จป.บริหาร	หน่วยงานความปลอดภัย
1	2 คนขึ้นไป	✓	-	-	✓	✓	✓
2-5	2 - 19	✓	-	-	-	✓	-
	20 - 49	✓	✓ 1 ช.ม. ต่อวัน	-	-	✓	-
6-14	50 - 99	✓	-	✓	-	✓	-
	100 - 199	✓	-	-	✓	✓	-
	200 คนขึ้นไป	✓	-	-	✓	✓	✓
6-14	20 คนขึ้นไป	✓	-	-	-	✓	-

8. ให้นายจ้างจัดให้มี เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานเพิ่มเติม

9. สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้าง ตามจำนวนที่กำหนด ให้จัดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงจำนวนคณะกรรมการความปลอดภัย ตามจำนวนลูกจ้าง

จำนวนลูกจ้าง (คน)	จำนวนกรรมการ	ประธาน (นายจ้างหรือ ผู้แทนนายจ้าง ระดับบริหาร)	ผู้แทนนายจ้าง ระดับบังคับ บัญชา	ผู้แทนลูกจ้าง	เลขานุการ
50 - 99	5	1	1	2	1 (จป.เทคนิคขั้นสูง หรือวิชาชีพ)
100 - 499	7	1	2	3	1 (จป วิชาชีพ)
500 คนขึ้นไป	11	1	4	5	1 (จป วิชาชีพ)

10. คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการมีวาระ 2 ปี แต่สามารถได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งใหม่ได้โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน ก่อนวันที่กรรมการชุดเดิมครบวาระ และให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่กรรมการชุดเดิมพ้นวาระ หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ทันให้กรรมการชุดเดิมดำรงตำแหน่งไปก่อน

11. คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- พ้นจากตำแหน่งตามวาระ
- พ้นจากการเป็นผู้แทนนายจ้างระดับบริหาร ผู้แทนนายจ้างระดับบังคับบัญชา ผู้แทนลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงหรือวิชาชีพ
- พ้นจากการเป็นลูกจ้างของสถานประกอบกิจการ

12. ต้องจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หรือเมื่อมีกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งร้องขอ

13. ในการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการต้องแจ้งกำหนดการประชุมและระเบียบวาระการประชุมให้กรรมการทราบอย่างน้อย 3 วันก่อนถึงวันประชุม
14. ให้นายจ้างจัดให้คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการได้รับการอบรมเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ตามกฎหมายภายใน 60 วันนับแต่วันที่แต่งตั้งหรือเลือกตั้ง
15. เมื่อเกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายใดๆ ให้นายจ้างเรียกประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการโดยมีชักช้าเพื่อดำเนินการทบทวนรายงานการสอบสวน อุบัติเหตุรวมทั้งเสนอแนะแนวทางป้องกันแก้ไขต่อนายจ้าง แล้วให้นายจ้างพิจารณาและดำเนินการตามมติ หรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการโดยมีชักช้า โดยมีมติหรือข้อเสนอแนะนั้นต้องมีเหตุผลอันสมควรและสอดคล้องกับมาตรฐานที่ทางราชการกำหนด
16. นายจ้าง ต้องสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย (คปอ) และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการและเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และไม่กระทำการใดที่ทำให้คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการและเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้
17. ให้นายจ้างปิดประกาศรายชื่อและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการฯ โดยเปิดเผย ณ สถานประกอบกิจการ หากมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการฯ ให้นายจ้างดำเนินการปิดประกาศใหม่ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง ในการปิดประกาศดังกล่าวให้ปิดประกาศไว้อย่างน้อย 15 วัน และส่งสำเนารายชื่อและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการฯ ต่ออธิบดีภายใน 15 วัน นับแต่วันที่แต่งตั้งหรือมีการเปลี่ยนแปลง
18. สถานประกอบกิจการตาม (1) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีหน่วยงานความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ ภายใน 360 วัน
19. สถานประกอบกิจการตาม (2) ถึง (5) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีหน่วยงานความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ ภายใน 360 วัน หากภายหลังมีลูกจ้างลดลงน้อยกว่า 200 คน ให้คงหน่วยงานฯ ไว้เว้นแต่มีลูกจ้างลดลงน้อยกว่า 100 คน
20. ให้หน่วยงานความปลอดภัยฯ ขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุดของสถานประกอบกิจการ

21. ให้นายจ้างแต่งตั้งบุคคลที่เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ หรือผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดเป็นหัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ
22. ให้นายจ้างแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเพื่อขึ้นทะเบียนต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
23. ให้นายจ้างส่งผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคชั้นสูง (จปท.) และระดับวิชาชีพ (จปว.) ต่อบริษัททุก 3 เดือนตามปฏิทิน ภายในไม่เกิน 30 วันนับแต่วันที่ครบกำหนด
24. เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือสูญหายตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ให้นายจ้างแจ้งต่อบริษัทภายใน 15 วันนับแต่วันที่ทราบหรือควรจะได้ทราบ
25. ให้นายจ้างปิดประกาศมติของที่ประชุมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานไว้ในที่เปิดเผยภายใน 7 วันนับแต่วันประชุม
26. นายจ้างต้องจัดทำสำเนาบันทกึ รายงานการดำเนินงาน หรือรายงานการประชุมของ คณะกรรมการและหน่วยงานความปลอดภัยฯ และเก็บไว้ในสถานประกอบกิจการไม่น้อยกว่า 2 ปีนับแต่วันที่จัดทำพร้อมให้พนักงานแรงงานตรวจสอบได้
27. สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป และมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคชั้นสูงหรือระดับวิชาชีพ ให้นายจ้างส่งสำเนารายชื่อและหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคชั้นสูงหรือระดับวิชาชีพต่อบริษัท
28. ให้นายจ้างเก็บสำเนารายชื่อและหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคชั้นสูงหรือระดับวิชาชีพ รวมทั้งหลักฐานการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคชั้นสูงหรือระดับวิชาชีพไว้ในสถานประกอบกิจการไม่น้อยกว่า 2 ปี
29. สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบกิจการ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย
 - นโยบายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
 - โครงการบริหารงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

- แผนงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- การประเมินผลและทบทวนการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- การดำเนินการปรับปรุงด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

30. ให้นายจ้างปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

31. ให้นายจ้างหรือผู้แทนนายจ้างระดับบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ควบคุมดูแลการดำเนินการตามระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน
- ส่งเสริมให้ลูกจ้างทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามระบบการจัดการด้านความ

ปลอดภัยในการทำงานพร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการตามระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้างในกรณีผู้ดำเนินการเป็นผู้แทนนายจ้างระดับบริหาร

32. ให้นายจ้างจัดทำเอกสารเกี่ยวกับระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน และเก็บไว้ในสถานประกอบกิจการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปีนับแต่วันจัดทำ

33. นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานได้

2.6 หน้าที่ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการทำงาน

การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการทำงาน ในแต่ละระดับ โดยผู้บริหารระดับสูงจะต้องมอบหมายอำนาจและความรับผิดชอบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานลงไปยังผู้บริหารทุกระดับ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนจึงอาจกล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- (1) เป็นประธานคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการ
- (2) รับผิดชอบในความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานทุกคน
- (3) วางแผนและกำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัยในการทำงาน
- (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน
- (5) ดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัยในการทำงาน
- (6) สั่งการและมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน และติดตามผลการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา
- (7) ปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน

ผู้บริหารระดับกลาง มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- (1) นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม
- (2) เสนอแผนงาน โครงการด้านความปลอดภัยในการทำงานในส่วนงานที่รับผิดชอบ
- (3) กำหนดวิธีการทำงานที่ปลอดภัย
- (4) กำกับดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและสอดคล้องให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย
- (5) จัดให้มีการฝึกอบรมให้แก่พนักงาน เพื่อให้เกิดความรู้และทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน
- (6) วิเคราะห์สาเหตุของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นและสั่งการแก้ไขทันทีและติดตามให้มีการแก้ไข
- (7) จัดหาอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตามลักษณะงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน
- (8) ส่งเสริม สนับสนุนและติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
- (9) ปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน

ผู้บริหารระดับปฏิบัติการหรือหัวหน้างาน

ผู้บริหารระดับปฏิบัติการหรือหัวหน้างาน นับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากในการสนองนโยบายความปลอดภัยในการป้องกันอุบัติเหตุของแผนกต่างๆ ทั้งนี้เพราะเป็นผู้ที่ควบคุมการปฏิบัติงานต่างๆ โดยตรง ฉะนั้นหากผู้บริหารระดับปฏิบัติการเข้าใจในนโยบายอย่างถ่องแท้แล้วย่อมให้การสนับสนุนงานด้านความปลอดภัยอย่างเต็มที่ ซึ่งจะทำงานความปลอดภัยได้รับความสำคัญเท่ากับเรื่องผลผลิต ต้นทุน และคุณภาพผลิตภัณฑ์

หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับปฏิบัติการหรือหัวหน้างาน มีดังนี้

- (1) รับผิดชอบในการดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย
- (2) ศึกษากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคู่มือในการทำงานอย่างปลอดภัยที่สถานประกอบกิจการกำหนดไว้ เพื่อนำไปปฏิบัติและกำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างถูกต้อง
- (3) อบรม สอนวิธีการปฏิบัติงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยเฉพาะผู้ปฏิบัติงานที่เข้าทำงานในหน้าที่ใหม่ให้ทราบถึงข้อที่ควรปฏิบัติในการทำงานอย่างปลอดภัย
- (4) รับผิดชอบในการตรวจตรา ปรับปรุง หรือรายงานและติดตามผลการแก้ไขเพื่อให้สถานที่ทำงานสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย เครื่องมือ อุปกรณ์อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย
- (5) รับผิดชอบให้ผู้บาดเจ็บได้รับการปฐมพยาบาล หรือช่วยเหลืออย่างถูกต้องในทันทีที่ประสบอันตราย
- (6) สอบสวนและรายงานอุบัติเหตุ หรือการประสบอันตรายจากการทำงานทุกครั้งที่เกิดขึ้น หาสาเหตุพร้อมทั้งวิธีการป้องกันมิให้เรื่องทำนองเดียวกันเกิดขึ้นอีก
- (7) ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการความปลอดภัยฯ และเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
- (8) ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
- (9) จัดให้มีการพบปะกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นกลุ่มหรือทีละคนเป็นประจำ เพื่อสนทนาในเรื่องความปลอดภัยเฉพาะเรื่อง
- (10) สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอแนะให้ความเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัย
- (11) จัดหาอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล และดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้อุปกรณ์ฯ ตลอดเวลา

2.7 การบริหารความเสี่ยงภัยของธนาคาร

ธนาคารแห่งประเทศไทย เสาหลักของระบบการเงินของประเทศ เป็นธนาคารกลางของประเทศไทย ถูกจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 มีหน้าที่หลักในการควบคุม ดูแลกำกับเรื่องระบบการเงินของชาติ ทั้งออกกฎเกณฑ์และควบคุมสถาบันการเงิน สร้างความมั่นคง และสภาพคล่องให้กับระบบการเงินของประเทศ ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจด้านการเงินภายในประเทศไทย จะถูกธนาคารแห่งประเทศไทย กำกับ ตรวจสอบ วิเคราะห์ฐานะและการดำเนินงาน ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน เพื่อให้มีเสถียรภาพ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้มีการกำหนดความเสี่ยงหลักที่ ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ความสำคัญ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)
2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk)
3. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk)
4. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)
5. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือขาดธรรมาภิบาลในองค์กร และการขาดการควบคุมที่ดี โดยอาจเกี่ยวข้องกับ กระบวนการปฏิบัติงานภายใน คน ระบบงาน หรือเหตุการณ์ภายนอก และส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังกำหนดให้สถาบันการเงินต้องปฏิบัติตามกรอบหลักเกณฑ์การกำกับดูแลในเรื่องสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่

1. การบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจและการให้บริการแก่ลูกค้า (Business Continuity) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีแผนการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) รองรับกรณีที่เกิดเหตุการณ์ไม่ปกติ
2. การคุ้มครองลูกค้า (Consumer Protection)

3. การบริหารความเสี่ยงจากการใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (Risk Management) โดยให้ความสำคัญกับการประเมินและควบคุมดูแลความเสี่ยงที่เกิดจากการคัดเลือกและการติดตามตรวจสอบกระบวนการทำงานของผู้ให้บริการภายนอกอย่างสม่ำเสมอ

สถาบันการเงินหรือ ธนาคาร จึงถือว่าเป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับการจัดการด้านความเสี่ยงภัยมากที่สุดองค์กรหนึ่ง เนื่องจากอาคารสำนักงานใหญ่ของสถาบันการเงินในประเทศจะเป็นอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่พิเศษ นอกจากการถูกกำกับและควบคุมการปฏิบัติงานจากธนาคารแห่งประเทศไทยในวางแผนเพื่อจัดการกับความเสี่ยงในด้านต่างๆ ตามที่ได้ถูกกำหนดไว้ข้างต้น ธนาคารยังคงต้องปฏิบัติตามกฎหมายและกฎกระทรวงในเรื่องของความปลอดภัยต่อการใช้งานอาคารการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารเข้าตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้พื้นที่และสภาพการพร้อมใช้งานของระบบประกอบอาคารตามกฎหมายตรวจสอบอาคารตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคารแล้ว สถาบันการเงินยังคงต้องปฏิบัติตามกฎหมายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบกับความเป็นสถาบันการเงินที่ต้องสร้างความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใสในด้านการบริหารจัดการ และการรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของสถาบันการเงินให้เกิดความไว้วางใจ และถูกเลือกใช้บริการจากลูกค้าในกลุ่มต่างๆ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการด้านความปลอดภัยและความเสี่ยงภายในอาคาร กรณีศึกษา อาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันทางการเงินครั้งนี้ โดยเลือกใช้วิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (**Qualitative Research**) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นอาคารสำนักงานใหญ่ของสถาบันการเงิน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านการจัดการความปลอดภัย (**Safety**) ของธนาคาร กลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกจำนวน 6 แห่ง จากจำนวนธนาคารพาณิชย์ที่เปิดทำการและมีสำนักงานใหญ่ในประเทศไทย

3.1 เกณฑ์การเลือกกรณีศึกษา

การเก็บข้อมูลจากกรณีศึกษาทำการคัดเลือกรายชื่อธนาคารพาณิชย์ของไทย จากการจัดอันดับธนาคารแห่งปี (**Bank of the Year 2016**) โดยนิตยสาร การเงินธนาคาร ฉบับเดือนเมษายน 2559 ซึ่งใช้หลักการการจัดลำดับธนาคารจากผลประกอบการของธนาคารพาณิชย์จำนวน 15 แห่ง ในรอบปี 2558 เพื่อจัดลำดับ 10 ลำดับธนาคารแห่งปี การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการคัดเลือกธนาคารพาณิชย์จำนวน 6 แห่ง ที่เข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. เป็นอาคารที่มีอาคารที่ใช้สำหรับเป็นสำนักงานใหญ่ของธนาคารเพียงอย่างเดียว ไม่มี การให้เช่าพื้นที่ให้กับบริษัทหรือองค์กรเพื่อใช้เป็นสำนักงานหรือประกอบธุรกิจอื่นๆเข้า ร่วมใช้งานในอาคาร ยกเว้นการจัดพื้นที่ให้เช่าสำหรับ ร้านค้า ร้านอาหาร รายย่อย
2. อาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารนั้นต้องตั้งอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และต้องเป็น อาคารขนาดใหญ่พิเศษ หรืออาคารสูง ตามเงื่อนไขคือ
 - อาคารขนาดใหญ่พิเศษ หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้อาคารหรือ ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารเพื่อประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันตั้งแต่ 10,000 ตาราง เมตรขึ้นไป
 - อาคารสูง หมายถึง อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป การวัดความสูงของ อาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นดาดฟ้า สำหรับอาคารจั่วหรือ ปันหย่าให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของ ชั้นสูงสุด
3. มีฐานข้อมูลที่ชัดเจน และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

3.2 ขอบเขตของการศึกษา

- การทำการศึกษาเฉพาะในเรื่องของการจัดการด้านความปลอดภัย (Safety) ใน ระดับบริหารสำหรับสำนักงานใหญ่ของสถาบันการเงิน
- ศึกษานโยบาย แนวทางและวิธีการดำเนินการที่เกี่ยวกับการจัดการด้านความ ปลอดภัย (Safety) ของธนาคารกลุ่มตัวอย่าง ที่มีการดำเนินการหรือกล่าวถึง มากกว่า 2 ราย

3.3 การคัดเลือกกรณีศึกษา

ธนาคารกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 กรณีศึกษา ที่ได้รับคัดเลือกประกอบด้วย

1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) หรือ BBL มีอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคาร ตั้งอยู่เลขที่ 333 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

2. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) หรือ K Bank มีอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารปัจจุบันตั้งอยู่เลขที่ 1 ซอยราชฎีร์บูรณะ 27/1 ถนนราชฎีร์บูรณะ แขวงราชฎีร์บูรณะ เขตราชฎีร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร
3. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) หรือ SCB มีอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารตั้งอยู่เลขที่ 9 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
4. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หรือ KTB มีอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารตั้งอยู่ที่ อาคาร 1 เลขที่ 35 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร
5. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) หรือ BAY มีอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารในปัจจุบันตั้งอยู่เลขที่ 1222 ถนนพระรามที่ 3 แขวงบางโพธิ์ เขตยานนาวา กรุงเทพฯ
6. ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) หรือ UOB มีอาคารสำนักงานของธนาคารตั้งอยู่เลขที่ 191 ถนนสาทรใต้ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการจัดลำดับ Bank of the Year 2016

อันดับ ปี 2559	ธนาคาร	สินทรัพย์ (Total Asset)		จำนวนสาขา ในประเทศ	จำนวนพนักงาน
		อันดับ	ล้านบาท		
1	กรุงเทพ (BBL)	1	2,944,229.79	1,251	26,871
2	กสิกรไทย (Kbank)	3	2,845,867.58	1,107	21,029
3	ไทยพาณิชย์ (SCB)	2	2,913,023.14	1,170	28,015
4	กรุงไทย (KTB)	4	2,689,445.65	1,213	22,778
5	กรุงศรีอยุธยา (BAY)	5	1,883,188.20	695	14,776
6	เกียรตินาคิน	11	233,776.38	66	3,560
7	ธนชาต	6	950,511.70	592	12,303
8	ทีเอสโก้	10	260,741.83	57	2,462
9	ทหารไทย	7	821,000.08	452	8,977
10	ยูโอบี (UOB)	8	451,610.77	153	4,375

3.4 ขั้นตอนและกระบวนการวิจัย

1. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล
 - ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย บทความและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการ และทฤษฎีการจัดการความปลอดภัย การจัดการความเสี่ยง ศึกษาข้อกฎหมาย พระราชบัญญัติ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และเกี่ยวกับอาคารสำนักงาน
 - ศึกษาข้อมูลของธนาคารกลุ่มตัวอย่าง ประวัติ ความเป็นมา รายงานประจำปี ของธนาคาร นโยบาย เป้าหมายหลักของธนาคาร ตลอดจนระเบียบหรือข้อกำหนดต่างๆของแต่ละธนาคารที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างเครื่องมือเพื่อใช้สำหรับการเก็บข้อมูล โดยรวบรวมคำถามและจัดทำชุดคำถาม ฉบับทดลอง (Pre Test) เพื่อใช้ทดลองการเก็บข้อมูลกับธนาคารที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ธนาคาร ก่อนนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถาม และจัดกลุ่มความเสี่ยง ที่ธนาคารให้ความสำคัญ โดยนำเอาแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร หรือตัวแทนของผู้บริหารที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการ ความเสี่ยง การจัดการหรือดูแลเกี่ยวกับงานความปลอดภัย (Safety) ของธนาคาร กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended questionnaires) เพื่อให้ผู้ถูก สัมภาษณ์สามารถตอบคำถามได้อย่างอิสระ และได้กำหนดรายการคำถามเพื่อสำหรับใช้ ในการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ส่วนคือ
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร และข้อมูลอาคาร
 - ส่วนที่ 2 ข้อมูลการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยง
 - ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการด้านความเสี่ยงด้านต่างๆ
3. การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับข้อมูลอาคาร การกำหนดนโยบาย การกำหนด เป้าหมายด้านความปลอดภัย ขั้นตอน และวิธีการจัดการกับความเสี่ยงประเภทต่างๆ ที่ธนาคารได้ดำเนินการ
4. การเก็บข้อมูลจากการสังเกตพื้นที่ภายในของอาคารเฉพาะในส่วนที่อนุญาต ลักษณะ กายภาพของอาคาร วิธีการจัดการด้านความปลอดภัย การประชาสัมพันธ์ข่าวสารหรือ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องความปลอดภัยให้กับพนักงานและผู้ใช้อาคารทราบ การเตรียมความพร้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยการเปรียบเทียบข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง
 - วิเคราะห์ แนวคิด นโยบาย และเป้าหมายด้านความปลอดภัยเพื่อหาเหตุผลในการจัดการ
 - วิเคราะห์การให้ระดับความสำคัญกับความเสี่ยงภัยของกลุ่มตัวอย่าง
 - วิเคราะห์ขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติงาน
 - วิเคราะห์ความซ้ำของมาตรการด้านความปลอดภัยที่ถูกเลือกใช้
 - วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิธีการจัดการ
6. สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

สรุปข้อมูลจากทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรม ข้อมูลจากกรณีศึกษา และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ตามโครงสร้างและรูปแบบที่ได้กำหนดไว้ โดยนำมาอภิปรายผลที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้

3.5 ข้อจำกัดในการศึกษา

- เนื่องจากระบบการจัดการธนาคารบางส่วนเป็นข้อมูลที่เป็นความลับของธนาคาร ซึ่งมีความยากในการเข้าถึงข้อมูล
- ธนาคารไม่อนุญาตให้มีการบันทึกภาพในพื้นที่ของอาคารทั้งหมด ตามนโยบายด้านการรักษาความปลอดภัยของธนาคาร จึงไม่สามารถนำภาพถ่ายมาเปิดเผยได้

3.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- เพื่อเข้าใจในหลักการและเหตุผลของการกำหนดทิศทางและเป้าหมายด้านการจัดการความปลอดภัยภายในอาคาร ของอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงิน
- เพื่อทราบถึง รูปแบบ วิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดการด้านความปลอดภัย และการป้องกันความเสี่ยงภัยของอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงิน

- เพื่อนำผลที่ได้เกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยของสถาบันการเงิน ไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจอื่นๆ ที่มุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยภายในอาคาร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายงานผลการศึกษา

ในบทที่ 4 นี้จะเป็นการรายงานผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ที่ดูแลรับผิดชอบงานทางด้านการจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงภายในอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 6 ธนาคาร ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และ ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

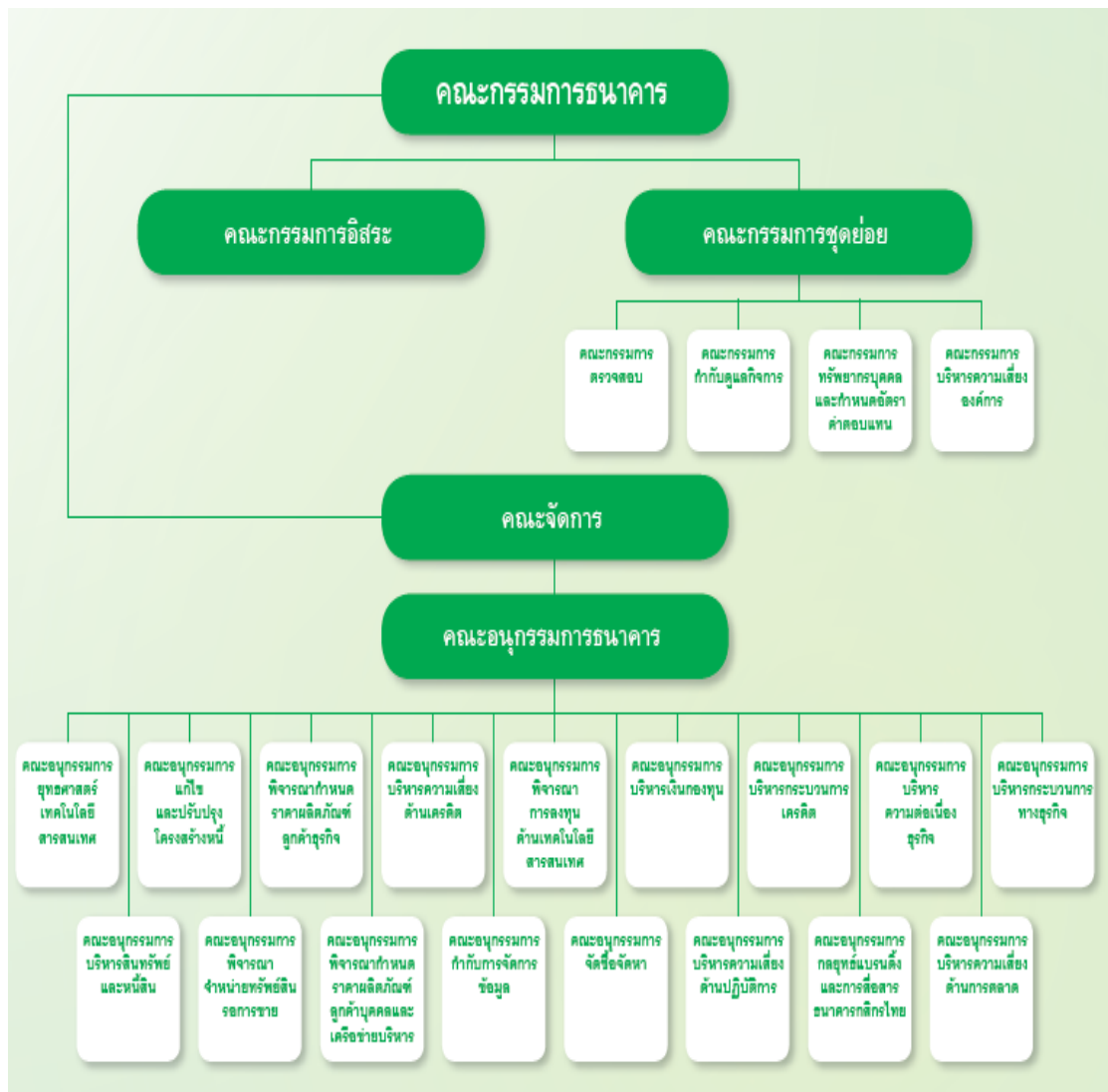
4.1 ธนาคารกสิกรไทย

4.1.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2488 ด้วยทุนจดทะเบียนแรกเริ่มจำนวน 5 ล้านบาท บริการของธนาคารในช่วงเริ่มก่อตั้งคือ การรับฝากเงินและให้ดอกเบียแก่ประชาชน รวมทั้งการให้กู้ยืมเพื่อประกอบธุรกิจ จากนั้นธนาคารได้นำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและเริ่มเข้าทำการซื้อขายเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519 และได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อ พ.ศ. 2536 ปัจจุบันธนาคารมีทุนจดทะเบียน 30,486 ล้านบาท ธนาคารกสิกรไทยประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ภายใต้วิสัยทัศน์ (Vision) มุ่งมั่นเป็นกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มั่นคงที่สุดที่ริเริ่มในสิ่งใหม่ และกระทำทุกวิถีทางเพื่อเป็นกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ให้บริการอย่างดีที่สุดแก่ลูกค้า ด้วยภารกิจ/พันธกิจ (Mission) มุ่งมั่นที่จะผสมผสานการใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ในการสร้างอย่างยั่งยืน บริการทางการเงินที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุผลที่ดีและเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย พร้อมด้วยวิสัยทัศน์ว่า 2,845,867 ล้านบาท ธนาคารกสิกรไทยมีบริษัทย่อยจำนวน 32 บริษัท มีเครือข่ายการให้บริการในประเทศกว่า 1,107 สาขา กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย และต่างประเทศ 16 แห่ง ใน 9 ประเทศ โดยสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร มีพนักงานจำนวน 21,029 คน

4.1.2 โครงสร้างการบริหารจัดการ

การกำกับดูแลกิจการ โดยการบริหารงานของคณะกรรมการส่วนงานต่างๆ ตามขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบ ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการธนาคาร และคณะผู้จัดการ ที่ได้รับการแต่งตั้ง นอกจากนี้คณะกรรมการธนาคารได้แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อทำหน้าที่ในการถ่วงดุลอำนาจและคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น และแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อช่วยปฏิบัติงานในการศึกษาและถ่วงดุลเรื่องสำคัญหรือที่ต้องการดูแลอย่างใกล้ชิดในแต่ละด้านและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการธนาคาร

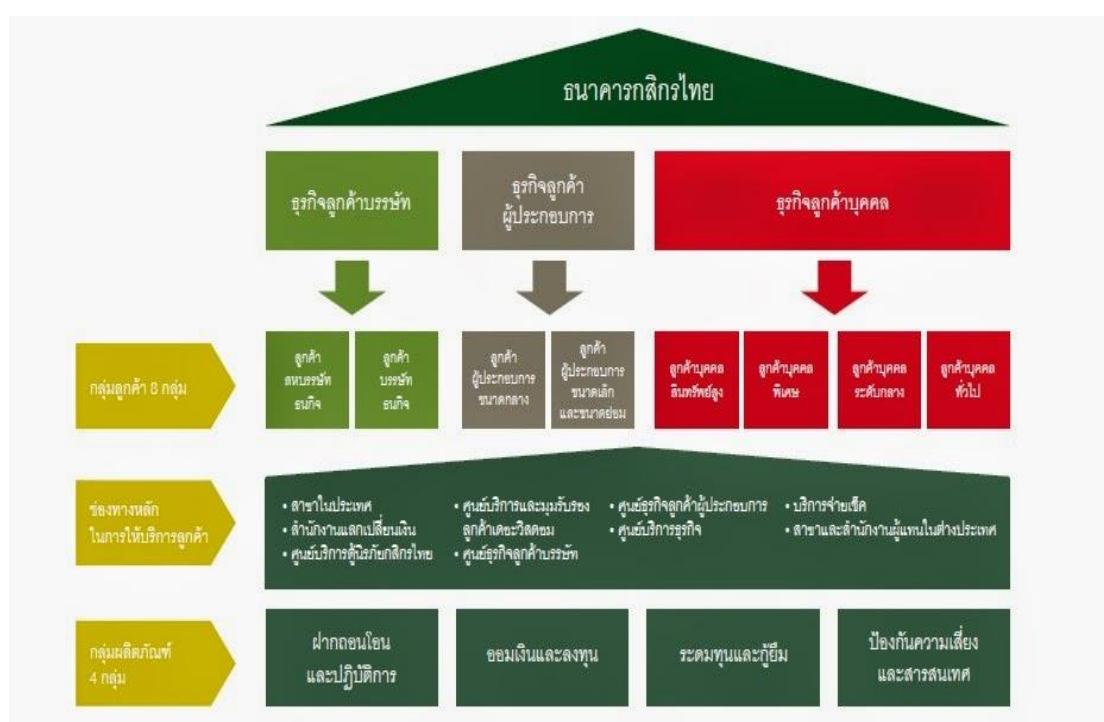

ที่มา: รายงานการพัฒนาความยั่งยืน 2559 ธนาคารกสิกรไทย

รูปที่ 3 รูปแสดงโครงสร้างการบริหารงานของธนาคารกสิกรไทย

4.1.3 ผลิิตภัณฑ์ของธนาคาร

ธนาคารกสิกรไทย ดำเนินธุรกิจด้านธนาคารพาณิชย์ที่มุ่งเน้นสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินให้กับลูกค้าทุกกลุ่มและให้ความสำคัญกับความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่ม ได้แก่กลุ่มลูกค้าบริษัท โดยมุ่งมั่นที่จะเป็นธนาคารที่ตอบโจทย์สำหรับลูกค้าธุรกิจ ลูกค้าผู้ประกอบการ สำหรับลูกค้ากลุ่มนี้ธนาคารมุ่งมั่นที่จะรักษาความเป็นผู้นำตลาด รักษาฐานลูกค้าเดิมและขยายฐานลูกค้ากลุ่มใหม่ที่มีศักยภาพ และลูกค้าบุคคล ธนาคารฯ พยายามคงความเป็นผู้นำด้านการทำธุรกรรมทางการเงิน โดยมุ่งเน้นการให้บริการทางช่องทาง

ดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น

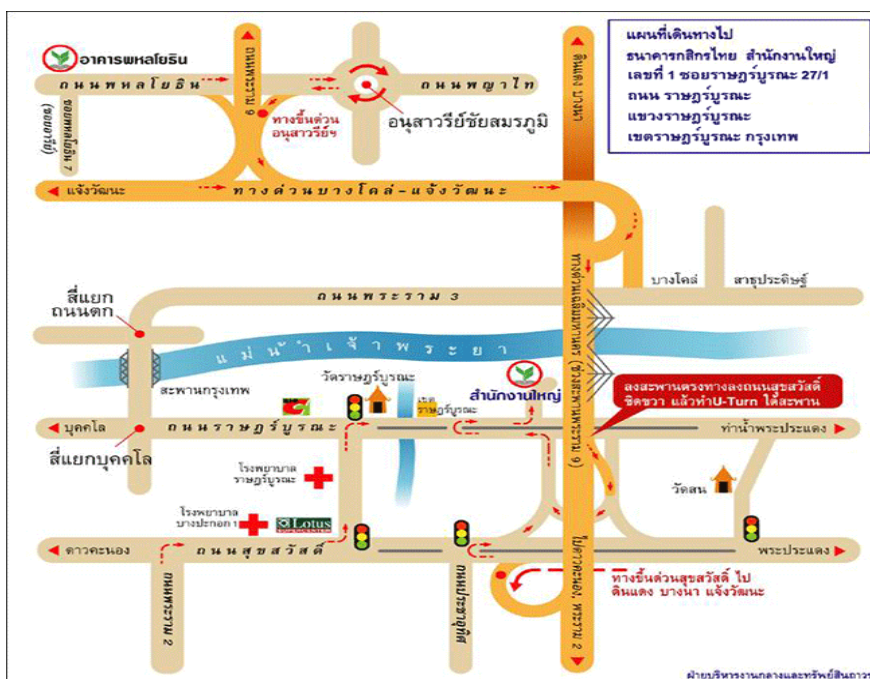
ที่มา: ธนาคารกสิกรไทย

รูปที่ 4 ภาพแสดงกลุ่มลูกค้าของธนาคารกสิกรไทย

4.1.4 ข้อมูลอาคารและสถานที่ตั้ง

ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่ในปัจจุบันของธนาคารตั้งอยู่ เลขที่ 1 ซอยราษฎร์บูรณะ 27/1 ถนนราษฎร์บูรณะ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ความสูง 42 ชั้น (207.6 เมตร) พร้อมอาคารจอดรถและพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร ธนาคารกสิกรไทยเริ่มเปิดใช้อาคาร

สำนักงานใหญ่ราชภัฏวชิรบูรณะ ตั้งในปี พ.ศ. 2538 อายุอาคารรวม 22 ปี ลักษณะที่ตั้งอาคารด้านหน้าและด้านข้างอาคารติดถนนใหญ่ มีระยะถอยร่นจากถนนประมาณ 400 เมตร ด้านหลังของอาคารติดแม่น้ำเจ้าพระยา มีพื้นที่อาคารรวม 88,000 ตารางเมตร

ที่มา: www.google.com

รูปที่ 5 ภาพแสดงแผนที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ธนาคารกสิกรไทย

4.1.5 การบริหารจัดการอาคาร

ธนาคารกสิกรไทยให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้การปฏิบัติงานของธนาคารเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส สอดคล้องกับกฎหมาย ข้อกำหนดของทางการ และระเบียบปฏิบัติของธนาคารอย่างเคร่งครัด ภายใต้เจตนารมณ์ “บริการทุกระดับประทับใจ” การบริหารจัดการอาคารสำนักงานใหญ่แห่งนี้ดำเนินการ โดยมีทีมฝ่ายบริหารอาคารเป็นบริษัท โทเทรล เซอร์วิส ซึ่งเป็นในเครือของธนาคาร ซึ่งมีหน้าที่ดูแลและบำรุงรักษาระบบประกอบอาคารต่างๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน นอกจากทีมบริหารอาคาร และทีมงานฝ่ายวิศวกรรมอาคารแล้ว ทางธนาคารฯ ยังมีการกำหนดทีมงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยตามกฎหมาย ระดับต่างๆ ประกอบด้วย คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับ หัวหน้างาน พร้อมทั้งจัดอบรมหลักสูตร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

4.1.6 นโยบายความปลอดภัยของอาคาร

นอกจากการกำหนดนโยบายหลักของการดำเนินธุรกิจอาคารแล้ว อาคารยังมุ่งให้ความสำคัญกับความปลอดภัยภายในอาคาร โดยมีการวางนโยบายเกี่ยวกับการจัดการด้านความปลอดภัยเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้กับผู้ปฏิบัติงานได้ดำเนินการดังนี้

- พยายามให้ความรู้ด้านความปลอดภัย แก่พนักงานทุกระดับ
- ดูแลและบำรุงรักษาระบบต่างๆ ของอาคารให้สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ
- ตั้งเป้าหมายเพื่อ ลดการใช้กระดาษ การจัดเก็บกระดาษที่เป็นเชื้อเพลิงโดยการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้เพื่อลดปริมาณการใช้กระดาษ
- ให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้น หาสาเหตุและแนวทางเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด
- วางแผนและออกแบบกระบวนการทำงานและสถานที่ให้สอดคล้องเหมาะสมกับการทำงาน
- ลดความเสี่ยงภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของอาคาร โดยไม่ให้มีหรือไม่เกิดอุบัติเหตุหรืออุบัติเหตุน่าเป็นศูนย์

4.1.7 การกำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัย

อาคารกสิกรไทยได้กำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงานดังนี้

- การตั้งเป้าหมายความปลอดภัยด้านอัคคีภัย ความปลอดภัยในการทำงาน อุบัติเหตุในการทำงานเป็นศูนย์
- ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรฐานที่กำหนดไว้

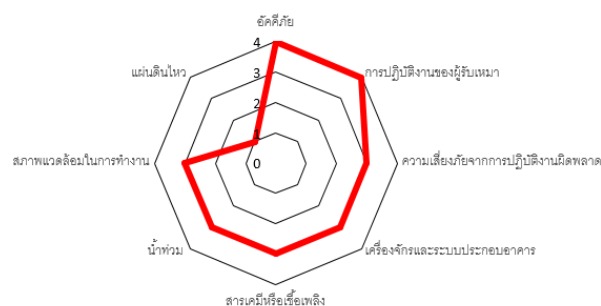
- ตั้งเป้าหมายในการลดปริมาณการใช้กระดาษ พยายามใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อลดจำนวนการใช้กระดาษ
- กำหนดความปลอดภัยพื้นที่ทำงาน ความเสี่ยงภัยหรืออันตราย และความเจ็บป่วยต้องเป็นศูนย์
- ให้ความรู้ความตระหนักถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และมุ่งเน้นทำให้เกิดความปลอดภัยในการใช้พื้นที่ของอาคาร
- สร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นกับพนักงานทั้งที่เป็นพนักงานธนาคารและพนักงานคู่สัญญาทั้งหมด

4.1.8 การให้ระดับความเสี่ยงของธนาคาร

ธนาคารกสิกรไทยให้ระดับความเสี่ยงประเภทต่างๆ ภายในอาคาร โดยธนาคารให้ระดับความเสี่ยงจากอัคคีภัย และความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาที่มีความสำคัญมากที่สุด และให้ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานผิดพลาด ความเสี่ยงที่เกิดจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร ความเสี่ยงจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิงที่มีอยู่ภายในอาคาร ความเสี่ยงจากน้ำท่วม และความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมในการทำงานในระดับมากรองลงมา นอกจากนั้นธนาคาร และให้ความสำคัญกับความเสี่ยงจากแผ่นดินไหวในระดับที่น้อย

อัคคีภัย (4)
การปฏิบัติงานของผู้รับเหมา(4)
การปฏิบัติงานผิดพลาด (3)
เครื่องจักร และระบบประกอบอาคาร(3)
สารเคมีหรือเชื้อเพลิง(3)
น้ำท่วม(3)
สภาพแวดล้อมในการทำงาน(3)
แผ่นดินไหว(1)

การให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงประเภทต่างๆ ของธนาคารกลุ่มตัวอย่าง

4 = มากและสำคัญที่สุด 3 = มาก 2 = ปานกลาง 1 = น้อย

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

รูปที่ 6 ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงประเภทต่างๆ ของธนาคารกสิกรไทย

4.1.9 การจัดการกับความเสี่ยงด้านอัคคีภัย

ธนาคารมีการกำหนดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัย และให้ความสำคัญกับสาเหตุหรือปัจจัยที่จะก่อให้เกิดอัคคีภัยขึ้นภายในอาคาร โดยให้ความสำคัญกับ 4 ความเสี่ยงภัยได้แก่ ความเสี่ยงภัยที่เกิดขึ้นจากเชื้อเพลิงจากกระดาศาใช้งานของอาคาร ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากผู้รับเหมา ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการใช้งานของผู้ใช้งานอาคาร และความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดและเสื่อมสภาพ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดให้อัคคีภัย นอกเหนือไปจากการดูแลบำรุงรักษาระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับเหตุตามมาตรฐาน , ระบบแจ้งเหตุและตรวจจับอัคคีภัย และแผนฉุกเฉินต่างๆ ตามระเบียบข้อบังคับหรือกฎหมาย ธนาคารยังมีการจัดการกับความเสี่ยงด้านอัคคีภัย โดยแบ่งตามประเภทของความเสี่ยงภัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากเชื้อเพลิง จากกระดาศาที่ใช้งานของธนาคาร โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงดังต่อไปนี้
 - จัดทำแผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไขและความถี่ในการตรวจสอบ จัดทำแผนลดปริมาณการใช้กระดาศา จัดทำแผนการขนย้ายเอกสารไปยังพื้นที่เก็บเอกสารซึ่งอยู่ภายนอกอาคาร และจัดทำแผนประเมินความเสี่ยงประจำปี
 - เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการกับความเสี่ยงประกอบด้วย การจัดกิจกรรมรณรงค์หรือกิจกรรมความปลอดภัยเพื่อกระตุ้นและสร้างความเข้าใจในความเสี่ยงภัย จัดทำ Guideline / Introduction / Handbook เพื่อแนะนำวิธีการ ขั้นตอนการใช้และการจัดเก็บเอกสาร รวมถึงการระบุรายละเอียดไว้ในคู่มือพนักงาน
 - การควบคุมตรวจสอบ ใช้วิธีการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามรูปแบบหรือวิธีที่ได้กำหนดไว้
 - การวัดผล มีการบันทึกข้อมูลและการจัดเก็บเป็นสถิติ เพื่อนำข้อมูลไปใช้สำหรับประเมินผลต่อไป รวมถึงการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการด้านการจัดเก็บเอกสาร
- ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงดังต่อไปนี้
 - จัดทำแผนงานเพื่อกำหนดรอบ เงื่อนไขและความถี่ในการเข้าตรวจสอบการทำงาน จัดทำแผนการเข้าตรวจสอบภายในพื้นที่การทำงานของผู้รับเหมา

- เครื่องมือที่นำมาใช้ ประกอบด้วย ป้ายแนะนำ และป้ายเตือนต่างๆ ที่ติดตั้งในบริเวณหรือจุดที่แนะนำ การรณรงค์หรือจัดกิจกรรมความปลอดภัยเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยและการฝึกซ้อมการระงับเหตุเบื้องต้นกรณีเกิดเหตุ จัดทำระเบียบผู้รับเหมาและระเบียบตกแต่งและบังคับควบคุมให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
 - การควบคุมตรวจสอบ ดำเนินการโดยทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุมการเข้าทำงานของผู้รับเหมาให้อยู่ภายในระเบียบข้อบังคับตลอดระยะเวลาที่เข้าปฏิบัติงานภายในอาคาร
 - การวัดผลการดำเนินการ โดยการรวบรวมข้อมูลบันทึกเป็นสถิติเพื่อนำไปวิเคราะห์และประเมินผล ก่อนนำไปปรับปรุงหรือแก้ไขข้อบกพร่องในแต่ละส่วน รวมถึงการสรุปข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นรายงานผลการดำเนินการ
- ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้งานของผู้ใช้อาคาร โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงดังต่อไปนี้
 - จัดทำแผนงานเพื่อกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการเข้าตรวจสอบพื้นที่การทำงาน ตรวจสอบพวุกฎหมายไฟฟ้าต่างๆ เพื่อป้องกันการลัดวงจร รวมถึงการตรวจสอบพฤติกรรมการใช้งานที่ผิดหรือมีความเสี่ยง และการจัดทำแผนประเมินความเสี่ยงภัยประจำปี
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ในการจัดการความเสี่ยง ประกอบไปด้วย การติดตั้งป้ายแนะนำหรือป้ายเตือนต่าง ๆ ในจุดเสี่ยง รวมถึงความสมบูรณ์และถูกต้องของป้ายหนีไฟ การจัดกิจกรรมความปลอดภัยเพื่อส่งเสริมด้านความปลอดภัยให้กับพนักงาน การจัดทำคู่มือและระเบียบการใช้อาคาร ข้อบังคับที่ใช้ Check List ต่าง ๆ ทั้งส่วนที่เป็น Daily และ Monthly และวิธีปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ
 - การควบคุมและตรวจสอบ ดำเนินการโดยการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม
 - การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาต่างๆ หรือสำรวจปัญหาและสาเหตุแล้วนำมาประเมินในเชิง Pro Active เพื่อลดหรือปิดช่องว่าง และการทำรายงานสรุปผลเพื่อใช้ปรับปรุงในอนาคต

• ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงดังต่อไปนี้

- จัดทำแผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไขรายละเอียด และความถี่ในการตรวจสอบ จัดทำแผนเพื่อใช้ประเมินความเสี่ยงภัยรายปี และการจัดทำแผน Preventive Solution เพื่อเปรียบเทียบหาแนวทางการเปลี่ยนทดแทนรวมถึงการซ่อมบำรุงเชิงรุกแทนการรอให้อุปกรณ์ชำรุดแล้วจึงค่อยมาซ่อมแซม
- เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการ ประกอบไปด้วย การรณรงค์และจัดกิจกรรมความปลอดภัยเพื่อให้พนักงานมีส่วนร่วม เช่น กิจกรรม 5 ส ตลอดจนการกำหนด Guideline และ Introduction ที่เกี่ยวกับอุปกรณ์ของอาคาร
- การควบคุมและตรวจสอบ นอกเหนือไปจากการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบแล้ว ยังมีการติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าเพื่อปิดการทำงานในพื้นที่ส่วนที่ไม่มีผู้ใช้งาน และป้องกันเหตุการณ์ลัดวงจรของอุปกรณ์ไฟฟ้า รวมถึงการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญเข้าตรวจสอบ และทดสอบประสิทธิภาพของอุปกรณ์ต่างๆ
- การวัดผลการดำเนินการ เลือกใช้วิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาต่างๆ รวมถึงการสำรวจตรวจสอบปัญหาที่พบเพื่อนำมาสรุปรายงานผล และนำไปวางแผนการปรับปรุงต่อไป ซึ่งรายละเอียดการจัดการด้านอัคคีภัยของธนาคารดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตารางแสดงการจัดการกับความเสียหายจากอัคคีภัย ธนาคารกสิกรไทย

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
เชื้อเพลิงจากกระดาดใช้งานของธนาคาร (RF1)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไขและความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	Guideline/Introduction Handbook (T3) คู่มือพนักงาน	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนประเมินความเสี่ยงประจำปี(PF2)	รณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)		สรุปรายงานผล (R2)
	แผนลดปริมาณการใช้กระดาด (PF6.1)			
	แผนขนย้ายเอกสารไปยังพื้นที่เก็บภายนอกอาคาร (PF6.2)			
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา (RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไขและความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา (PF3)	รณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)		สรุปรายงานผล (R2)
		ระเบียบผู้รับเหมา/ระเบียบตกแต่ง (T4)		
ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้งานผู้ใช้อาคาร (RF3)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไขและความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนประเมินความเสี่ยงประจำปี(PF2)	การรณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)		สรุปรายงานผล (R2)
		Guideline/Introduction Handbook (T3) ระเบียบพนักงาน		
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไขและความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	รณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนประเมินความเสี่ยงประจำปี(PF2)	Guideline/Introduction Handbook (T3) ระเบียบพนักงาน	ติดตั้งอุปกรณ์พิเศษเพื่อความเสี่ยง (C2)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผน Preventive Solution (PF4)		จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.1.10 การจัดการกับความเสียหายจากผู้รับเหมา

ธนาคารกสิกรไทย มีการวางแผนทางการกำกับควบคุมการเข้าทำงานของผู้รับเหมา เพื่อลดความเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้น โดยมีวิธีการจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมาที่เข้ามาปฏิบัติงานภายในพื้นที่ โดยธนาคารมีวิธีการจัดการเพื่อลดและป้องกันความเสี่ยงดังต่อไปนี้

- การจัดทำแผนงานเพื่อกำหนดรอบ เงื่อนไข ความถี่ และวิธีในการเข้าตรวจสอบการทำงาน จัดทำแผนการเข้าตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในพื้นที่การทำงานของผู้รับเหมา
- เครื่องมือที่นำมาใช้ ประกอบด้วย จัดทำป้ายแนะนำ และป้ายเตือนต่าง ๆ ที่ติดตั้งในบริเวณหรือจุดที่มีความเสี่ยงหรืออันตราย การรณรงค์หรือจัดกิจกรรมความปลอดภัยเพื่อให้ความรู้ให้กับพนักงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยและการฝึกซ้อมการระงับเหตุเบื้องต้นกรณีเกิดเหตุ รวมถึงวิธีการตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา จัดทำระเบียบผู้รับเหมาและระเบียบตกแต่งเพื่อใช้ควบคุมการเข้าปฏิบัติงานของผู้รับเหมาในพื้นที่
- การควบคุมตรวจสอบ ดำเนินการโดยทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบระดับปฏิบัติการ ในการตรวจสอบและควบคุมการเข้าทำงานของผู้รับเหมาให้อยู่ภายในระเบียบข้อบังคับตลอดระยะเวลาที่เข้าปฏิบัติงานภายในอาคาร
- การวัดผลการดำเนินการ โดยการรวบรวมข้อมูลบันทึกเป็นสถิติเพื่อนำไปวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อปรับปรุงในแต่ละส่วน รวมถึงการสรุปข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นรายงานผลการดำเนินการ ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมาดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา (RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา (PF3)	รณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)		สรุปรายงานผล (R2)
		ระเบียบผู้รับเหมา/ระเบียบตกแต่ง (T4)		

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.1.11 การจัดการกับความเสียหายจากการทำงานผิดพลาด

การทำงานหรือปฏิบัติงานผิดพลาดมีสาเหตุหลักด้วยกัน 2 ประการ คือ การทำงานโดยขาดความรู้ความเข้าใจ ความรู้ด้านความปลอดภัย และการปฏิบัติงานโดยประมาท ธนาคารมีการกำหนดวิธีการจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากการขาดความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงดังนี้

- จัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานและผู้เกี่ยวข้อง
- เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย นอกจากหลักสูตรการอบรมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานแล้ว การจัดทำคู่มือความปลอดภัย หรือคำแนะนำ Guideline หรือ introduction ก็เป็นการเพิ่มความรู้และวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องให้กับพนักงาน
- การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีการกำหนดหน้าที่การควบคุมและตรวจสอบโดยหัวหน้างาน
- การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมสถิติของปัญหา สรุปรายงานเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขและป้องกัน

- ความเสี่ยงที่เกิดจากความประมาท ทั้งกับพนักงานของธนาคาร ผู้รับเหมา และผู้ใช้

อาคารทั่วไป โดยธนาคารมีวิธีการในการจัดการกับความเสี่ยงดังนี้

- ด้านการวางแผน ใช้วิธีการสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับความเสี่ยง เพื่อวางแผนหาแนวทางป้องกันและแก้ไข จัดทำแผนเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านความปลอดภัย
- เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย ติดตั้งป้ายคำแนะนำต่างๆ และป้ายเตือนในจุดที่มีความเสี่ยงต่ออันตราย จัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหรือคำแนะนำในการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัย

- การควบคุมและตรวจสอบ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมอบหมายให้หัวหน้างานเป็นคนตรวจสอบการปฏิบัติงาน หรือให้คำแนะนำในการปฏิบัติที่มีมาตรฐานและมีความปลอดภัย
- การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสถิติ และสรุปรายงานเพื่อนำไปวางแผนในการปรับปรุงต่อไป ซึ่งรายละเอียดการจัดการจัดการความเสี่ยงจากการทำงานผิดพลาดของธนาคารดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย (RW4)	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (PA2.1)	Guideline/Check list / Introduction/คู่มือความปลอดภัย (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
				สรุปรายงานผล (R2)
ความประมาท (RW2)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	จัดลำดับความเสี่ยงและหาแนวทางแก้ไขหรือป้องกัน (PA1.2)	ธงรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (PA2.1)	Guideline/Check list / Introduction/คู่มือความปลอดภัย (T3)		

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.1.12 การจัดการกับความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร

- ความเสี่ยงที่เกิดจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุดหรือเสื่อมสภาพ โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสียหายดังต่อไปนี้
 - จัดทำแผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไขรายละเอียด และความถี่ในการตรวจสอบ จัดแผนเพื่อทำการสำรวจและประเมินความเสี่ยงภัยภายในพื้นที่ต่างๆของอาคาร จัดลำดับความเสี่ยงและหาแนวทางแก้ไขหรือป้องกัน เพื่อลดความเสียหาย จัดทำแผนเพื่อใช้ประเมินความเสี่ยงภัยรายปีและการจัดทำแผน Preventive Solution เพื่อเปรียบเทียบหาแนวทางการเปลี่ยนทดแทนรวมถึงการซ่อมบำรุงเชิงรุกแทนการรอให้อุปกรณ์ชำรุดแล้วจึงซ่อมแซม

- เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการ ประกอบไปด้วย การทำป้ายเตือนภัยในจุดที่มีความเสี่ยง ภัย จัดกิจกรรมเพื่อการรณรงค์หรือจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักและใส่ใจในการความปลอดภัย ตลอดจนการกำหนด Guideline และ Introduction ที่เกี่ยวกับอุปกรณ์ของอาคาร คู่มือการดูแลบำรุงรักษามาตรฐานการตรวจสอบ
- การควบคุมและตรวจสอบ นอกเหนือไปจากการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการตรวจสอบแล้ว ยังมีการติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าเพื่อปิดการทำงานในพื้นที่ส่วนที่ไม่มีผู้ใช้งาน และป้องกันเหตุการณ์ลัดวงจรของอุปกรณ์ไฟฟ้า รวมถึงการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญเข้าตรวจสอบ และทดสอบประสิทธิภาพของอุปกรณ์ต่างๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน
- การวัดผลการดำเนินการ เลือกใช้วิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาต่างๆ เป็นสถิติ รวมถึงการสำรวจตรวจสอบปัญหาที่พบเพื่อนำมาสรุปรายงานผลและนำไปวางแผนการปรับปรุงต่อไป ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงจากเครื่องจักรและระบบประกอบของธนาคาร ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ

สาเหตุของความเสี่ยง	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	รณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ติดตั้งอุปกรณ์พิเศษเพื่อลดความเสี่ยง (C2)	สรุปรายงานผล (R2)
	จัดลำดับความเสี่ยงและหาแนวทางแก้ไขหรือป้องกัน (PA1.2)	Guideline/Introduction Handbook /คู่มือบำรุงรักษา (T3)	จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	
	แผนประเมินความเสี่ยงประจำปี(PF2)			
	แผน Preventive Solution (PF4)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.1.13 การจัดการกับความเสียหายจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

- ความเสี่ยงที่เกิดจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิงที่เก็บไว้ในอาคารหรือพื้นที่สำนักงาน โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสียดังนี้

- จัดทำแผนการสำรวจและประเมินความเสี่ยง เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์หรือรอยร้าวของถังเก็บ ตรวจสอบการจัดเก็บวัสดุอื่นๆ ต้องห้ามในพื้นที่
- เครื่องมือที่นำมาใช้ในการจัดการประกอบด้วย ป้ายเตือนหรือป้ายแนะนำในจุดเสี่ยงหรืออันตราย จัดทำ Guideline หรือ Introduction เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติมาตรฐานสำหรับการทำงานที่เกี่ยวกับสารเคมี หรือเชื้อเพลิง
- การควบคุมและตรวจสอบ กำหนดหน้าที่ตามความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และมีการตรวจสอบโดยระดับหัวหน้างาน
- การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีเก็บรวบรวมสถิติการเกิดปัญหา และสรุปข้อมูลเป็นรายงานเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนและแก้ไขปัญหาในระยะยาวต่อไป ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

สาเหตุของความเสี่ยง	Plan	Tools	Control	Evaluation
สารเคมี/เชื้อเพลิง/หมวก (RW3)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
		Guideline/Check list /Introduction (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.1.14 การจัดการกับความเสียหายจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ธนาคารมีการกำหนดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดภัยหรืออันตรายขึ้นภายในสำนักงาน ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีรายละเอียดดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากการจัดเก็บ/วางของกีดขวางพื้นที่ โดยธนาคารมีวิธีการในการจัดการกับความเสียหายดังนี้
 - การกำหนดแผนการสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ การจัดลำดับความเสี่ยงและการหาแนวทางแก้ไขปัญหาและป้องกันการเกิดในระยะยาว

- เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย ป้ายแนะนำ หรือป้ายเตือนต่างๆ รวมถึงป้ายประชาสัมพันธ์ Guideline หรือ Introduction ต่างๆ ที่เกี่ยวกับมาตรฐานการจัดวาง ข้อห้ามต่าง ๆ
- การควบคุมและตรวจสอบ มีการกำหนดทีมเจ้าหน้าที่ในระดับหัวหน้างานในการตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อกำหนด
- การวัดผลการดำเนินการ ทำโดยการเก็บบันทึกข้อมูลเป็นสถิติที่พบปัญหา และการสรุปรายงานปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปวางแผนต่อไป ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

สาเหตุของความเสี่ยง	Plan	Tools	Control	Evaluation
การจัดเก็บ/วางของกีดขวางพื้นที่ (RW1)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	จัดลำดับความเสี่ยงและหาแนวทางแก้ไขหรือป้องกัน (PA1.2)	Guidline/Check list /Introduction (T3)		สรุปรายงานผล (R2)

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.1.15 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม

ธนาคารฯ มีการกำหนดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดภัยจากน้ำท่วมซึ่งธนาคารค่อนข้างให้ความสำคัญเนื่องจากอาคารตั้งอยู่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมและให้ความสำคัญกับความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม ดังมีรายละเอียดการดำเนินการจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากน้ำท่วม
 - มีการวางแผน โดยเริ่มจากแผนการติดตามข่าวสาร สถานะการณน้ำ ปริมาณน้ำจากศูนย์ข้อมูลของทางราชการ แผนการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสถานะการณน้ำ โดยการกำหนดเงื่อนไข ขั้นตอน กำหนดหน้าที่และวิธีการปฏิบัติ แผนขณะเกิดเหตุ เพื่อดำเนินการตรวจสอบระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ การป้องกันและแก้ไขปัญหา แผนฟื้นฟู เป็นการวางแผนเพื่อเตรียมตัวภายหลังจาก

เหตุการณ์จบบลง และทำการคืนสภาพหรือซ่อมแซมส่วนต่างๆที่เสียหายให้สามารถกลับมาใช้งานได้อย่างรวดเร็ว แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP) แผนประเมินความเสี่ยงและทบทวนแผน ให้มีความครอบคลุมและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

- เครื่องมือที่นำมาใช้คือ Guideline ที่ทำเป็นเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุ น้ำท่วม เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อบรรเทาเหตุ เช่น เครื่องสูบน้ำ อุปกรณ์สำหรับสร้างแนวกำแพงกั้นน้ำ และอุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็น
- การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีการตรวจสอบผลการดำเนินการ หรือผลของการฝึกซ้อมแผนโดยเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และกำหนดให้มีการตรวจสอบจากระดับหัวหน้างานของแต่ละสายงาน
- การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีการบันทึกรวบรวมข้อมูลเป็นสถิติโดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระดับความสูงของน้ำ และสรุปเป็นรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
น้ำท่วม	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร (PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ และควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลกับสถิติ (R1)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเงื่อนไข ขั้นตอน หน้าที่และวิธีปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ (PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลด ความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สืบสวนตรวจสอบและซ่อมแซม คืนสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			
	แผนประเมินความเสี่ยงและทบทวนแผน (PN6)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.1.16 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากแผ่นดินไหว

- มีการวางแผนเพื่อรองรับสถานการณ์แผ่นดินไหว โดยการติดตามข่าวสารจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง แผนการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ โดยการกำหนดเงื่อนไข ขั้นตอน กำหนดหน้าที่และวิธีการปฏิบัติ การอพยพ แผนขณะเกิดเหตุ เพื่อดำเนินการแจ้งเหตุให้กับพนักงานในอาคารได้ทราบเพื่ออพยพออกจากอาคาร การเตรียมอุปกรณ์ฉุกเฉิน แผนฟื้นฟู เป็นการวางแผนตรวจสอบผลกระทบ ความเสียหายหลังจากเหตุการณ์เกิดขึ้น เพื่อทำการคืนสภาพหรือซ่อมแซมส่วนต่างๆที่เสียหายให้สามารถกลับมาใช้งานได้อย่างรวดเร็ว แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP)
- เครื่องมือที่นำมาใช้คือ Guideline ที่ทำเป็นเอกสารคู่มือการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุแผ่นดินไหว เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อบรรเทาเหตุ อุปกรณ์ป้องกัน
- การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีการตรวจสอบผลการดำเนินการ หรือผลการฝึกซ้อมแผนโดยเจ้าหน้าที่งานผู้เกี่ยวข้อง และการตรวจสอบจากระดับหัวหน้างานของแต่ละสายงาน
- การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีสรุปเป็นรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
แผ่นดินไหว	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร (PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ และควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเงื่อนไข ขั้นตอน หน้าที่และวิธีการปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ (PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลด ความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สั้วตรวจสอบและซ่อมแซม คืนสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.2 ธนาคารไทยพาณิชย์

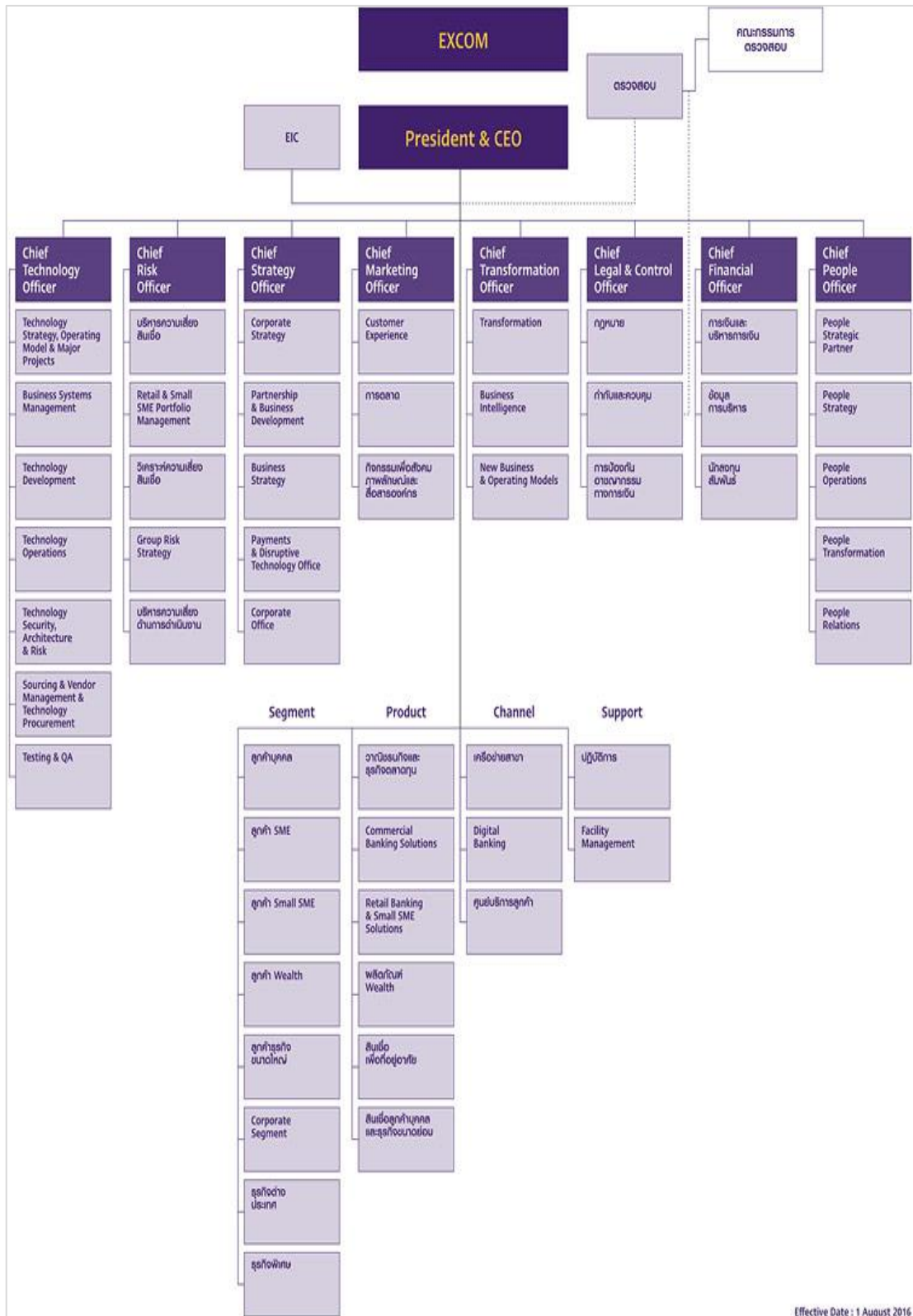
4.2.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารไทยพาณิชย์เป็นธนาคารไทยแห่งแรก เริ่มต้นขึ้นในนาม " บุคคลัภย์ " (Book Club) โดย พระเจ้านั่งยาเธอกรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย ซึ่งขณะนั้นทรง ดำรงตำแหน่งเสนาบดี กระทรวง พระคลังมหาสมบัติใน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ต่อมากิจการทดลองประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ตั้งเป็นธนาคารในนาม "บริษัท แบนก์สยาม กัมมาจล จำกัด" (Siam Commercial Bank, Limited) เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2449 ประกอบธุรกิจ ธนาคารพาณิชย์ อย่างเป็นทางการ นับตั้งแต่นั้นมาและได้ กลายมาเป็น "ต้นแบบธนาคารไทย" โดยริเริ่ม นำระบบ และ แนวคิดของการให้บริการ รับฝากเงินออมทรัพย์ และ บริการ บริการบัญชี กระแสรายวัน (Current Account) ถอนเงิน โดยใช้เช็คมาให้บริการ แก่ประชาชน ปัจจุบันธนาคารมีทุนจดทะเบียนจำนวน 34,170 ล้านบาท ธนาคารไทยพาณิชย์ ดำเนินธุรกิจภายใต้วิสัยทัศน์ (Vision) เราจะเป็นธนาคารที่ลูกค้า ผู้ถือหุ้น พนักงาน และสังคมเลือก และพันธกิจที่มุ่งสู่ ธนาคารที่ให้บริการครบวงจรที่ดีที่สุดของประเทศเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดของสินทรัพย์ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศโดยมีสินทรัพย์ 2,913,023 ล้านบาท มีสาขาทั้งหมด 1,170 สาขา และมีพนักงาน 28,015 คน

4.2.2 โครงสร้างการบริหารจัดการ

นโยบายการกำกับดูแลกิจการของธนาคารฯ ดำเนินการภายใต้กรอบของหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (“ธนาคาร”) รวมทั้งกฎหมาย และกฎหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์และบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายใต้โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยคณะกรรมการธนาคาร (EXCOM) และกรรมการชุดย่อย มีการแยกตำแหน่งและบทบาทหน้าที่ระหว่างนายกกรรมการ ประธานกรรมการบริหาร และผู้บริหารระดับสูง บริหารงานควบคุมดูแลส่วนงานต่างๆ ตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ มีส่วนงานที่รับผิดชอบงานด้านบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ ของธนาคาร และแยกส่วนงานในส่วนของการบริหารจัดการทรัพยากรอาคารที่เป็นส่วนสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของธนาคาร

รูปที่ 7 ภาพแสดงโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ ธนาคารไทยพาณิชย์

4.2.3 ผลลัพธ์ของธนาคาร

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นธนาคารที่ให้บริการทางการเงินอย่างครบวงจรชั้นนำของประเทศ นำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าทุกกลุ่มและมีเครือข่ายการให้บริการทางการเงินในประเทศที่ครอบคลุมแก่ลูกค้า 3 ประเภทหลัก ประกอบด้วย กลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่ กลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และกลุ่มลูกค้าบุคคล ในปัจจุบันธนาคารไทยพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีเครือข่ายสาขาและจุดบริการที่ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศ นอกจากนี้ยังมีสาขาที่กระจายในภูมิภาคสำคัญของเอเชีย ได้แก่ ฮองกง สิงคโปร์ ลาว กัมพูชา เวียดนาม เมียนมา และจีน เพื่อรองรับการขยายตัวทางการค้าและการลงทุนในระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศอื่นๆ

ผลิตภัณฑ์และบริการหลักของธนาคาร (G4-4)

ลูกค้าธุรกิจ

สินเชื่อธุรกิจ

บริการบริหารเงินเพื่อธุรกิจ

สินเชื่อการค้าต่างประเทศ
และเงินโอน

ผลิตภัณฑ์บริหารการเงิน

บริการที่ปรึกษาทางการเงิน
และวางแผนธุรกิจ

ผลิตภัณฑ์ตลาดตราสารหนี้
และตลาดทุน

ลูกค้าบุคคล

ผลิตภัณฑ์เงินฝาก

ผลิตภัณฑ์การลงทุน

ผลิตภัณฑ์ประกัน

สินเชื่อที่อยู่อาศัย

สินเชื่อบุคคล

สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์

บัตรเครดิตและบัตรเดบิต
แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
และเงินโอน

ลูกค้า Wealth

ผลิตภัณฑ์เงินฝาก

ผลิตภัณฑ์การลงทุน

ผลิตภัณฑ์ประกัน

ผลิตภัณฑ์ประกัน

ที่มา: รายงานพัฒนาอย่างยั่งยืน 2558 ธนาคารไทยพาณิชย์

รูปที่ 8 ภาพแสดงกลุ่มลูกค้าของธนาคารไทยพาณิชย์

4.2.4 ข้อมูลอาคารและสถานที่ตั้ง

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 9 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน 3 อาคาร บนพื้นที่ 52 ไร่ อาคารแรกมีความสูง 37 ชั้น 1 อาคาร และสูง 24 ชั้น 2 อาคาร เป็นอาคารทรงสี่เหลี่ยม หกเหลี่ยม และแปดเหลี่ยม พร้อมพื้นที่จอดรถทั้งภายในและภายนอกอาคาร มีพื้นที่อาคารรวม 587,013 ตารางเมตร เริ่มเปิดใช้อาคารแห่งนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 มีอายุอาคารรวม 21 ปี พื้นที่ตั้งอาคารอยู่ติดถนนใหญ่มีระยะถอยร่นและถนนโดยรอบอาคาร เพียบพร้อมด้วยระบบอาคารที่ทันสมัย และระบบรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน

ที่มา: www.scb.co.th

รูปที่ 9 ภาพแสดงแผนที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ธนาคารไทยพาณิชย์

4.2.5 การบริหารจัดการอาคาร

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มุ่งมั่นในการให้บริการด้านการเงินกับลูกค้าในทุกกลุ่มภายใต้เจตนารมณ์ / คำขวัญ ของธนาคาร “ Together , we can หรือ ไปด้วยกัน ไปได้ไกล การบริหารจัดการงาน

ทรัพยากรกายภาพของอาคารสำนักงานแห่งนี้ ทางธนาคารมีหน่วยงานที่กำกับดูแลโดยตรง และมีการจัดจ้าง บริษัทบริหารอาคาร บริษัท โจนส์ แลง ลาซาลส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้รับผิดชอบงานดูแลบริหารจัดการ อาคารและงานบำรุงรักษาระบบวิศวกรรมทั้งหมด นอกจากนี้ธนาคารฯ ยังให้ความสำคัญและปฏิบัติตาม ข้อกำหนดด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยโดยมีการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัยและ อาชีวอนามัยตามกฎหมาย ประกอบด้วย คณะกรรมการความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหาร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับหัวหน้างาน ตามลำดับ

4.2.6 นโยบายความปลอดภัยของธนาคาร

ธนาคารไทยพาณิชย์ ตระหนักและให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการใช้งานอาคาร มุ่งพัฒนา และปรับปรุงเพื่อยกระดับมาตรฐานทางด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ธนาคารยังได้มีการกำหนด นโยบายที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยดังนี้

- ให้ความสำคัญกับ การเพิ่มความปลอดภัยในการทำงานและการให้ความสำคัญ ด้านอาชีวอนามัยกับพนักงานทุกระดับ
- ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันและลดความเสี่ยงภัยด้านอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะในการเข้าทำงานของผู้รับเหมา
- มีนโยบายที่จะลดและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุภายในพื้นที่และบริเวณโดยรอบของ ธนาคารอย่างต่อเนื่อง

4.2.7 การกำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัย

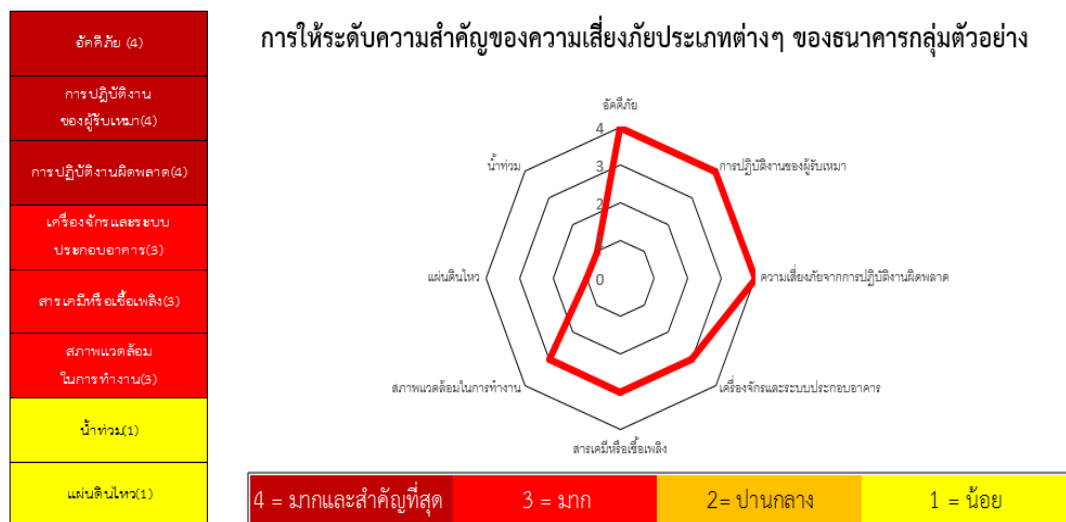
ธนาคารไทยพาณิชย์ มีการวางเป้าหมายทางด้านความปลอดภัย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ของทุกส่วนงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้อาคาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

- จัดให้มีการดำเนินการด้านความปลอดภัยของพนักงานและผู้เกี่ยวข้อง
- มีแนวทางในการควบคุมสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อลดความสูญเสีย
- จัดเตรียมสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย ถูกสุขอนามัย
- ลดและควบคุมความเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุ
- กำหนดมาตรฐานของอุปกรณ์ไฟฟ้าที่จะนำมาใช้ในพื้นที่อาคาร ต้องได้มาตรฐาน

- ขอความร่วมมือจากผู้ใช้อาคารเพื่อลดความเสี่ยงภัยในการเกิดอัคคีภัยช่วงวันหยุด
- กำหนดพื้นที่การจัดวางอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานไม่กีดขวางทางหนีไฟ เป็นระเบียบเรียบร้อย
- ลดการเกิดอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นภายในอาคาร
- พัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง

4.2.8 การให้ระดับความเสี่ยงภัยของอาคาร

อาคารไทยพาณิชย์มีการให้ระดับความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ ดังนี้ อาคารให้ระดับความเสี่ยงภัยของความเสียหายจากอัคคีภัย ความเสียหายจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา และความเสียหายจากการปฏิบัติงานผิดพลาดทั้งของพนักงานและผู้รับเหมาบริษัทคู่สัญญาในระดับความสำคัญมากที่สุด และให้ความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร ความเสี่ยงภัยจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิงที่ถูกเก็บไว้ภายในอาคาร และความเสี่ยงภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงานในระดับความสำคัญที่มากรองลงมา และให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ อันได้แก่น้ำท่วมและแผ่นดินไหวในระดับน้อย

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

รูปที่ 10 ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆของอาคารไทยพาณิชย์

4.2.9 การจัดการกับความเสี่ยงภัยด้านอัคคีภัย

ธนาคารไทยพาณิชย์ ให้ความสำคัญกับความเสี่ยงภัยที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัย 3 ส่วนคือ ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากผู้รับเหมา ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากผู้ใช้อาคาร และความเสี่ยงภัยที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดและเสื่อมสภาพ โดยมีการเตรียมความพร้อมทั้งเรื่องของระบบและ อุปกรณ์ป้องกันและระงับเหตุตามมาตรฐาน , การบำรุงรักษาระบบแจ้งเหตุและตรวจจับอัคคีภัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน รวมถึงการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ การเตรียมแผนฉุกเฉินตามมาตรฐานและฝึกซ้อมเพื่อรองรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น นอกเหนือไปจากระบบการป้องกันและระงับอัคคีภัย และแผนฉุกเฉินตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับที่ถูกต้องแล้ว ธนาคารมีการดำเนินการตามความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นดังนี้

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากผู้รับเหมา โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงดังนี้
 - ด้านแผนการจัดการเริ่มจาก กำหนดมาตรฐานการทำงาน Job Safety Analysis (JSA) ให้กับผู้รับเหมา ดำเนินการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการร่วมกับฝ่ายอาคารและฝ่ายจัดซื้อ ในการกำหนดมาตรฐานของผู้รับจ้าง/ผู้รับเหมาให้เกิดความปลอดภัยก่อนเริ่มดำเนินการ โดยกำหนดไว้ใน Term of Reference (TOR)และมีการตรวจสอบอุปกรณ์ และส่งใบขออนุญาตทำงานก่อนเริ่มดำเนินการ จัดทำแผนประเมินความเสี่ยงรายปีเพื่อทบทวนมาตรการด้านความปลอดภัย มีการกำหนดแผนการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามรอบระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนั้นยังมีการจัดทำหลักสูตรอบรมความรู้ ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานของธนาคารอย่างต่อเนื่อง และจัดหลักสูตรอบรมความรู้ด้านความปลอดภัยให้ผู้รับเหมา และออกเป็นบัตรประจำตัวให้กับพนักงานของผู้รับเหมาที่ผ่านการอบรม โดยมีอายุ 1 ปี และจะอนุญาตให้เข้าทำงานเฉพาะผู้รับเหมาที่มีใบอนุญาตที่ออกโดยธนาคารเท่านั้น
 - เครื่องมือที่ใช้สำหรับการจัดการความเสี่ยงนี้ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นเอกสาร ได้แก่พวกJob Safety Analysis (JSA) มีการจัดทำ Contractor Safety Management ซึ่งเป็นระเบียบการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาประกอบไปด้วย หลักสูตรอบรม ระเบียบคู่มือการเข้าตักแต่ง คู่มือความปลอดภัยอาคารในการใช้อาคาร และในส่วนอุปกรณ์ที่นอกเหนือไปจากอุปกรณ์ป้องกันและระงับเหตุตามมาตรฐานแล้วก็มีการจัดทำ ป้ายเตือนด้านความปลอดภัยในจุดเสี่ยงต่าง ๆ ให้ผู้รับเหมาได้ทราบ

- การควบคุมและตรวจสอบ นอกเหนือจากกำหนดระเบียบและขั้นตอนการขออนุญาตเข้าทำงานและ มีการกำหนดหลักสูตรการอบรมให้กับผู้รับเหมาก่อนเริ่มดำเนินการ ธนาคารได้กำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลรับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการควบคุม ดูแลและตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และมีระดับหัวหน้างาน และทีม Fireman ในการกำกับและตรวจสอบควบคุมอีกชั้นด้วย
 - การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลและบันทึกเป็นสถิติเก็บไว้
- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากการใช้งานของผู้ใช้อาคาร โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงดังนี้
 - มีการกำหนดแผนมาตรฐานและแผนการตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้งานของพนักงานธนาคารและผู้ใช้อาคาร จัดทำแผนเพื่อประเมินความเสี่ยงประจำปี เพื่อหาจุดเสี่ยงภัยที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยขึ้นภายในอาคาร จัดหลักสูตรอบรมความรู้ด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยให้กับพนักงาน
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย ป้ายแนะนำและป้ายเตือนภัยเกี่ยวกับความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นในบริเวณหรือจุดเสี่ยง จัดกิจกรรมด้านความปลอดภัยขึ้นภายในอาคารเพื่อเป็นการรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัย จัดทำคู่มือพนักงานเพื่อให้พนักงานเข้าใจวิธีและแนวทางปฏิบัติในการทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและลดความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้น จัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยให้เพียงพอและครอบคลุมพื้นที่
 - การควบคุมและตรวจสอบดำเนินการโดยการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบ ในระดับเจ้าหน้าที่และหัวหน้างานในการตรวจสอบและควบคุมด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัย และการตรวจสอบจากทีม Fireman ของอาคาร
 - การวัดผลการดำเนินการ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสถิติและประชาสัมพันธ์ให้พนักงานทราบ
- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ โดยธนาคารมีวิธีการจัดการดังนี้
 - ดำเนินการโดยการจัดแผนงานในการกำหนดรอบของเวลาที่เข้าตรวจสอบมาตรฐานและความเสื่อมสภาพของอุปกรณ์

- เครื่องมือที่นำมาใช้ ประกอบด้วย การติดตั้งป้ายแนะนำหรือป้ายเตือนในจุดที่มีความเสี่ยงภัย จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการใช้และตรวจสอบอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยให้กับพนักงาน จัดทำเอกสารหรือหนังสือแนะนำเกี่ยวกับความปลอดภัยและความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัย รวมถึงระบุรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ในคู่มือพนักงาน
- การควบคุมและตรวจสอบ โดยใช้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบการใช้งาน และมีการกำกับและสุ่มตรวจสอบในระดับหัวหน้างานที่รับผิดชอบ รวมถึงการจัดรอบเข้าตรวจสอบโดยทีม Fireman ของอาคารตามรอบระยะเวลาที่กำหนด
- การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมบันทึกเป็นสถิติและประชาสัมพันธ์ผลงานให้กับพนักงานทราบ ซึ่งมีรายละเอียดการจัดการด้านอัคคีภัยของธนาคารดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ตารางแสดงการจัดการกับความเสียหายจากอัคคีภัย ธนาคารไทยพาณิชย์

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา (RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เดือนไซ และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนประเมินความเสี่ยงประจำปี (PF2)	Guideline/Introduction Handbook/คู่มือความปลอดภัย (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนตรวจสอบการทำงานของ ผู้รับเหมา (PF3)	ระเบียบผู้รับเหมา/ระเบียบตกแต่ง (T4)	ทีมเจ้าหน้าที่ Fireman ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L3)	
	แผนอบรมความรู้ให้กับพนักงาน (PF 5.1)	อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยและระงับเหตุ ตามมาตรฐาน(T5)		
	แผนอบรมความรู้ให้กับพนักงาน -ของผู้รับเหมา(PF 5.2)			
ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้งานผู้ใช้ อาคาร (RF3)	แผนงานในการกำหนดรอบ เดือนไซ และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนประเมินความเสี่ยงประจำปี (PF2)	การณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนอบรมความรู้ให้กับพนักงาน (PF 5.1)	Guideline/Introduction Handbook/คู่มือความปลอดภัย (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ Fireman ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L3)	
		อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยและระงับเหตุ ตามมาตรฐาน(T5)		
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุด หรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เดือนไซ และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
		การณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		Guideline/Introduction Handbook/คู่มือพนักงาน (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ Fireman ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.2.10 การจัดการกับความเสียหายจากผู้รับเหมา

การควบคุมการเข้าปฏิบัติงานของผู้รับเหมาจากภายนอก หนาอาคารฯ ได้มีการกำหนดรูปแบบการและขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างชัดเจน และให้ความสำคัญกับการป้องกันและความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากบุคคลภายนอก นอกเหนือไปจากการกำหนดกฎระเบียบการเข้าออกพื้นที่แล้ว หนาอาคารได้กำหนดมาตรการดังนี้

- ความเสียหายที่เกิดจากผู้รับเหมา โดยหนาอาคารมีวิธีการจัดการกับความเสียหายดังนี้
 - มีกำหนดแผนในการตรวจสอบ ความถี่ และเงื่อนไขการตรวจสอบ นอกเหนือจากมาตรฐานการทำงาน Job Safety Analysis (JSA) ให้กับผู้รับเหมา ดำเนินการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการร่วมกับฝ่ายอาคารและฝ่ายจัดซื้อ ในการกำหนดมาตรฐานของผู้รับจ้าง/ผู้รับเหมาให้เกิดความปลอดภัยก่อนเริ่มดำเนินการ โดยกำหนดไว้ใน Term of Reference (TOR)และมีการตรวจสอบอุปกรณ์ และส่งใบขออนุญาตทำงานก่อนเริ่มดำเนินการ จัดทำแผนประเมินความเสี่ยงรายปีเพื่อทบทวนมาตรการด้านความปลอดภัย มีการกำหนดแผนการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามรอบระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ยังมีการจัดทำหลักสูตรอบรมความรู้ ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานของหนาอาคารอย่างต่อเนื่อง และจัดหลักสูตรอบรมความรู้ด้านความปลอดภัยให้ผู้รับเหมา และออกเป็นบัตรประจำตัวให้กับพนักงานของผู้รับเหมาที่ผ่านการอบรม โดยมีอายุ 1 ปี และจะอนุญาตให้เข้าทำงานเฉพาะผู้รับเหมาที่มีใบอนุญาตที่ออกโดยหนาอาคารเท่านั้น
 - เครื่องมือที่ใช้สำหรับการจัดการความเสี่ยงนี้ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นเอกสารให้คำแนะนำขั้นตอนความปลอดภัย รวมถึงการจัดทำ Job Safety Analysis (JSA) และการจัดทำ Contractor Safety Management ซึ่งเป็นระเบียบการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา ประกอบไปด้วยหลักสูตรอบรม ระเบียบคู่มือการเข้าตักแต่ง คู่มือความปลอดภัยในการใช้อาคาร และในส่วนอุปกรณ์ที่นอกเหนือไปจากอุปกรณ์ป้องกันและระงับเหตุตามมาตรฐานแล้ว ยังมีการจัดทำ ป้ายเตือนด้านความปลอดภัยในจุดเสี่ยงต่าง ๆ ให้ผู้รับเหมาทราบ
 - การควบคุมและตรวจสอบ นอกเหนือจากกำหนดระเบียบและขั้นตอนการขออนุญาตเข้าทำงานและ มีการกำหนดหลักสูตรการอบรมให้ผู้รับเหมาก่อนเริ่ม

ดำเนินการ ธนาคารได้กำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลรับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการควบคุม ดูแลและตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และมีระดับหัวหน้างาน และทีม Fireman ในการกำกับและตรวจสอบควบคุมอีกชั้นด้วย

- การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลและบันทึกเป็นสถิติเก็บไว้ ซึ่งรายละเอียดการจัดการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมาดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ตารางแสดงการจัดการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา (RF2)	แผนงานในการกำหนดกรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา (PF3)	Guideline/Introduction Handbook /คู่มือความปลอดภัย(T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		ระเบียบผู้รับเหมาระเบียบตกแต่ง (T4)	ทีมเจ้าหน้าที่ Fireman ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.2.11 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด

ธนาคารให้ความสำคัญกับสาเหตุของการทำงานผิดพลาด 2 ส่วน คือ การปฏิบัติงานโดยประมาท และการทำงานโดยขาดความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย โดยมีกำหนดวิธีการจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากความประมาท ธนาคารใช้วิธีในการจัดการดังนี้
 - การกำหนดแผนเพื่อสำรวจและประเมินความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นภายในพื้นที่เพื่อหาวิธีหรือแนวทางป้องกัน จัดแผนส่งเสริมให้ความรู้ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับพนักงาน จัดแผนงานหลักสูตรอบรมที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง ทำแผนงานการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านความปลอดภัยทั้งในรูปแบบกิจกรรมและข้อมูลข่าวสารที่เป็น โปสเตอร์ และข่าวสารทางระบบ อินทราเน็ต
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย การติดตั้งป้ายแนะนำหรือป้ายเตือนภัยในจุดที่เสี่ยงภัยหรืออาจเกิดเหตุ ทำกิจกรรมเพื่อปลูกฝังการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยและ

ลดความเสี่ยงภัยรวมถึงการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน จัดทำ Check List เพื่อแนะนำวิธีการทำงานและตรวจสอบรายละเอียดได้อย่างถูกต้อง เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการทำงาน จัดทำคู่มือความปลอดภัยให้กับพนักงานและคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับพนักงานใหม่เพื่อให้เรียนรู้และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย

- การควบคุมและตรวจสอบ ดำเนินการโดยให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานในการควบคุมและตรวจสอบการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด มีทีม Fireman ในการสุ่มตรวจสอบการทำงาน นอกจากนี้ยังมีบทลงโทษสำหรับการปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้
- การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสถิติและนำไปประชาสัมพันธ์ให้กับพนักงานทราบ

• ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากการขาดความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยของพนักงาน โดยธนาคารใช้วิธีดำเนินการดังนี้

- กำหนดแผนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงาน และจัดหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยโดยเฉพาะพนักงานใหม่ต้องเข้าอบรมหลักสูตรความปลอดภัย 6 ชั่วโมง และหลักสูตรอบรมด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานทุกระดับ จัดทำเป็นแผนการรณรงค์ในเรื่องของความปลอดภัย Safety ภายในสำนักและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
- เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย Guideline หรือ Introduction เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน ระเบียบการใช้พื้นที่ ข้อห้ามต่าง ๆ อาทิ ข้อห้ามเกี่ยวกับการใช้งานหรือการวางของที่มีความเสี่ยงและก่อให้เกิดอันตราย คู่มือความปลอดภัยที่รวบรวมวิธีการปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัย
- การควบคุมและตรวจสอบโดยผ่านการกำกับดูแลและตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน และกำหนดบทลงโทษกรณีพนักงานไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้
- การวัดผลการดำเนินการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสถิติ ซึ่งรายละเอียดการจัดการด้านความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาดดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความประมาท (RA2)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (PA2.1)	การรณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	จัดหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย (PA2.2)	Guideline/Check list /Introduction /คู่มือความปลอดภัย(T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ Fireman ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L3)	
	จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านความปลอดภัย (PA2.3)	อุปกรณ์ช่วยลดอุบัติเหตุ/เครื่องป้องกัน/เครื่องมือ(T7)	บทลงโทษกรณีไม่ปฏิบัติตาม (C5)	
ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย (RW4)	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (PA2.1)	Guideline/Introduction /คู่มือความปลอดภัย/ระเบียบการใช้พื้นที่ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	จัดหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย (PA2.2)		บทลงโทษกรณีไม่ปฏิบัติตาม (C5)	
	จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านความปลอดภัย (PA2.3)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.2.12 การจัดการกับความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร

• ความเสียหายจากความเสื่อมสภาพหรือชำรุดของอุปกรณ์เครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร ซึ่งอาคารมีวิธีในการจัดการดังนี้

- การกำหนดแผนงานในการกำหนดรอบและเงื่อนไข รอบความถี่ในการตรวจสอบสภาพของเครื่องจักรและการบำรุงรักษา แผนเพื่อสำรวจและประเมินความเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้นจากความเสื่อมสภาพหรือชำรุดของอุปกรณ์และเครื่องจักร ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้งานอาคาร
- เครื่องมือที่นำมาใช้ คือ ป้ายเตือนภัยในจุดที่มีความเสี่ยงต่ออันตรายกับผู้ใช้งานอาคารเพื่อให้เกิดความระมัดระวังมากขึ้น จัดกิจกรรมความปลอดภัยเพื่อสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความพร้อมใช้งานของระบบประกอบอาคาร จัดทำวิธีปฏิบัติ Guideline หรือ Introduction คู่มือการใช้งาน และวิธีการปฏิบัติกรณีฉุกเฉินรวมถึงการบรรจุแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และจัดทำคู่มือความปลอดภัย

- การควบคุมและตรวจสอบ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่รับผิดชอบทั้งในระดับเจ้าหน้าที่และระดับหัวหน้างาน เพื่อดำเนินการตรวจสอบความปลอดภัย และกำหนดหน้าที่ของทีม Fireman ให้ตรวจสอบความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการจัดการทีมงานผู้ตรวจสอบอาคารให้ทำการทดสอบประสิทธิภาพและความปลอดภัยจากการใช้งานเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารรายปี
- การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีเก็บรวบรวมสถิติของปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละปี ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุดหรือเสื่อมสภาพดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุดหรือเสื่อมสภาพ

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	การรณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		Guideline/Introduction Handbook/คู่มือความปลอดภัย (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ Fireman ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L3)	
			จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.2.13 การจัดการกับความเสียหายจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

ธนาคารให้ความสำคัญกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเชื้อเพลิงหรือสารเคมีอื่นไว้ในพื้นที่อาคาร ซึ่งอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ โดยได้วางแนวทางการควบคุมดังนี้

- ความเสียหายที่เกิดจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิง โดยธนาคารใช้วิธีการจัดการดังนี้
 - การกำหนดแผนที่ใช้ในการสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ตามรอบความถี่ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานของอุปกรณ์และบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ ความสมบูรณ์ของถังเก็บ

- เครื่องมือที่นำมาใช้ในการจัดการคือ ป้ายเตือนถึงอันตรายและข้อห้ามในบริเวณพื้นที่หรือจัดทำคำแนะนำการใช้งาน วิธีการตรวจสอบและวิธีปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยในจุดเสี่ยง
- การควบคุมและตรวจสอบ โดยการกำหนดหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่เป็นผู้นำดำเนินการตรวจสอบตามรอบระยะเวลา นอกจากนี้ยังมอบหน้าที่ให้กับผู้รับผิดชอบในระดับหัวหน้างานเป็นตรวจสอบการปฏิบัติงานอีกครั้ง และยังกำหนดการเข้าตรวจสอบของทีม Fireman รวมถึงการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารเข้าตรวจสอบตามมาตรฐานความปลอดภัย
- การวัดผลการดำเนินการ โดยการสุ่มรายงานผลการปฏิบัติงานในแต่ละส่วน ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
สารเคมี/น้ำมันเชื้อเพลิง(RW3)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่(PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	การกำหนดมาตรฐานพื้นที่และอุปกรณ์(PA3)	Guideline/Introduction Handbook/คู่มือความปลอดภัย (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
			ทีมเจ้าหน้าที่ Fireman ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L3)	
			จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.2.14 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ธนาคารให้มีการกำหนดสาเหตุของความเสียหาย และอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นภายในสำนักงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากมาตรฐานและพร้อมใช้ของอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน โดยธนาคารใช้วิธีการจัดการดังนี้

- การกำหนดแผนเพื่อสำรวจและประเมินความเสี่ยง ความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงาน
- เครื่องมือที่นำมาใช้ในการจัดการคือ ป้ายเตือนหรือแนะนำการใช้งาน หรือป้าย แสดงชำรุดสำหรับอุปกรณ์ที่ไม่สามารถใช้งานได้ชั่วคราวเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ
- การควบคุมและตรวจสอบ โดยการกำหนดหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานเป็นผู้ดูแลและตรวจสอบ
- การวัดผลการดำเนินการ โดยการเก็บสถิติของปัญหาที่เกิดขึ้น และจัดทำเป็น รายงานสรุปปัญหาผลการดำเนินการ ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจาก สภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
มาตรฐานพร้อมใช้ของอุปกรณ์และ เครื่องใช้สำนักงาน (RW5)	แผนตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง ในพื้นที่ (PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
				สรุปรายงานผล (R2)

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.2.15 การจัดการกับความเสียหายจากน้ำท่วม

ธนาคารไทยพาณิชย์ แม้ว่าไม่ได้ตั้งอยู่ในพื้นที่ริมน้ำ และจากวิกฤตการณ์ที่ผ่านมาอาคารสำนักงานใหญ่ แห่งนี้ไม่ได้รับผลกระทบมากนัก อย่างไรก็ตามธนาคารได้เตรียมความพร้อมในการรับมือกับน้ำท่วมเป็นหลาย ระดับตามความรุนแรงของสถานการณ์ เพื่อให้สามารถให้บริการกับลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง ดังมีรายละเอียดการ ดำเนินการจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากน้ำท่วม

- แผนการติดตามข้อมูล สถานะการณ์ ความรุนแรง และข่าวสาร รายงานสภาพ อากาศ รายงานระดับและปริมาณน้ำจากศูนย์ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่มีความ

นำเชื่อถือ แผนการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับเหตุการณ์และผลกระทบ โดยการกำหนดหน้าที่ ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน การเตรียมพร้อมในเรื่องของ อุปกรณ์ กำลังคน แผนขณะเกิดเหตุ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน การ Update ข่าวสาร การเตรียมความพร้อมในเรื่องของผลกระทบของพนักงาน ผู้ปฏิบัติงาน สถานที่ทำงานสำรอง การเข้าถึงพื้นที่ วิธีการสื่อสารระหว่างเกิดเหตุ การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ และแก้ไขปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้น แผนฟื้นฟู กรณีมีความเสียหายเกิดขึ้นหลังจากเหตุการณ์ เพื่อวางแผนในการทำซ่อมแซมและคืนสภาพให้สามารถกลับมาใช้งานได้อย่างรวดเร็ว แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP) ที่ต้องสอดคล้องกับแผนทั้งหมด

- เครื่องมือที่นำมาใช้คือ ขั้นตอนและวิธีการ รายละเอียดที่ระบุหน้าที่ของแต่ละบุคคล โดยจัดทำเป็น ทำเป็นเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานกรณีเกิดเหตุน้ำท่วม การเตรียมสำรองเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อบรรเทาเหตุต่างๆ
- การควบคุมและตรวจสอบ โดยการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในแต่ละส่วนงานที่รับผิดชอบ และควบคุมตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานอีกครั้ง
- การวัดผลการดำเนินงาน กำหนดให้ทำเป็นรายงานสรุปผลและรายงานปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
น้ำท่วม	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร (PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ และควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเลือก ขั้นตอน หน้าที่และวิธีปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ (PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลด ความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สักรวจตรวจสอบและซ่อมแซม คืนสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.2.16 การจัดการกับความเสียหายจากแผ่นดินไหว

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากแผ่นดินไหว
 - กำหนดให้มีแผนการติดตามข่าวสารจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง กำหนดแผนการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ โดยการกำหนด ขั้นตอน หน้าที่และวิธีการปฏิบัติ การเตรียมการ แผนขณะเกิดเหตุ จัดทำขั้นตอนการสื่อสาร จัดทำวิธีปฏิบัติกรณีเกิดแผ่นดินไหวให้กับพนักงานทราบ ขั้นตอนการรายงานผลกระทบ ความเสียหาย การเตรียมอุปกรณ์ฉุกเฉิน เครื่องมือปฐมพยาบาล แผนฟื้นฟู เป็นการวางแผนเพื่อตรวจสอบความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับอาคาร การตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้อาคาร รวมไปถึงการวางแผนเพื่อซ่อมแซมและคืนสภาพให้กับอาคาร แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP) ซึ่งเป็นแผนหลักในการดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยไม่ส่งผลกระทบต่อลูกค้า
 - เครื่องมือที่นำมาใช้คือ จัดทำเป็น Guideline เพื่อระบุวิธีและขั้นตอนในการปฏิบัติ รวมถึงการจัดทำเป็นเอกสารคู่มือการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุแผ่นดินไหว การเตรียมพร้อมในเรื่องของ เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อบรรเทาเหตุ อุปกรณ์ป้องกันต่าง ๆ
 - การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีการตรวจสอบผลการดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและส่วนงานที่เกี่ยวข้อง และการตรวจสอบจากระดับหัวหน้างานของแต่ละสายงาน
 - การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีสรุปเป็นรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสียหายจากแผ่นดินไหว ดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
แผ่นดินไหว	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร (PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ และควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเงื่อนไข ขั้นตอน หน้าที่และวิธีปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ (PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลด ความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สํารวจตรวจสอบและซ่อมแซม ทัศนสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.3 ธนาคารยูโอบี

4.3.1 ประวัติความเป็นมา

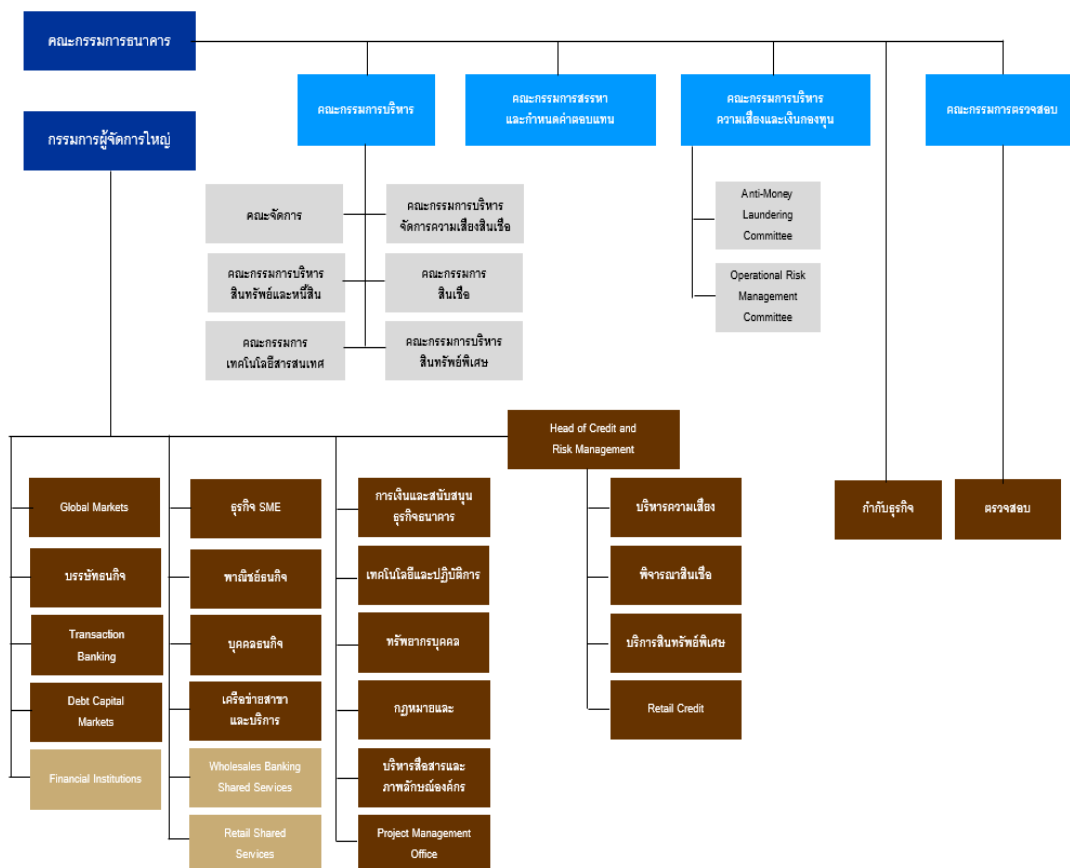
ธนาคารยูโอบี ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2478 “กลุ่มธนาคารยูโอบี ประเทศสิงคโปร์” เดิมโตอย่างมั่นคงสู่เครือข่ายที่แข็งแกร่งในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะในประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย และจีน จวบจนถึงวันนี้ กลุ่มธนาคารยูโอบี มีเครือข่ายสำนักงานกว่า 500 แห่ง ใน 19 ประเทศและเขตการปกครอง ทั้งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ยุโรปตะวันตก และอเมริกาเหนือ ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) คือส่วนหนึ่งของ กลุ่มธนาคารยูโอบี ประเทศสิงคโปร์ เกิดจากการรวมกิจการของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) และธนาคารยูโอบีรัตนสิน จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 เป็นธนาคารพาณิชย์ที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 9 ของประเทศไทย จึงนับเป็นธนาคารชั้นนำระดับภูมิภาคที่มีรากฐานมั่นคงในประเทศไทย ที่พร้อมนำประโยชน์จากความเชี่ยวชาญและเครือข่ายที่แข็งแกร่งระดับภูมิภาคมาสู่ลูกค้า ทั้งยังได้รับการจัดอันดับให้เป็นธนาคารที่มีความแข็งแกร่งทั้งในระดับสากล และภายในประเทศจากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือชั้นนำ ปัจจุบันธนาคารมีทุนจดทะเบียน 24,857 ล้านบาท

ธนาคารยูโอบี ดำเนินธุรกิจภายใต้วิสัยทัศน์ (Vision) ที่ว่า ธนาคารยูโอบี รู้จักและเข้าใจถึงวัฒนธรรมองค์กร และวิถีแห่งการดำเนินธุรกิจของเอเชียเป็นอย่างดี จึงพร้อมเป็นส่วนหนึ่ง ในการเชื่อมโยงลูกค้าเข้ากับ คู่ค้าสำคัญในภูมิภาค ด้วยผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่หลากหลาย ด้วยภารกิจ/พันธกิจ (Mission) เป็นธนาคารชั้นนำในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยมุ่งมั่นที่จะนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีคุณภาพ และบริการชั้นเลิศแก่ลูกค้าของธนาคาร ธนาคารยูโอบี มีสินทรัพย์กว่า 451,610 ล้านบาท และมีสาขาในประเทศรวม 153 สาขา นอกจากนี้ยังมีบริษัทย่อยในเครืออีก 2 แห่ง เพื่อให้บริการที่เชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่บนถนนสาทรใต้ มีพนักงานจำนวน 4,375 คน

4.3.2 โครงสร้างการบริหารจัดการ

การกำกับดูแลกิจการของธนาคาร คณะกรรมการธนาคารปฏิบัติหน้าที่ที่กำกับดูแลทั้งความเสี่ยง และควบคุมโครงสร้างการบริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคณะกรรมการธนาคารได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน (Nomination and Remuneration Committee) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและเงินกองทุน (Risk and Capital Committee) โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและเงินกองทุน ช่วยดูแลงานบริหารความเสี่ยง ซึ่งครอบคลุมนโยบายความเสี่ยงรวมถึงกระบวนการการบริหารและการดำเนินการ สำหรับการบริหารตามปกติทั่วไปนั้น คณะกรรมการธนาคารได้มอบหมายความรับผิดชอบให้ผู้บริหารระดับสูง อันประกอบด้วยกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูง โดยกรรมการผู้จัดการใหญ่ได้จัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายจัดการเพื่อช่วยตัดสินใจทางธุรกิจโดยยึดหลักสมดุลของความเสี่ยงและผลตอบแทน คณะกรรมการฝ่ายจัดการส่วนงานต่าง ๆ ตามลำดับ

แผนผังองค์กร

ที่มา: รายงานประจำปี 2559 ธนาคารยูโอบี จำกัด(มหาชน)

รูปที่ 11 ภาพแสดงโครงสร้างบริหารงานของธนาคารยูโอบี

4.3.3 ผลิตรายการของธนาคาร

ธนาคารยูโอบี ให้บริการผลิตภัณฑ์ทางการเงิน 2 ส่วนคือ ผลิตภัณฑ์เพื่อบุคคลทั่วไป ได้แก่ บัญชีออมทรัพย์ บัญชีฝากประจำ บัตรเครดิต สินเชื่อเงินกู้ต่าง ๆ และบริการทางการเงินและประกันภัย และผลิตภัณฑ์เพื่อธุรกิจ ได้แก่ บริการธุรกิจต่างประเทศ สินเชื่อประเภทต่างๆ บริการทางด้านการเงิน อาทิ บริการรับชำระเงิน เรียบเก็บเช็ค บริการจัดการทางด้านบัญชี และบริการการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น

UOB ธนาคารยูโอบี	เพื่อบุคคลทั่วไป	เพื่อธุรกิจ	
ผลิตภัณฑ์เงินฝากและการลงทุน บัญชีออมทรัพย์ ยูโอบี ทีวีเลจ เบงกิ้ง ยูโอบี ดีพัน ยูโอบี วีแคร์ ยูโอบี ซีเคียวร์ ยูโอบี อูเนียร์ ยูโอบี ออมทรัพย์ บัญชีฝากประจำ ยูโอบี ฝากประจำ ยูโอบี ปลอดภาษี ทีวีอิน ยูโอบี ปลอดภาษี แคร์โฟร์คลิคล์ ยูโอบี ซีเนียร์ บัญชียูโอบี กระแสรายวัน ยูโอบี ไอคอนเทร่า ยูโอบี กระแสรายวัน ผลิตภัณฑ์บัตร บัตรเครดิต ยูโอบี ไทยเน็ท ยูโอบี แมสก์ ยูโอบี ทรัสเตอร์ แพลทีนัม ยูโอบี เบลี / ยูโอบี เบลี แพลทีนัม บัตรเดบิต ยูโอบี ดีพัน ยูโอบี ฮันลิมีด พาส ยูโอบี วีแคร์ ยูโอบี วีแคร์ ฮันลิมีด ยูโอบี วีซ่า เบลีค บัตรรอทีเอ็น ยูโอบี วีแคร์ ฮันลิมีด ยูโอบี วีแคร์ ยูโอบี	ผลิตภัณฑ์เงินกู้ สินเชื่อบุคคลทั่วไป ยูโอบี ไอแคช ยูโอบี แคชพาส สินเชื่อบ้าน ยูโอบี โฮมโลน ยูโอบี แคชทูโฮม บริการทางการเงิน ประกันรายย่อยส่วนบุคคล ประกันชีวิต ประกันวินาศภัย สิทธิขั้นพื้นฐานของผู้บริโภค เวลเทิร์น ยูเนี่ยน ยูโอบี ทีวีเลจ เบงกิ้ง	บริการธุรกิจระหว่างประเทศ บริการนำเข้า แจ้งการเปิด L/C สินเชื่อเพื่อการนำเข้า บริการชำระเงินตามตัว สินค้าขายเพื่อการ เรียบเก็บ บริการออกหนังสือค้ำประกัน ให้กับบริษัทขนส่ง บริการส่งออก แจ้งการเปิด L/C สินเชื่อเพื่อการส่งออก ตัวสินค้าออกภายใต้ L/C ตัวสินค้าออกที่เรียกเก็บเงิน โอนเงินระหว่างประเทศ โอนเงินเข้าจากต่างประเทศ โอนเงินออกไปต่างประเทศ ธุรกรรมอื่น เงินฝาก บัญชีสกุลเงินต่างประเทศ สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ สินเชื่อธุรกิจ SMEs ยูโอบี บิซเพสส์ สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและใหญ่	บริการบริหารเงิน บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ บริการรับชำระเงิน บริการเรียกเก็บเช็ค บริการเรียกเก็บเงินสด บริการรับชำระค่าสินค้าค่าบริการ บริการฝากเงินจากบัญชี บริการโอนเงิน บริการโอนเงินอัตโนมัติในประเทศ บริการจ่ายเช็ค บริการโอนเงินเดือน บริการโอนเงิน บริการสินเชื่อการบัญชี บัญชีระบบอัตโนมัติ ยูโอบี บิซซิเนส อินเทอร์เน็ทเบงกิ้ง ธุรกิจสถาบันการเงิน Standard Settlement Instructions บัญชีเงินบาทของสถาบัน การเงินที่มีถิ่นฐานนอก ประเทศ บริการด้านการค้าระหว่างประเทศ บริการโอนเงินของธนาคารไทย

ที่มา: www.uob.co.th

รูปที่ 12 ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ของธนาคารยูโอบี

4.3.4 ข้อมูลอาคารและสถานที่ตั้ง

ธนาคารยูโอบี มีสำนักงานใหญ่ของธนาคารตั้งอยู่เลขที่ 191 ถนนสาทรใต้ เขตสาทร กรุงเทพฯ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ความสูง 20 ชั้น (83 เมตร) โดยมีพื้นที่จอดรถอยู่ภายในอาคาร และมีอาคารจอดรถอยู่ด้านหลังอีก 1 อาคาร เริ่มเปิดใช้อาคารตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 รวมอายุอาคาร 31 ปี ลักษณะที่ตั้งของอาคารด้านหน้าติดถนนใหญ่ และคลองสาทร ซึ่งเป็นเส้นทางระบายน้ำส่งสู่มแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีระยะห่างจากแม่น้ำเจ้าพระยาประมาณ 1.5 กิโลเมตร ด้านซ้ายของอาคารติดกับซอยที่มีความกว้างขนาด 2 ช่องทางจราจร ตัวอาคารมีพื้นที่อาคารรวม 23,506 ตารางเมตร

ที่มา: www.google.com

รูปที่ 13 ภาพแสดงแผนที่ที่ตั้งของสำนักงานธนาคารยูโอบี

4.3.5 การบริหารจัดการอาคาร

ธนาคารยูโอบี ให้ความสำคัญกับการเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืน และพร้อมสนับสนุนลูกค้าในประเทศไทยและทั่วทั้งภูมิภาค ตามเจตนารมณ์/คำขวัญของธนาคาร “คุณค่าที่เรายึดมั่น , Right By You” โดยการบริหารจัดการงานอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารยูโอบี ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายบริหารอาคารบริษัท CDM เป็นผู้รับผิดชอบดูแลงานบริหารอาคารและงานดูแลบำรุงรักษาระบบประกอบอาคารและงานวิศวกรรมของอาคาร ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน นอกจากนี้ธนาคารฯ ยังกำหนดทีมงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย ตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบด้วย คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย ซึ่งเป็นพนักงานระดับผู้บริหารของธนาคาร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน และมีการจัดส่งพนักงานไปอบรมหลักสูตรด้านความปลอดภัยต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

4.3.6 นโยบายความปลอดภัยของธนาคาร

ธนาคารยูโอบีมีการกำหนดเป้าหมายทางด้านความปลอดภัยดังนี้

- ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยทั้ง Safety, Security เป็นหลัก ตามนโยบายจากสิงคโปร์
- ให้ความสำคัญเรื่องการอพยพคนได้อย่างรวดเร็วในกรณีเกิดเหตุ
- มีนโยบายที่จะลดและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุภายในพื้นที่และบริเวณโดยรอบของธนาคาร พยายามลดและป้องกันความเสี่ยงภัยที่จะเกิดอัคคีภัย
- มุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด
- มุ่งทำให้ความเสี่ยงภัยด้านอุบัติเหตุต่างๆที่จะเกิดขึ้นให้เป็นศูนย์

4.3.7 การกำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัย

นอกจากนี้ธนาคารยังกำหนดเป้าหมายทางด้านความปลอดภัยเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

- กำหนดรอบในการตรวจสอบพื้นที่และความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
- มีการดำเนินการหรือปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย
- มาตรการตรวจอาคารทั้งกลางวันและกลางคืน
- มุ่งเน้นเรื่องของอุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องสามารถใช้งานได้ตามปกติ
- เน้นเรื่องการลดความเสี่ยงภัยในการใช้พื้นที่ทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสำนักงาน
- ตั้งเป้าหมายว่าจะต้องไม่เกิดเหตุการณ์หรืออุบัติเหตุขึ้น และสร้างความปลอดภัยในการใช้พื้นที่

4.3.8 การให้ระดับความเสี่ยงภัยของธนาคาร

ธนาคารยูโอบี ปฏิบัติตามหลักและนโยบายของธนาคารยูโอบี ประเทศสิงคโปร์ โดยให้ระดับความเสี่ยงภัยประเภทต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือธุรกิจของธนาคาร คือให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา ความเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานผิดพลาด ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากเครื่องจักร และระบบประกอบอาคารมีความสำคัญมากและสำคัญที่สุด และให้ระดับความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัย ความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วมและความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว ในระดับที่สำคัญมากรองลงมา นอกจากนั้นธนาคารฯ ให้ความสำคัญกับความเสี่ยงภัยจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิงที่เก็บอยู่ในอาคารรวมถึงเชื้อเพลิงของรถยนต์ที่จอดอยู่ในอาคาร และความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสำคัญในระดับปานกลาง

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

รูปที่ 14 ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆของธนาคารยูโอบี

4.3.9 การจัดการกับความเสี่ยงด้านอัคคีภัย

ธนาคารฯ มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ระงับเหตุเบื้องต้น แม้ระบบดับเพลิงเบื้องต้นหรือหัวกระจายน้ำดับเพลิง (Sprinkler) ของอาคารอาจไม่ครอบคลุมบางพื้นที่ เนื่องจากอาคารก่อสร้างก่อนกฎกระทรวง ปี 2535 แต่ธนาคารก็มีการปรับเพิ่ม อุปกรณ์ระงับเหตุเบื้องต้นในจุดสำคัญ และจัดให้มีมาตรการเฝ้าระวังรวมถึงแผนฉุกเฉินต่างๆ และจัดให้มีฝักซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ ตามมาตรฐานที่กำหนด โดยธนาคารได้มีการกำหนดความเสี่ยงภัยที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัย มีรายละเอียดดังนี้

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากเชื้อเพลิงจากกระดาดที่ใช้งานของธนาคาร เนื่องจากธนาคารมีการจัดเก็บเอกสาร แบบฟอร์มที่เป็นกระดาดเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงที่ก่อให้เกิดอัคคีภัย ธนาคารตระหนักถึงความเสี่ยงภัยโดยได้มีการจัดการกับความเสี่ยงภัยดังต่อไปนี้

- การจัดแผนงานในการกำหนดเงื่อนไข รอบระยะเวลาและความถี่ในการตรวจสอบพื้นที่ และการกำหนดปริมาณกระดาดที่เก็บไว้ในพื้นที่ การกำหนดให้มีมาตรการตรวจสอบโดยกำหนดรอบตรวจอาคารทุก 2 ชม. ทั้งภายในและภายนอก เพื่อลดความเสี่ยงภัยถือเป็นแผนป้องกันอัคคีภัยที่ให้ความระมัดระวังในเรื่องของอัคคีภัย รวมไปถึงการจัดทำแผนขนย้ายเอกสารไปยังพื้นที่เก็บภายนอกอาคาร

- เครื่องมือที่ใช้ประกอบการจัดการคือ ธนาคารมีการจัดทำคู่มือพนักงาน และจัดทำ Emergency Guide line เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในกรณีฉุกเฉิน
 - การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีการกำหนดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ และมีเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานในการตรวจสอบการทำงานอีกครั้ง
 - การวัดผล ใช้วิธีการเก็บบันทึกเป็นสถิติของการไม่เกิดเหตุการณ์ และสรุปเป็นรายงาน
- ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดอัคคีภัยขึ้นในระหว่างการเข้าดำเนินการของผู้รับเหมา โดยธนาคารได้มีการวางรูปแบบการจัดการเพื่อป้องกันความเสี่ยงภัย ดังนี้
 - มีการกำหนดแผนงานและมาตรการตรวจสอบอาคารทุก 2 ชม. ทั้งภายในและภายนอก ถือเป็นแผนป้องกันอัคคีภัยที่ให้ความระมัดระวังในเรื่องของอัคคีภัย รวมถึงแผนการตรวจสอบและกำกับดูแลการเข้าทำงานของผู้รับเหมาและการเฝ้าระวังในขณะปฏิบัติงาน
 - เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ป้ายแนะนำ/ป้ายเตือนต่างๆ ติดตั้งในจุดที่เสี่ยง จัดกิจกรรมเพื่อความปลอดภัย จัดทำคู่มือความปลอดภัย คู่มือพนักงาน รวมถึงการจัดทำระเบียบตกแต่งและระเบียบผู้รับเหมา
 - การควบคุมและตรวจสอบ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการตรวจสอบผู้รับเหมา โดย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และช่างเทคนิค รวมถึงการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานตรวจสอบ
 - การวัดผลการทำงาน ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อบันทึกเป็นสถิติ
 - ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ โดยธนาคารมีวิธีการจัดการดังนี้
 - มีการกำหนดแผนงานและรอบระยะเวลาในการตรวจสอบงานความพร้อมใช้งาน จัดทำแผนบำรุงรักษาหรือเปรียบทดแทน Preventive Solution สำหรับอุปกรณ์ที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ แผนการอบรมความรู้ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงาน ตั้งแต่เริ่มปฐมนิเทศน์ และจัดหลักสูตรเพื่อทบทวนความรู้ด้านความปลอดภัย

- เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ติดตั้งป้ายแจ้งเตือนในกรณีอุปกรณ์เสียหรือชำรุดเพื่อป้องกันความเสี่ยงเมื่อใช้งาน คู่มือวิธีการใช้งาน หรือ Guideline เพื่อแนะนำวิธีใช้ของอุปกรณ์อย่างปลอดภัย
- การควบคุมและตรวจสอบ กำหนดหน้าที่การตรวจสอบอุปกรณ์โดยช่างเทคนิค และมีการตรวจสอบโดยหัวหน้างานอีกครั้ง รวมถึงการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารที่มีความเชี่ยวชาญเข้าดำเนินการตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องจักรและอุปกรณ์
- การวัดผล ใช้วิธีการเก็บบันทึกข้อมูลเป็นสถิติ รวมถึงจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินการ ซึ่งรายละเอียดการจัดการด้านอัคคีภัยของธนาคารดังแสดงในตารางที่

21

ตารางที่ 21 ตารางแสดงการจัดการด้านความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัย ธนาคารยูโอบี

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
เชื้อเพลิงจากกระดาดใช้งานของธนาคาร (RF1)	แผนงานในการกำหนดรอบ เดือนไซ และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	Guideline/Introduction / Handbook / คู่มือพนักงาน (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนขนย้ายเอกสารไปยังพื้นที่เก็บภายนอกอาคาร (PF6.2)		ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา (RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เดือนไซ และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ / ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนตรวจสอบการทำงานของ ผู้รับเหมา (PF3)	การรณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		Guideline/Introduction / Handbook /คู่มือความปลอดภัย (T3)		
		ระเบียบผู้รับเหมา / ระเบียบตกแต่ง (T4)		
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เดือนไซ และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ / ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผน Preventive Solution (PF4)	Guideline/Introduction / Handbook / คู่มือพนักงาน (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนอบรมความรู้ให้กับพนักงาน (PF 5.1)		จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.3.10 การจัดการกับความเสียหายจากผู้รับเหมา

ธนาคารยูโอบี มีการจัดจ้างผู้รับเหมาเข้ามาดำเนินการซ่อมแซมหรือปรับปรุงส่วนงานต่างๆของธนาคารอย่างต่อเนื่อง การควบคุมตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมาอย่างใกล้ชิดเพื่อลดโอกาส และความเสียหายในการเกิดเหตุภายในอาคาร โดยธนาคารมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

- ความเสียหายที่เกิดจากผู้รับเหมา เป็นความเสียหายที่อาจเกิดเหตุอัคคีภัยหรืออุบัติเหตุต่างๆเกิดขึ้นในระหว่างการเข้าดำเนินการของผู้รับเหมา โดยธนาคารได้มีวางรูปแบบการจัดการเพื่อป้องกันความเสียหาย ดังนี้
 - มีการกำหนดแผนงานในการกำหนดรอบการตรวจและกำหนดเงื่อนไขมาตรการตรวจสอบอาคารโดยมีความถี่ทุก 2 ชม. ทั้งภายในและภายนอก ถือเป็นแผนป้องกันอัคคีภัยที่ให้ความระมัดระวังในเรื่องของอัคคีภัย รวมถึงแผนการตรวจสอบและกำกับดูแลการเข้าทำงานของผู้รับเหมาและการเฝ้าระวังในขณะปฏิบัติงาน นอกเหนือไปจากการบันทึกการเข้าออกของผู้รับเหมา
 - เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ป้ายแนะนำ/ป้ายเตือนต่าง ๆ ติดตั้งในจุดที่เสี่ยง จัดกิจกรรมเพื่อความปลอดภัยให้กับพนักงานในอาคาร เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อความเข้าใจและเกิดความใส่ใจในการตรวจสอบและกำกับการทำงานผู้รับเหมา จัดทำคู่มือความปลอดภัย ขั้นตอนปฏิบัติ รวมถึงการจัดทำระเบียบตกแต่งและระเบียบผู้รับเหมา
 - การควบคุมและตรวจสอบ กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการตรวจสอบผู้รับเหมา โดย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และช่างเทคนิค เพื่อเฝ้าระวังและตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมาในขณะที่อยู่ในพื้นที่ และกำหนดให้เจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน สุ่มตรวจสอบตามรอบ

- การวัดผลการทำงาน ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อบันทึกเป็นสถิติ ซึ่งรายละเอียดการจัดการด้านความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา ดังแสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา (RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ / ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนตรวจสอบการทำงานของ ผู้รับเหมา (PF3)	การรณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		Guideline/Introduction / Handbook /คู่มือความปลอดภัย (T3)		
		ระเบียบผู้รับเหมา / ระเบียบตกแต่ง (T4)		

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.3.11 การจัดการกับเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด

ธนาคารยูโอบี ให้ความสำคัญกับการทำงานผิดพลาด 2 สาเหตุคือ ความประมาท กับ การขาดความรู้ ด้านความปลอดภัย โดยมีวิธีการจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงภัยจากความประมาท ซึ่งเกิดขึ้นจากพฤติกรรมการทำงานของทั้งพนักงานผู้ใช้อาคารเอง และผู้รับเหมาที่เข้ามาทำงานภายในอาคาร โดยธนาคารมีวิธีการจัดการดังนี้

- การจัดทำแผนงานเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับพนักงานธนาคาร และพนักงานบริษัทคู่สัญญา จัดทำแผนอบรมด้านความปลอดภัยต่างๆ เพื่อพัฒนา ความรู้ความเข้าใจและหลักการทำงานภายใต้ความปลอดภัยมาตรฐาน
- เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย การติดตั้งป้ายเพื่อช่วยเตือนหรือแนะนำในจุดที่มีความเสี่ยง จัดกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาทิ ป้ายประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัย จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อใช้แนะนำแนวทางการ

ปฏิบัติงานที่ถูกต้องและปลอดภัย หรือทำ Check List เพื่อตรวจสอบความถูกต้องการดำเนินการ

- การควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงาน ใช้วิธีควบคุมและตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ ส่วนงานที่รับผิดชอบ และกำหนดหน้าที่ของหัวหน้างานในการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน
- การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีการสรุปข้อมูล และเก็บสถิติและรายงานผลการปฏิบัติงาน

- ความเสี่ยงจากการขาดความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย โดยธนาคารมีวิธีการดังนี้
 - จัดทำแผนงานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวกับความปลอดภัย จัดเตรียมหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับพนักงานที่อยู่ภายในอาคาร เตรียมแผนงานสำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานต่าง ๆ ภายในอาคาร
 - เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการ ประกอบด้วย การกำหนด Guideline หรือ Introduction ที่เป็นมาตรฐานในการทำงาน กำหนดระเบียบและเงื่อนไขสำหรับการใช้งานในพื้นที่ จัดทำคู่มือความปลอดภัยมาตรฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย
 - การตรวจสอบและควบคุม ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการติดตามและตรวจสอบการทำงาน
 - การวัดผลการดำเนินงาน โดยการเก็บบันทึกเหตุการณ์เป็นสถิติ ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงจากการทำงานผิดพลาด ดังแสดงในตาราง 23

ตารางที่ 23 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความประมาท (RA2)	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (PA2.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
		การณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
		Guideline/Check list / คู่มือความปลอดภัย(T3)		
ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย (RW4)	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (PA2.1)	Guideline/Introduction/ระเบียบการใช้พื้นที่/คู่มือความปลอดภัย (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	จัดหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย(PA2.2)	ระเบียบการใช้พื้นที่ (T3-3)		
	จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านความปลอดภัย (PA2.3)	คู่มือความปลอดภัย (T5)		

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.3.12 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร

• ความเสี่ยงจากความเสื่อมสภาพหรือชำรุดของอุปกรณ์หรืออาคาร เนื่องจากอาคารเป็นอาคารเก่า แม้ว่าจะมีการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง แต่ความชำรุดหรือเสื่อมสภาพนำมาซึ่งอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น โดยอาคารได้กำหนดวิธีการจัดการดังนี้

- จัดทำแผนในการกำหนดรอบ เงื่อนไขการตรวจสอบและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน จัดทำแผนการสำรวจและประเมินความเสี่ยงภายในพื้นที่ เพื่อนำไปหาแนวทางป้องกันหรือแก้ไขและลดโอกาสการเกิดเหตุ จัดทำแผนงานบำรุงรักษาเชิงป้องกัน
- เครื่องมือที่ใช้ คือการติดป้ายแสดงสถานะของอุปกรณ์หรือพื้นที่ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุขึ้น และป้ายเตือนภัยในบริเวณจุดเสี่ยงหรือมีอันตราย
- การควบคุมและตรวจสอบ ดำเนินการโดยการจัดทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการสำรวจและตรวจสอบการชำรุดหรือเสียหายและมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ รวมถึงการกำหนดหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานในการติดตามและตรวจสอบผลอีกครั้ง และจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารเข้าตรวจสอบเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้อย่างปลอดภัย

- การวัดผล ใช้วิธีการเก็บรวบรวมปัญหาที่พบเป็นรายงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร ดังแสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุดและเสื่อมสภาพ

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ / ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	Guideline/Introduction / Handbook / คู่มือพนักงาน (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผน Preventive Solution (PF4)		จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.3.13 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

อาคารมีการจัดการกับความเสี่ยงภัยที่เกิดจากการจัดเก็บสารเคมีหรือเชื้อเพลิงในพื้นที่ของอาคาร โดยกำหนดแนวทางจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้
 - ดำเนินการจัดแผนเพื่อทำการสำรวจและประเมินความเสี่ยงภัยภายในพื้นที่สำนักงาน
 - เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ป้ายเตือนต่างๆ หรือป้ายแนะนำติดตั้งในพื้นที่เสี่ยง
 - การตรวจสอบและควบคุม กำหนดหน้าที่การตรวจสอบให้กับ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ในการตรวจสอบ รวมถึงการกำหนดหน้าที่การตรวจสอบทางเทคนิคโดยให้เป็นหน้าที่ของช่างเทคนิคและระดับหัวหน้างานด้วย
 - การวัดผล ดำเนินการโดยการสรุปรายงานปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง ดังแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
สารเคมี/น้ำมันเชื้อเพลิง(RW3)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่(PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
		Guideline/Check list /Introduction (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.3.14 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ธนาคารมีการจัดการกับความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นภายในสำนักงาน โดยการกำหนดสาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยงภัย ประกอบด้วย

- ความเสี่ยงภัยจากการจัดเก็บ/วางของกีดขวางพื้นที่ มีวิธีการดำเนินการดังนี้
 - จัดทำแผนเพื่อสำรวจและประเมินความเสี่ยงภัยภายในพื้นที่สำนักงาน
 - เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ป้ายเตือนต่างๆ หรือป้ายแนะนำติดตั้งในพื้นที่เสี่ยง จัดทำ ข้อเสนอแนะในการใช้พื้นที่ Introduction กำหนดระเบียบการใช้พื้นที่ และคู่มือความปลอดภัย
 - การตรวจสอบและควบคุม กำหนดหน้าที่การตรวจสอบให้กับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ในการตรวจสอบการจัดวางของ ให้อยู่ในระเบียบที่กำหนด รวมถึงการกำหนดหน้าที่การสุ่มตรวจสอบให้เป็นหน้าที่ของพนักงานระดับหัวหน้างานในการตรวจสอบอีกครั้ง
 - การวัดผล ดำเนินการโดยการเก็บข้อมูลและบันทึกเป็นสถิติของปัญหาที่เกิดขึ้น
- ความเสี่ยงภัยจากมาตรฐาน ความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน มีวิธีการดำเนินการดังนี้
 - การจัดแผนเพื่อดำเนินการสำรวจและประเมินความเสี่ยงต่างๆในที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการใช้งานของอุปกรณ์
 - เครื่องมือที่จะใช้ ป้ายแนะนำและป้ายเตือนต่าง ๆ สำหรับติดในกรณีที่อยู่อุปกรณ์ไม่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานหรือมีความเสี่ยงภัย

- การตรวจสอบและควบคุม ดำเนินการโดยการกำหนดเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ
- การวัดผล ใช้วิธีการสรุปรายงานปัญหาที่พบ
 - ความเสี่ยงภัยจากการจำกัดด้านพื้นที่การใช้งาน เนื่องจากเป็นอาคารเก่า การใช้งานของพื้นที่จึงถูกจำกัดด้วยขนาดของพื้นที่เดิม แต่ปริมาณของต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นตามอายุของอาคาร หนาครจึงจำเป็นต้องมีการจัดการพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดดังนี้
 - การจัดแผนการสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ เพื่อรวบรวมปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่
 - เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการกับความจำกัดของพื้นที่คือ ป้ายแนะนำหรือป้ายเตือน เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ
 - การควบคุมและตรวจสอบ ดำเนินการโดยทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ เพื่อควบคุมการใช้พื้นที่ให้อยู่ในขอบเขตที่ได้ถูกอนุญาตไว้
 - การวัดผล ใช้วิธีการเก็บรวบรวมรายงานปัญหาที่พบเพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 26

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 26 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
การจัดเก็บ/วางของกีดขวางพื้นที่ (RW1)	แผนตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
		Guideline/Introduction/ระเบียบการใช้พื้นที่/คู่มือความปลอดภัย (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
มาตรฐานพร้อมใช้ของอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน (RW5)	แผนตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
ความจำกัดด้านพื้นที่การใช้งานอาคาร (RA3)	แผนตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.3.15 การจัดการกับความเสียหายจากน้ำท่วม

อาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารยูโอบี ไม่ได้ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้แม่น้ำ แต่มีระยะห่างจากแม่น้ำเจ้าพระยาไม่มาก นอกจากนั้นตัวอาคารยังตั้งอยู่ใกล้คลองสาทรซึ่งเป็นจุดเชื่อมต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยา ธนาคารจึงให้ความสำคัญกับภัยจากน้ำท่วมเช่นกัน โดยได้กำหนดแผนและขั้นตอนการจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากน้ำท่วม
 - แผนการตรวจสอบและติดตามข้อมูล พยากรณ์อากาศ ระดับน้ำ เพื่อตรวจสอบสถานะการณ์ แผนการเตรียมพร้อม ซึ่งมีการกำหนดหน้าที่และวิธีการปฏิบัติ แผนเผชิญเหตุ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติขณะเกิดเหตุ แผนฟื้นฟู เตรียมความพร้อมในการตรวจสอบและซ่อมแซมคืบสภาพ แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP) แผนประเมินความเสี่ยงเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการเตรียมความพร้อมรองรับปัญหาในอนาคต
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ เอกสารคู่มือการปฏิบัติงานกรณีฉุกเฉิน สำหรับสถานะการณ์น้ำท่วม เครื่องมือและอุปกรณ์เตรียมความพร้อมกรณีเหตุฉุกเฉิน เช่น เครื่องสูบน้ำ กระจกอบทราย และอื่น ๆ
 - การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีตรวจสอบโดยการซ่อมจำลองสถานะการณ์ นอกจากนี้ยังกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการควบคุมตรวจสอบสถานะการณ์ โดยเจ้าหน้าที่ทั้งระดับปฏิบัติงานและระดับหัวหน้างาน
 - การวัดผลการดำเนินงาน เก็บเป็นสถิติการเกิดเหตุและผลกระทบความเสียหาย รวมถึงจัดทำเป็นรายงานให้คณะกรรมการทราบ ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม ดังแสดงในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
น้ำท่วม	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร (PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลกับสถิติ (R1)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเลือกขั้นตอน หน้าที่และวิธีปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ (PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลดความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สักรวจตรวจสอบและซ่อมแซม คืบสภาพ(PN4)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.3.16 การจัดการกับความเสียหายจากแผ่นดินไหว

- ความเสี่ยงที่เกิดจากแผ่นดินไหว
 - วางแผนเพื่อรองรับสถานการณ์และผลกระทบกรณีแผ่นดินไหว โดยการรวบรวมข้อมูล แรงสั่นสะเทือน พื้นที่เกิดแผ่นดินไหว ระดับ และผลกระทบ เพื่อนำเสนอข่าวสารให้กับผู้บริหารระดับสูง แผนการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ โดยการกำหนด ขั้นตอนหน้าที่และวิธีการปฏิบัติ วิธีการอพยพและทำการฝึกซ้อม เช่นเดียวกับการซ้อมอพยพหนีไฟ แผนขณะเกิดเหตุ เป็นการตรวจสอบผลกระทบ ความเสียหายที่เกิดขึ้น ตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้อาคาร เพื่อประชาสัมพันธ์ให้พนักงานทราบ แผนฟื้นฟู เป็นแผนที่ใช้ในการคืนสภาพหากอาคารได้รับผลกระทบหรือเสียหาย แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP) ดำเนินการตามแผนหลักที่ได้กำหนดไว้ และแผนการประเมินความเสี่ยงและทบทวนแผน
 - เครื่องมือที่นำมาใช้คือ คู่มือการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุแผ่นดินไหว และอุปกรณ์ป้องกัน และอุปกรณ์ฉุกเฉิน เช่น หมวกนิรภัย ไฟฉาย อุปกรณ์ปฐมพยาบาลฉุกเฉิน กรณีมีผู้ได้รับบาดเจ็บ
 - การควบคุมและตรวจสอบ ตรวจสอบผลการดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ส่วนงานที่รับผิดชอบ และการตรวจสอบ วัตถุประสงค์ของแผนจากระดับหัวหน้างานของแต่ละสายงาน
 - การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีสรุปผลเป็นรายงาน ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสียหายจากแผ่นดินไหว ดังแสดงในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ตารางแสดงการจัดการความเสียหายจากแผ่นดินไหว

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
แผ่นดินไหว	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร (PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ และควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเรื่องไขว้ขั้นตอน หน้าที่และวิธีปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ (PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลด ความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สํารวจตรวจสอบและซ่อมแซม ศินสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			
	แผนประเมินความเสี่ยงและทบทวนแผน (PN6)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

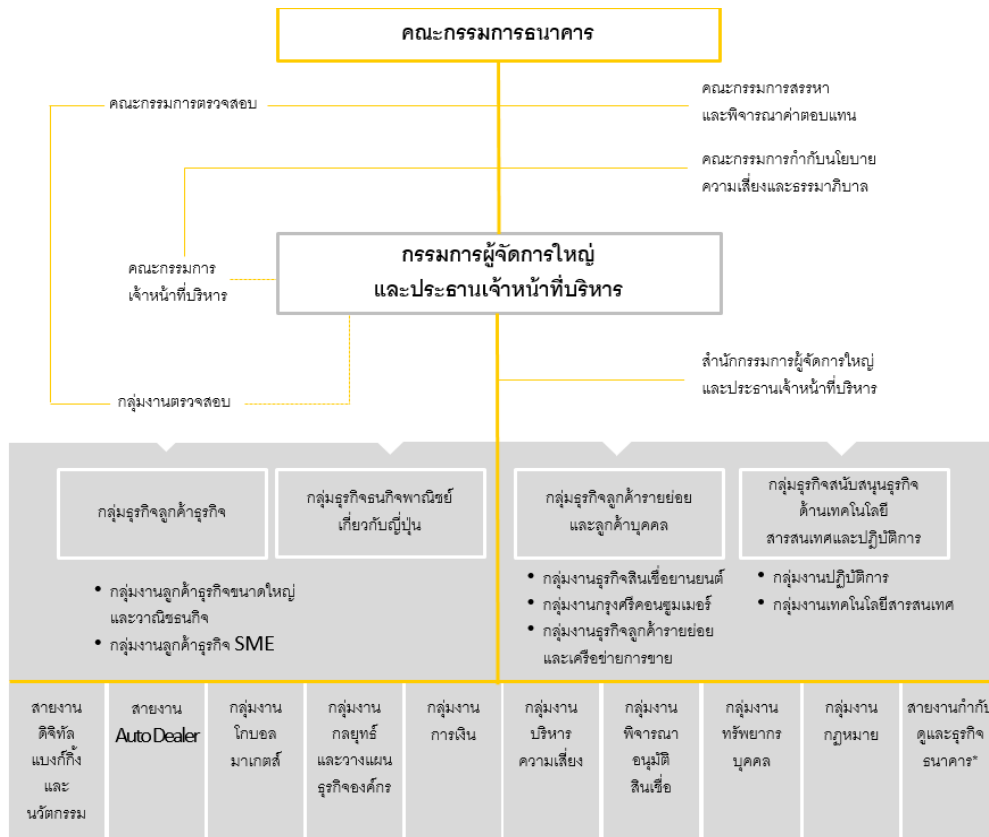
4.4 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

4.4.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เปิดทำการ ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2488 ต่อมาได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในวันที่ 26 กันยายน 2520 ธนาคารกรุงศรีอยุธยามีทุนจดทะเบียนจำนวน 75,741 ล้านบาท เป็นธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ อันดับ 5 ของประเทศ ให้บริการทางการเงิน อย่างครบวงจร และนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายแก่ลูกค้า ภายใต้วิสัยทัศน์ (Vision) ที่มงามมืออาชีพที่มีความสามารถและเป็นหนึ่งเดียว พร้อมมุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการชั้นเลิศ เพื่อเป็นกลุ่มการเงินอันดับหนึ่งในใจลูกค้า และภารกิจ/พันธกิจ (Mission) มุ่งสู่การเป็นสถาบันการเงินชั้นนำระดับภูมิภาคที่ก้าวสู่เวทีโลกด้วยการเติบโตที่ยั่งยืน รับผิดชอบต่อสังคม และสนองต่อความต้องการของลูกค้า ในปี พ.ศ. 2556 ธนาคารได้เข้าเป็นบริษัทในเครือของธนาคารแห่งโตเกียว- มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ จำกัด หรือ กลุ่ม มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ ไฟแนนเชียล กรุ๊ป (Mitsubishi UFJ Financial Group : MUFG) กลุ่มสถาบันการเงินที่ใหญ่ที่สุดในญี่ปุ่น ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มสถาบันการเงินที่ใหญ่ที่สุดและมีความหลากหลายในผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่สุดในโลก ด้วยสินทรัพย์ในปัจจุบัน 1,883,188 ล้านบาท ธนาคารกรุงศรีอยุธยามีสาขาจำนวน 695 สาขา ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ มีพนักงานจำนวน 14,776 คน

4.4.2 โครงสร้างการบริหารจัดการ

การกำกับดูแลกิจการของธนาคาร ดำเนินไปด้วยการบริหารจัดการและการทำงานของฝ่ายจัดการตลอดจนพนักงาน ภายใต้การนำของกรรมการผู้จัดการใหญ่และประธานเจ้าหน้าที่บริหารโดยมีคณะกรรมการธนาคารซึ่งได้รับการคัดเลือกจากผู้ถือหุ้นให้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานในภาพรวมเพื่อสร้างความมั่นใจว่า ได้มีการดูแลผลประโยชน์ระยะยาวของผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ คณะกรรมการธนาคารได้กำหนด “หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี” (Good Corporate Governance Principles) โดยครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องสิทธิของผู้ถือหุ้น การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส องค์กรประกอบ คุณสมบัติ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการส่วนงานต่าง ๆ ภายใต้หน้าที่และความรับผิดชอบ

ที่มา: รายงานประจำปี 2559 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

รูปที่ 15 ภาพแสดงโครงสร้างการบริหารงานของธนาคารกรุงศรีอยุธยา

4.4.3 ผลิตภัณฑ์ของธนาคาร

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ดำเนินธุรกิจให้บริการทางการเงิน อย่างครบวงจรและนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย แก่ลูกค้า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่ม คือ ลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่ ลูกค้าธุรกิจ SME และลูกค้าบุคคล โดยให้บริการใน 3 กลุ่มผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย การรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ และบริการทางการเงินอื่น ๆ

การรับฝากเงิน	การให้สินเชื่อ	บริการทางการเงินอื่น ๆ
ธนาคารรับฝากเงินจากบุคคลทั่วไป และจากองค์กรธุรกิจ โดยจำแนกเป็น 4 ประเภท คือ • เงินฝากประจำระยะและรายวัน • เงินฝากออมทรัพย์ • เงินฝากประจำ • เงินในสกุลเงินตราต่างประเทศ	ธนาคารให้สินเชื่อในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ • การเบิกเงินเกินบัญชี (O/D) • เงินกู้โดยใช้ตัวสัญญาใช้เงินและเงินกู้ระยะยาวให้แก่ลูกค้าธุรกิจ • สินเชื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อบุคคลสำหรับลูกค้าบุคคล • สินเชื่อที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ • สินเชื่อเพื่อการค้าต่างประเทศ • บริการสินเชื่อด้านอื่น ๆ อาทิ การอ่าวัดและรับรองตัวเงิน หนังสือค้ำประกัน เลตเตอร์ออฟเครดิตและการออกหนังสือสนับสนุนทางการเงิน ฯลฯ	• บริการธนาคารผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ • บริการด้านโอนเงินภายในประเทศ • บริการด้านบิลลิ่งและโอนเงินต่างประเทศ • บริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ด้านการค้าต่างประเทศ "KRUNGSRI Trade Link" • บริการหักฝากเงินเข้าบัญชีอัตโนมัติ • บริการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตและประกันวินาศภัย • บริการด้านวาณิชธนกิจ • บริการด้านธุรกิจหลักทรัพย์ • บริการบริหารเงินสด • บริการลูกค้าธุรกรรมการเงิน • บริการซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าและเครื่องมือทางการเงิน • ด้านบริหารความเสี่ยงตราแลกเปลี่ยนเงินและอัตราดอกเบี้ย • บริการด้านการเงินเพื่อการค้า • บริการด้านพันธบัตรรัฐบาล ตั๋วเงินคลัง และพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ

ที่มา: รายงานความยั่งยืน 2559 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

รูปที่ 16 ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา

4.4.4 ข้อมูลอาคารและสถานที่ตั้ง

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ปัจจุบันมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 1222 ถนนพระรามที่ 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดความสูง 40 ชั้น (160 เมตร) พร้อมพื้นที่จอดรถอยู่ภายในอาคารและลานจอดรถภายนอกอาคาร เริ่มเปิดใช้อาคาร ตั้งแต่ปี 2539 อายุอาคารรวม 21 ปี ลักษณะที่ตั้งอาคาร ด้านหน้าอาคารติดถนนใหญ่ ด้านหลังอาคารติดแม่น้ำเจ้าพระยา มีพื้นที่อาคารรวม 127,620 ตารางเมตร

ที่มา: www.google.com

รูปที่ 17 ภาพแสดงแผนที่ที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา

4.4.5 การบริหารจัดการอาคาร

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ให้ความสำคัญกับการบริหารงานเพื่อยกระดับการบริหารเงินและเสริมสร้างความแข็งแกร่งของระบบบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามเจตนารมณ์/คำขวัญที่ว่า “ปักแผ่นเป็นแก่นสาร บริการเป็นกันเอง” โดยมีการจัดจ้างฝ่ายบริหารอาคาร บริษัท นันทวัน NMC เป็นผู้ดูแลและบำรุงรักษาระบบประกอบอาคาร นอกจากนั้นธนาคารยังจัดให้มีทีมงานผู้รับผิดชอบงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย ตามข้อกำหนดของกฎหมายประกอบด้วย คณะกรรมการ

ความปลอดภัย อาชีวอนามัย เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน รวมถึงมีการจัดอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย อาชีวอนามัยขึ้นภายในให้กับพนักงานและผู้บริหารระดับต่าง ๆ

4.4.6 นโยบายความปลอดภัยของธนาคาร

ธนาคารได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยดังนี้

- มีการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายหลักของธนาคาร
- มุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน
- ปฏิบัติตามข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
- ให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ
- อยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย
- ดำเนินการตามมาตรฐานหรือเงื่อนไขที่กำหนดอย่างเป็นทางการหรือมาตรฐานความปลอดภัย
- พื้นที่ทำงานที่มุ่งเน้นเรื่องการออกแบบและกำหนดพื้นที่ให้สามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์หรือเหมาะสม
- มุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยสูงสุด
- ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุอย่างเต็มที่ สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้น

4.4.7 การกำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัย

มีการกำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัยดังนี้

- กำหนดผู้นำอพยพซึ่งเป็นสมาชิกพนักงานในแต่ละชั้น
- จัดซ้อมอพยพหนีไฟปีละ 1 ครั้ง
- มุ่งเน้นการให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในอาคารกับผู้นำอพยพในแต่ละชั้นเพื่อกระจายข่าวสารต่อ

- ออกแบบผังในการหนีไฟแต่ละชั้น กำหนดอุปกรณ์ที่ใช้ในการอพยพ ติดตั้งอุปกรณ์ตามชั้นทุกระยะ 15 เมตร
- ทุกชั้นต้องมีป้ายบอกทางหนีไฟ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
- มีการกำหนดขนาดของพื้นที่ทำงานให้ได้ตามความเหมาะสมกับการใช้งาน
- มีการกำหนดพื้นที่ทางเดิน ต้องสะดวกและต้องไม่มีสิ่งกีดขวางต่อการใช้งาน
- เป้าหมายของธนาคารคือการทำให้เกิดความปลอดภัยจากการใช้งานภายในพื้นที่อาคาร

4.4.8 การให้ระดับความเสี่ยงภัยของธนาคาร

การให้ระดับความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ ของธนาคารกรุงเทพมหานคร โดยธนาคารให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัย และความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม ในระดับมากและสำคัญที่สุด และให้ระดับความเสียหายจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา ความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว ในระดับความสำคัญมากรองลงมา ให้มีความสำคัญระดับที่น้อยกับความเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานผิดพลาด ความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร ความเสี่ยงภัยจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิง ความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

รูปที่ 18 ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆของธนาคารกรุงเทพมหานคร

4.4.9 การจัดการกับความเสี่ยด้านอัคคีภัย

ธนาคารฯ ให้ความสำคัญกับมาตรการเชิงป้องกันเหตุ โดยการเตรียมความพร้อมของระบบแจ้งเหตุ และอุปกรณ์ระงับเหตุตามมาตรฐานอาคารสูง มีการส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมในเรื่องของการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินต่าง ๆ ธนาคารฯ ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอัคคีภัย 3 ส่วน คือ ความเสี่ยงจากเชื้อเพลิงจากกระดาศใช้งานของธนาคาร ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ ซึ่งธนาคารฯ ได้มีการกำหนดวิธีการในการจัดการกับความเสี่ยภัยที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยดังนี้

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากกระดาศใช้งานของธนาคาร มีวิธีการจัดการดังนี้
 - การกำหนดแผนงาน รอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบปริมาณของกระดาศที่เก็บในพื้นที่ของธนาคาร เพื่อวางแผนการขนย้ายเอกสารเหลือใช้ไปเก็บยังคลังเอกสารที่อยู่นอกอาคาร
 - เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย ป้ายแนะนำหรือป้ายเตือน คู่มือการปฏิบัติงานและ Emergency Guideline ซึ่งใช้เป็นแนวทางปฏิบัติกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
 - การควบคุมและตรวจสอบ โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบทั้งส่วนระดับปฏิบัติการและหัวหน้างาน
 - การวัดผลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสถิติ และการสรุปรายงานผลการดำเนินงาน
- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากผู้รับเหมา มีวิธีการในการจัดการดังนี้
 - จัดให้มีแผนงานเพื่อกำหนดรอบ เงื่อนไขการทำงาน และความถี่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา จัดแผนและรูปแบบ วิธีการตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา
 - เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ป้ายแนะนำ หรือป้ายเตือนจุดเสี่ยภัยหรือจุดที่ต้องระวัง คู่มือ หรือวิธีการเพื่อแนะนำวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและปลอดภัย ระเบียบข้อบังคับการทำงานของผู้รับเหมา อุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย

- การตรวจสอบและควบคุม โดยการกำหนดหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และช่างประจำอาคารมีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน และให้มีการสุ่มตรวจสอบจากหัวหน้างาน
- การวัดผลการดำเนินการ โดยการบันทึกข้อมูลและเก็บสถิติการปฏิบัติงาน
- ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ มีวิธีการจัดการดังนี้
 - การจัดทำแผนงานเพื่อตรวจสอบความชำรุด เสียหายหรือเสื่อมสภาพของอุปกรณ์ รวมถึงการกำหนดรอบความถี่และเงื่อนไขที่ใช้ในการตรวจสอบ แผนการอบรมให้ความรู้กับพนักงาน
 - เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย ป้ายแนะนำ หรือป้ายเตือนอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้อุปกรณ์ คู่มือและคำแนะนำในการใช้อุปกรณ์ให้เกิดความปลอดภัย อุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยตามมาตรฐาน
 - การควบคุมตรวจสอบ มีการกำหนดหน้าที่การตรวจสอบอุปกรณ์ให้กับเจ้าหน้าที่เทคนิค มีการสุ่มตรวจสอบโดยหัวหน้างาน และให้มีการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญเข้าตรวจสอบอาคารและอุปกรณ์ประกอบอาคารรายปี
 - การวัดผลการดำเนินการ โดยการสรุปและรายงานผล ซึ่งมีรายละเอียดการจัดการด้านอัคคีภัยของธนาคารดังแสดงในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ตารางแสดงการจัดการด้านอัคคีภัยของธนาคารกรุงศรีอยุธยา

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
เชื้อเพลิงจากกระดาษใช้งานของธนาคาร (RF1)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนขนย้ายเอกสารไปยังพื้นที่เก็บภายนอกอาคาร (PF6.2)	Guideline /Introduction / Handbook/คู่มือพนักงาน(T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา (RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนตรวจสอบการทำงานของ ผู้รับเหมา (PF3)	Guideline /Introduction / Handbook/คู่มือความปลอดภัย(T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		ระเบียบผู้รับเหมา/ระเบียบตกแต่ง (T4)		
		อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยและระงับเหตุ ตามมาตรฐาน(T5)		
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนอบรมความรู้ให้กับพนักงาน (PF5.1)	Guideline /Introduction / Handbook/คู่มือความปลอดภัย(T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยและระงับเหตุ ตามมาตรฐาน(T5)	จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.4.10 การจัดการกับความเสียหายจากผู้รับเหมา

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา มุ่งเน้นการกำกับและควบคุมการทำงานของ ผู้รับเหมาที่เข้ามาในพื้นที่ของธนาคารอย่างใกล้ชิด โดยมีกระบวนการการตรวจสอบและขออนุญาตก่อนเริ่มเข้าดำเนินการ นอกจากนี้ ธนาคารยังกำหนด ขั้นตอนและวิธีการจัดการเพื่อป้องกันความเสียหายจากผู้รับเหมาดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากการเข้าทำงานของผู้รับเหมา มีวิธีในการจัดการดังนี้
 - แผนงานในการกำหนดรอบ และความถี่ในการตรวจสอบ เงื่อนไขการขออนุญาตเข้าทำงาน เงื่อนไขเกี่ยวกับอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยตามมาตรฐานและตามประเภทของงาน แผนการควบคุมและการเข้าตรวจสอบการทำงานของ ผู้รับเหมา
 - เครื่องมือที่ใช้ จัดทำป้ายเตือนภัยในบริเวณพื้นที่ที่มีความเสี่ยง จัดทำข้อแนะนำ คำเตือน และคู่มือประจำอุปกรณ์ คู่มือความปลอดภัย จัดทำและบังคับใช้ระเบียบผู้รับเหมาและระเบียบการตกแต่งอย่างเคร่งครัด

- การควบคุมและตรวจสอบ กำหนดให้ทีมงานเจ้าหน้าที่ระดับช่างเทคนิค และเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ควบคุมและตรวจสอบการทำงาน
- การวัดผลโดยการเก็บสถิติปัญหาที่เกิดจากการเข้าทำงานของผู้รับเหมา ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงจากผู้รับเหมาดังแสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา (RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา (PF3)	Guideline /Introduction / Handbook/คู่มือความปลอดภัย(T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		ระเบียบผู้รับเหมา/ระเบียบตกแต่ง (T4)		

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.4.11 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด

ธนาคารให้ความสำคัญกับความเสี่ยงภัยที่เกิดจากการทำงานผิดพลาดโดยมุ่งให้ความสำคัญกับสาเหตุของการขาดความรู้ด้านความปลอดภัย ความชำนาญในงานที่ทำ โดยมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- ความเสี่ยงจากการขาดความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย โดยมีวิธีในการจัดการดังนี้
 - การจัดแผนงานในการส่งเสริมทักษะการทำงานและพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง
 - เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย จัดทำขั้นตอนมาตรฐานในการทำงาน กำหนดให้มี Check List ในงานที่มีความเสี่ยงต่อการผิดพลาด กำหนดระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน รวมถึงจัดทำขั้นตอนในการปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ หรือ Emergency Guideline เพื่อใช้เป็นแนวทางในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
 - การตรวจสอบและควบคุม โดยการกำหนดเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ ควบคุมและป้องกันเหตุ

- การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลและสรุปรายงานผล ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด ดังแสดงในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ตารางแสดง การจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย (RW4)	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (PA2.1)	Guideline/Check list / Introduction/ระเบียบการใช้พื้นที่ (T3-3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.4.12 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุดหรือเสื่อมสภาพ

- ความเสี่ยงจากความเสื่อมสภาพหรือชำรุดของเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร ที่ส่งผลกับความปลอดภัยของผู้ใช้งานอาคาร โดยมีวิธีการจัดการดังนี้
 - แผนการกำหนดรอบในการดูแลบำรุงรักษาและตรวจสอบความปลอดภัยจากการใช้งานให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย แผนการสำรวจและประเมินความเสี่ยงภัยจากอุปกรณ์หรือเครื่องจักรที่ชำรุด โดยประเมินตามสภาพและอายุของเครื่องจักร
 - เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย ป้ายแนะนำหรือป้ายเตือนอันตรายหรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัย หรือป้ายเตือนสำหรับอุปกรณ์ที่ชำรุดหรือมีความเสี่ยง การกำหนด Guideline หรือ Check List เพื่อใช้ในการตรวจสอบ อุปกรณ์หรือเครื่องป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงภัย การเตรียมอุปกรณ์ป้องกัน หรือติดตั้งอุปกรณ์แจ้งเตือนเพื่อช่วยลดความเสี่ยง
 - การควบคุมและตรวจสอบ โดยการกำหนดหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานและระดับหัวหน้างานในการตรวจสอบและควบคุม นอกจากนี้ยังมีการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารในการเข้าทดสอบและตรวจสอบสภาพเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน

- การวัดผล โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปเป็นรายงานตามรอบ ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุดหรือเสื่อมสภาพ ดังแสดงในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุดหรือเสื่อมสภาพ

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA 1.1)	Guideline/Check list /Introduction (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		อุปกรณ์ช่วยลดอุบัติเหตุ/เครื่องมือ/อุปกรณ์ป้องกัน(T7)	จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.4.13 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

- ความเสี่ยงจากสารเคมีและเชื้อเพลิง ธนาคารมวิธีในการจัดการดังนี้
 - การจัดแผนเพื่อทำการสำรวจพื้นที่ สำรวจปริมาณการเก็บสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงหรือสารเคมีที่มีอันตรายภายในพื้นที่
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย ป้ายแนะนำ หรือป้ายห้ามในจุดที่มีเสี่ยง หรือเป็นอันตรายให้กับผู้ใช้อาคารและพนักงานทราบ
 - การควบคุมและตรวจสอบ มีการกำหนดหน้าที่ในการตรวจสอบให้กับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และช่างอาคารในการเข้าดำเนินการตรวจสอบตามรอบ
 - การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีการสรุปและรายงานผล ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง ดังแสดงในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
สารเคมี/น้ำมันเชื้อเพลิง(RW3)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่(PW1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.4.14 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

- ความเสี่ยงจากการจัดเก็บหรือวางของกีดขวางพื้นที่ ธนาคารมีวิธีในการจัดการดังนี้
 - การจัดแผนเพื่อทำการสำรวจพื้นที่ การใช้พื้นที่ผิดวัตถุประสงค์ และประเมินความเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้น
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย ป้ายแนะนำ หรือป้ายห้ามในจุดเสี่ยง หรือจุดที่ไม่อนุญาตให้มีการวางของกีดขวาง Guideline หรือ Introduction เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงการระบุข้อห้ามและระเบียบการใช้พื้นที่
 - การควบคุมตรวจสอบ มีการกำหนดหน้าที่ในการตรวจสอบให้กับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และช่างอาคารในการเข้าดำเนินการตรวจสอบตามรอบ โดยกำหนดรอบในการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานกำกับดูแลให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้
 - การวัดผลการดำเนินการ ใช้วิธีการสรุปรายงานผล ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
การจัดเก็บ/วางของกีดขวางพื้นที่ (RW1)	สำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PW1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
		Guideline/Check list /Introduction /ระเบียบการใช้พื้นที่ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.4.15 การจัดการกับความเสียหายจากน้ำท่วม

เนื่องจากสภาพพื้นที่ตั้งสำนักงานของธนาคารฯ อยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ธนาคารจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับเหตุน้ำท่วม โดยมีการกำหนดแผนและมาตรการการเพื่อรองรับกรณีเกิดเหตุ ดังมีรายละเอียดการดำเนินการจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากน้ำท่วม ธนาคารมีการดำเนินการจัดการดังนี้
 - แผนงานทางด้านการติดต่อสื่อสาร การรับฟังข่าวสารจากส่วนงานต่างๆ เพื่อประเมินสถานการณ์ แผนการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ เตรียมความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ เครื่องมือ อาหาร น้ำดื่มและสิ่งของที่จำเป็น เตรียมการโอนย้ายระบบ สถานที่ปฏิบัติงานชั่วคราว โดยมีการกำหนดรูปแบบและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตลอดจนรายละเอียดต่างๆที่จำเป็น แผนขณะเกิดเหตุ เพื่อประเมินความเสี่ยงก่อนการประกาศสั่งปิดอาคารและย้ายที่ทำการ หากระดับน้ำสูงเกินที่กำหนด นอกจากนี้ยังเตรียมแผนงานเพื่อรองรับความเดือดร้อนของพนักงานที่ต้องเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ แผนฟื้นฟู เตรียมการเพื่อทำการคืนสภาพหรือซ่อมแซมเครื่องจักรหรือระบบอาคารที่ได้รับความเสียหาย แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP) แผนประเมินความเสี่ยงและทบทวนแผน และเก็บเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนงานต่อไป
 - เครื่องมือที่นำมาใช้คือ Guideline ที่แนะนำขั้นตอนปฏิบัติของแผนให้กับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานกรณีน้ำท่วมให้กับพนักงานทราบ จัดเตรียมความพร้อมในส่วนของเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อบรรเทาเหตุ เช่น เครื่องสูบน้ำ น้ำมันสำรอง อาหาร น้ำสะอาด กระจกทราย และอื่นที่จำเป็นๆ
 - การควบคุมและตรวจสอบ กำหนดให้มีการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมความพร้อม โดยเจ้าหน้าที่งานผู้เกี่ยวข้อง และการตรวจสอบประเมินแผนจากระดับหัวหน้างานของแต่ละสายงาน

- การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีการบันทึกรวบรวมข้อมูลเป็นสถิติโดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระดับความสูงของน้ำ และสรุปเป็นรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม ดังแสดงในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
น้ำท่วม	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร (PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ และควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเงื่อนไข ขั้นตอน หน้าที่และวิธีการปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ (PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลด ความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สำรวจตรวจสอบและซ่อมแซม คืบสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			
	แผนประเมินความเสี่ยงและทบทวนแผน (PN6)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.4.16 การจัดการกับความเสียหายจากแผ่นดินไหว

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากแผ่นดินไหว
 - ติดตามสถานะการณ์แผ่นดินไหว ความรุนแรง ผลกระทบ จากสำนักข่าวและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง แผนการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสถานะการณ์ โดยกำหนดหน้าที่และวิธีการปฏิบัติ เตรียมความพร้อมในการอพยพ กำหนดจุดรวมพล แผนขณะเกิดเหตุ การแจ้งเหตุให้พนักงานภายในอาคารทราบ เพื่อเตรียมตัวอพยพออกจากอาคาร แผนฟื้นฟู วางแผนตรวจสอบความเสียหายของอาคารภายหลังจากเหตุการณ์เกิดขึ้น เพื่อทำการคืนสภาพหรือซ่อมแซมส่วนต่างๆที่เสียหายให้สามารถ

กลับมาใช้งานได้อย่างรวดเร็ว แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP) ทำแผนประเมินความเสี่ยงและทบทวนแผน

- เครื่องมือที่นำมาใช้คือ ข้อแนะนำกรณีเกิดแผ่นดินไหว ให้กับพนักงานทราบ รวบรวมข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับแผ่นดินไหว ทำเป็นเอกสารคู่มือการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุแผ่นดินไหวให้กับพนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อบรรเทาเหตุ อุปกรณ์ป้องกัน
- การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีการตรวจสอบผลการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่งานผู้เกี่ยวข้อง และการตรวจสอบจากระดับหัวหน้างานของแต่ละสายงาน
- การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีสรุปเป็นรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว ดังแสดงในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
แผ่นดินไหว	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร (PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ และควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเงื่อนไข ขั้นตอน หน้าที่และวิธีปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ (PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลด ความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สืบรวจตรวจสอบและซ่อมแซม คินสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			
	แผนประเมินความเสี่ยงและทบทวนแผน (PN6)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

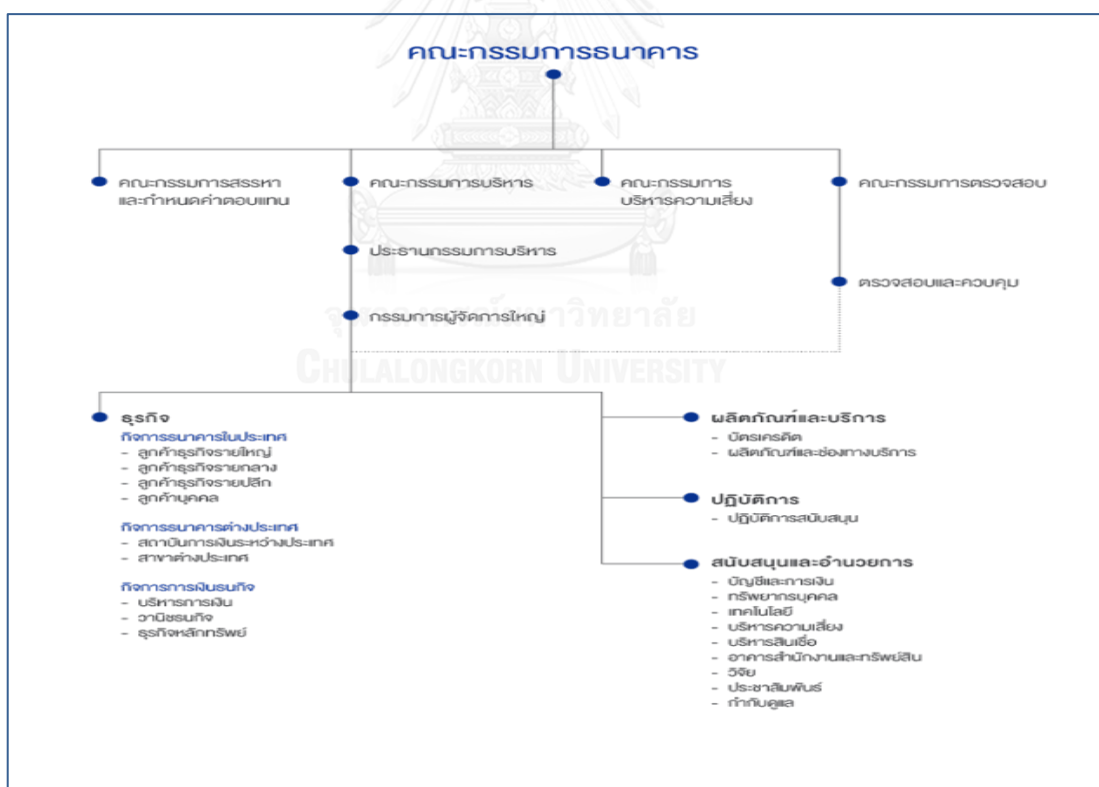
4.5 ธนาคารกรุงเทพ

4.5.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารกรุงเทพ ได้รับการก่อตั้งตั้งแต่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2487 เป็นธนาคารแห่งแรกที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตั้งแต่เริ่มจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. 2518 และเจริญเติบโตจนเป็นหนึ่งในธนาคารระดับภูมิภาคที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีฐานะการเงินมั่นคงเป็นอันดับ 1 ในประเทศไทย และเป็นหนึ่งในธนาคารที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียอาคเนย์ โดยมีทุนจดทะเบียน 39,983 ล้านบาท ธนาคารให้บริการทางการเงินหลายรูปแบบและครบวงจร สำหรับทั้งลูกค้าธุรกิจและลูกค้าบุคคล ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยเป็นผู้นำในการสนับสนุนทางการเงินแก่ธุรกิจขนาดใหญ่และเอสเอ็มอี อีกทั้งยังมีฐานลูกค้ากว้างขวางที่สุดในตลาดลูกค้าบุคคล ด้วยธนาคารกรุงเทพให้บริการแก่ลูกค้าบุคคลและลูกค้าธุรกิจเป็นจำนวนรวมกว่า 17 ล้านบัญชี ผ่านสำนักธุรกิจและสำนักธุรกิจย่อยกว่า 240 แห่ง ดำเนินงานภายใต้ วิสัยทัศน์ (Vision) การดำรงความเป็นผู้นำด้านบริการทางการเงินในประเทศไทยและเป็นหนึ่งในธนาคารชั้นนำแห่งภูมิภาคเอเชียเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ธนาคารจึงมุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่เปี่ยมด้วยคุณภาพระดับโลกแก่ลูกค้าทุกกลุ่ม และ ภารกิจ/พันธกิจ (Mission) ธนาคารกรุงเทพให้บริการทางการเงินด้วยมาตรฐานระดับสากลด้วยน้ำใจไมตรีแบบคนไทย ธนาคารจึงสร้างสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบของผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งขยายเครือข่ายสาขาจนครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ด้วยมูลค่าของสินทรัพย์รวมประมาณ 2,944,230 ล้านบาท ธนาคารกรุงเทพ เป็นธนาคารไทยเพียงแห่งเดียวที่มีเครือข่ายต่างประเทศกว้างขวางที่สุด โดยเฉพาะในประเทศจีน มีสาขาของธนาคารอยู่ทั้งที่ปักกิ่ง ฉงชิ่ง เซี่ยงไฮ้ เขตการค้าเสรีนำร่องเมืองเซี่ยงไฮ้ เติ๋นเจิ้น และเซี่ยะเหมิน ปัจจุบันธนาคารกรุงเทพมีสาขากระจายอยู่ทั่วภูมิภาคของประเทศจำนวน 1,251 สาขา มีสำนักงานใหญ่ของธนาคารตั้งอยู่ในศูนย์กลางเศรษฐกิจของกรุงเทพ ย่านสีลม และมีจำนวนพนักงานทั้งสิ้น 26,871 คน

4.5.2 โครงสร้างการบริหาร

การกำกับดูแลกิจการของธนาคารกรุงเทพ โดยคณะกรรมการธนาคาร มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการจรรยาบรรณและจริยธรรมธุรกิจเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ธนาคารได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการและกำหนดจรรยาบรรณและจริยธรรมธุรกิจสำหรับกรรมการผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย หลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม ทั้งนี้ การกำกับดูแลที่สำคัญ ได้แก่ การกำกับดูแลความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในภาพรวมและความเสี่ยงเฉพาะด้านต่างๆ การทำธุรกรรมภายในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และส่วนงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

ที่มา: www.bangkokbank.com

รูปที่ 19 ภาพแสดงโครงสร้างการบริหารของธนาคารกรุงเทพ

4.5.3 ผลិតภัณฑ์ของธนาคาร

ธนาคารกรุงเทพฯ ให้บริการทางการเงินแบบครบวงจรกับลูกค้า 2 กลุ่มคือ กลุ่มลูกค้าบุคคล ได้แก่ ลูกค้าด้านการเงินประจำวันประกอบไปด้วย บริการทางบัญชี บริการโอนเงินและรับชำระเงิน บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ บริการบัตรเครดิต บริการสินเชื่อต่างๆ บริการทางการเงินอื่นๆ บริการสร้างความมั่นคง ได้แก่ บริการทางด้านการลงทุนต่าง ๆ และ กลุ่มลูกค้าธุรกิจ ให้บริการทางด้านการค้าระหว่างประเทศ บริการจ่ายเงินเดือน บริการธนกิจและการลงทุน บริการด้านหลักทรัพย์ และบริการทางการเงินอื่นๆ สำหรับธุรกิจการค้า

ผลิตภัณฑ์ของธนาคาร

ธนาคารให้บริการทางการเงินหลายรูปแบบและครบวงจร สำหรับทั้งลูกค้าธุรกิจและลูกค้าบุคคล ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์สินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคาร ประกอบด้วย สินเชื่อระยะสั้นและระยะยาว สินเชื่อการค้าระหว่างประเทศ สินเชื่อเพื่อเงินทุนหมุนเวียน หนังสือค้ำประกัน การอาวัล/การรับรอง รวมถึงบริการทางการเงินอื่นๆ เช่น บริการรับฝากเงิน บริการโอนเงิน บริการบริหารจัดการเงินสด บริการประกันภัยผ่านธนาคาร (แบงก์ แอสซัวร์ันส์) บริการวานิชธนกิจ บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และบริการซื้อขายตราสารหนี้ เป็นต้น

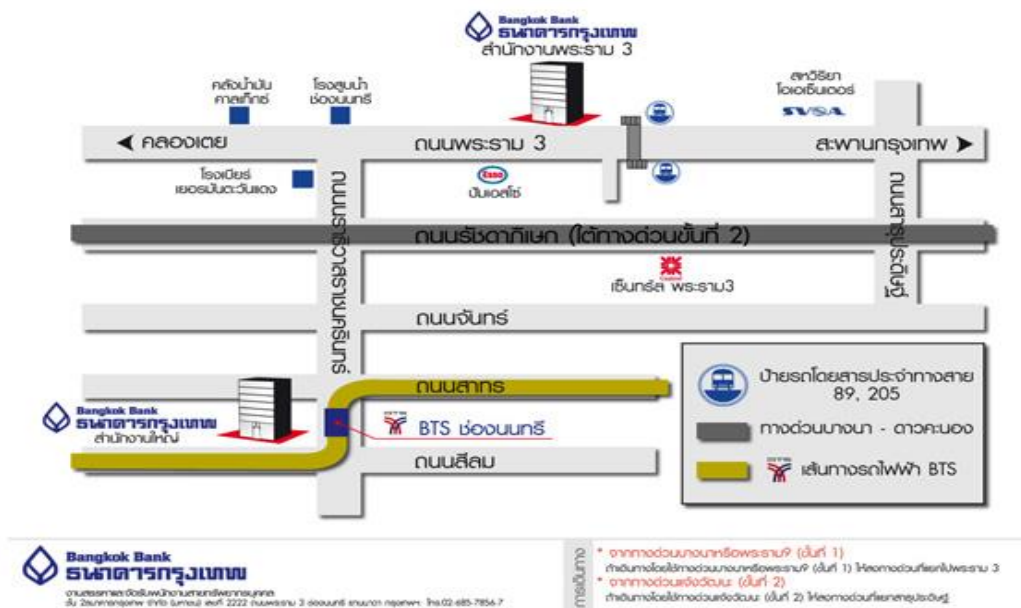
- ด้านการบริหารกิจการ ธนาคารจำแนกการดำเนินงานธุรกิจเป็น สายลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ สายลูกค้าธุรกิจรายกลาง สายลูกค้าธุรกิจรายปลีก สายลูกค้าบุคคล กิจการธนาคารต่างประเทศ และกิจการการเงินธนกิจ
- ดำเนินกิจการด้านหลักทรัพย์ ด้วยบริการที่หลากหลาย เช่น ธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ธุรกิจวานิชธนกิจ ธุรกิจจัดการกองทุน และการออกบทวิเคราะห์และวิจัยหลักทรัพย์ เป็นต้น
- ดำเนินธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทจัดการกองทุนรวม กองทุนส่วนบุคคลและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในประเทศไทย

ที่มา: ข้อมูลจาก www.bangkokbank.com

รูปที่ 20 ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ของธนาคารกรุงเทพฯ

4.5.4 ข้อมูลอาคารและสถานที่ตั้ง

ธนาคารกรุงเทพฯ มีสำนักงานใหญ่ของธนาคารตั้งอยู่เลขที่ 333 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 31 ชั้น โดยมีอาคารจอดรถอยู่ภายในอาคาร ลักษณะที่ตั้งของอาคารอยู่ติดถนนสีลม ด้านข้างทั้ง 2 ด้านติดถนนซอยที่มีขนาด 2 ช่องจราจร มีขนาดพื้นที่อาคารรวม 141,417 ตารางเมตร

ที่มา: www.google.com

รูปที่ 21 ภาพแสดงแผนที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารกรุงเทพ

4.5.5 การบริหารจัดการอาคาร

ธนาคารกรุงเทพ ยึดมั่นในเจตนารมณ์ของการเป็น “เพื่อนคู่คิด มิตรคู่บ้าน” ภายใต้ปรัชญาการทำงาน 5 ข้อคือ ให้บริการที่เป็นเลิศในทัศนะของลูกค้า ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ปฏิบัติงานในลักษณะของผู้มีจรรยาบรรณ และเป็นมืออาชีพ มุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันทำงานเป็นทีมด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ให้มีความสำคัญในการพัฒนาพนักงาน นอกจากนี้ ธนาคารยังได้กำหนดแนวทางสำหรับการบริหารความเสี่ยงในแต่ละสายธุรกิจ เพื่อให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ งานดูแลด้านบริหารจัดการงานอาคารและงานวิศวกรรมโดยทีมงานของธนาคารเอง และมีการกำหนดทีมงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบด้วย คณะกรรมการความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในระดับต่าง ๆ คือ ระดับวิชาชีพ ระดับบริหาร ระดับหัวหน้างาน และส่งเสริมการด้านความปลอดภัยโดยการจัดกิจกรรมและหลักสูตรฝึกอบรมด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

4.5.6 นโยบายความปลอดภัยของอาคาร

อาคารกรุงเทพมหานครมีการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยดังนี้

- การให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยแก่พนักงาน
- ให้ความสำคัญกับการป้องกันการเกิดเหตุเพลิงไหม้ในอาคาร เตรียมพร้อมและการจัดสรรงบประมาณ
- มีระบุในเรื่องของความปลอดภัยว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องให้ความสนใจ
- มีการอบรมและฝึกซ้อมอพยพตามกฎหมาย
- ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยทุกด้านของอาคาร

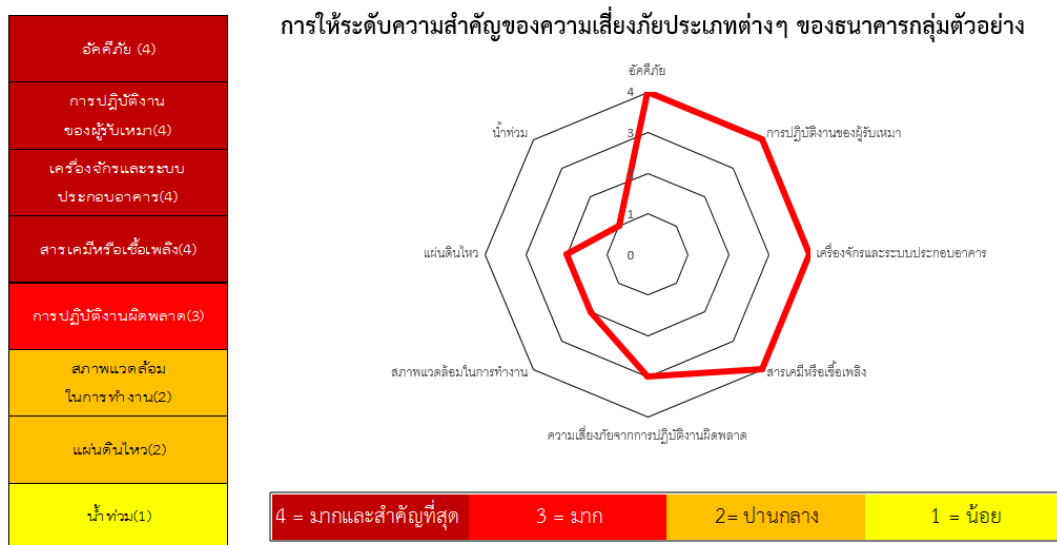
4.5.7 การกำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัย

การกำหนดเป้าหมายทางด้านความปลอดภัยเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานดังนี้

- ต้องไม่มีการเกิดอัคคีภัย
- ต้องดำเนินการตามกฎหมายและมาตรฐานความปลอดภัย
- กำหนดให้ซ้อมอพยพหนีไฟเป็นประจำทุกปี
- จัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย
- อุปกรณ์และระบบต่างๆ ของอาคารต้องสามารถใช้งานได้ตาม Function
- ต้องการสร้างความปลอดภัยในการใช้พื้นที่อาคารและในการทำงาน
- มีการจัดทำคู่มือความปลอดภัยให้กับพนักงานและผู้ใช้อาคาร
- มุ่งเน้นในเรื่องของการสร้างความปลอดภัยในการใช้พื้นที่และการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ

4.5.8 การให้ระดับความสำคัญของภัยของธนาคาร

ธนาคารกรุงเทพ ให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากอัคคีภัย ความเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา ความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุด และความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิงในระดับที่มากและสำคัญที่สุด และให้ความสำคัญกับความเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานผิดพลาดในระดับที่มากรองลงมา ให้ความสำคัญกับความเสี่ยงภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน และความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินในระดับปานกลาง ให้ความสำคัญกับความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วมในระดับที่น้อยที่สุด

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

รูปที่ 22 ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ ของธนาคารกรุงเทพ

4.5.9 การจัดการกับความเสี่ยงภัยด้านอัคคีภัย

สำหรับความเสี่ยงภัยด้านอัคคีภัยที่ทางธนาคารให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดอัคคีภัย 4 เรื่องคือ เชื้อเพลิงจากกระดาดที่เกิดขึ้นจากการใช้งานของธนาคาร ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้งานของผู้ใช้อาคาร ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ โดยธนาคารมีวิธีและขั้นตอนในการลดความเสี่ยงดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากเชื้อเพลิง จากกระดาดที่ใช้งานของธนาคาร โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงดังต่อไปนี้
 - จัดทำแผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข การกำหนดปริมาณ พื้นที่จัดเก็บและความถี่ในการตรวจสอบ จัดทำแผนการขนย้ายเอกสารไปยังพื้นที่เก็บเอกสารซึ่งอยู่ภายนอกอาคารตามรอบระยะเวลาที่กำหนด
 - เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการกับความเสี่ยงประกอบด้วย การจัดทำ Guideline / Introduction / Handbook เพื่อแนะนำวิธีการการจัดเก็บเอกสาร การคัดแยกเอกสาร รวมถึงการระบุรายละเอียดขั้นตอนของการจัดการด้านกระดาดไว้ในคู่มือพนักงาน
 - การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามรูปแบบหรือวิธีที่ได้กำหนดไว้ทั้งในระดับเจ้าหน้าที่และระดับหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชา
 - การวัดผล มีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการด้านการจัดเก็บเอกสาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานด้านเอกสาร
- ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงดังต่อไปนี้
 - จัดทำแผนงานเพื่อกำหนดรอบ วิธี ขั้นตอนและความถี่ที่เหมาะสมในการเข้าตรวจสอบการทำงานตามลักษณะประเภทงาน จัดทำแผนการเข้าตรวจสอบภายในพื้นที่การทำงานของผู้รับเหมาโดยช่างและฝ่ายรักษาความปลอดภัย
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ ประกอบด้วย การจัดทำคำแนะนำและขั้นตอนการปฏิบัติงานในงานประเภทต่างๆ จัดทำระเบียบผู้รับเหมาและระเบียบตกแต่งพร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนวิธีการ ข้อห้ามต่างๆ ให้ผู้รับเหมาทราบก่อนเริ่มเข้าทำงาน เตรียมความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยให้เพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
 - การควบคุมและตรวจสอบ ดำเนินการโดยทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุมระหว่างการเข้าทำงานของผู้รับเหมา รวมถึงการเข้มงวดเรื่องมาตรการความปลอดภัยตลอดเวลาที่ทำงานภายในพื้นที่ของอาคาร

- การวัดผลการดำเนินการ ดำเนินการจัดทำในรูปแบบของรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
- ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้งานของผู้ใช้อาคาร โดยธนาคารมีการกำหนดวิธีการจัดการกับความเสี่ยงภัยดังนี้
 - มีการกำหนดแผนงาน รูปแบบและวิธีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานและผู้ใช้อาคาร ตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสม จัดทำแผนเพื่อประเมินความเสี่ยงภัยด้านต่างของอาคารเป็นประจำทุกปี เพื่อหาจุดเสี่ยงภัยที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยขึ้นภายในอาคาร จัดหลักสูตรอบรมความรู้ด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยให้กับพนักงาน
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย จัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์และขอความร่วมมือ สร้างความใส่ใจในเรื่องความปลอดภัยของพนักงาน เช่น การจัดกิจกรรม 5 ส จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยและจัดทำคู่มือพนักงาน จัดเตรียมและตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยให้เพียงพอและครอบคลุมพื้นที่
 - การควบคุมและตรวจสอบดำเนินการโดยการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบ ในระดับเจ้าหน้าที่และหัวหน้างานในการตรวจสอบและควบคุมด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัย
 - การวัดผลการดำเนินการ โดยการจัดทำในรูปแบบการรายงานผล
- ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ โดยธนาคารมีการกำหนดวิธีการจัดการกับความเสี่ยงภัยดังนี้
 - มีการกำหนดแผนงาน และวิธีการตรวจสอบอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ดี มีความปลอดภัยต่อการใช้งาน
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย คำแนะนำและวิธีการตรวจสอบมาตรฐานของอุปกรณ์ จัดทำคู่มือความปลอดภัยให้กับพนักงาน
 - การควบคุมและตรวจสอบดำเนินการโดยการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบ ในระดับเจ้าหน้าที่และหัวหน้างานในการตรวจสอบและควบคุม นอกจากนี้ยังมีการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารให้เป็นผู้ตรวจสอบความปลอดภัยในอุปกรณ์ต่างๆของอาคาร

- การวัดผลการดำเนินการ โดยการจัดทำในรูปแบบการรายงานผล ซึ่งรายละเอียดการจัดการด้านอค์คิภัยของธนาคาร ดังแสดงในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 ตารางแสดงการจัดด้านอค์คิภัยของธนาคารกรุงเทพ

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
เชื้อเพลิงจากกระดาดใช้งานของธนาคาร(RF1)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	Guideline/Introduction / Handbook/คู่มือพนักงาน(T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนขนย้ายเอกสารไปยังพื้นที่เก็บ ภายนอกอาคาร (PF6.2)		ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา(RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	Guideline/Introduction / Handbook/คู่มือความปลอดภัย(T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนตรวจสอบการทำงานของ ผู้รับเหมา (PF3)	ระเบียบผู้รับเหมา/ระเบียบคดแก่ง(T4)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		อุปกรณ์ป้องกันอค์คิภัยและระงับเหตุ ตามมาตรฐาน(T5)		
ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้งานผู้ใช้ อาคาร (RF3)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	การณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนประเมินความเสี่ยงประจำปี (PF2)	Guideline/Check list /Introduction /คู่มือพนักงาน(T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนการอบรมความรู้ให้พนักงาน (PF5.1)	อุปกรณ์ป้องกันอค์คิภัยและระงับเหตุ ตามมาตรฐาน(T5)		
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือ เสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	Guideline/Check list / Introduction/คู่มือความปลอดภัย (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
			ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
			จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.5.10 การจัดการกับความเสียหายจากผู้รับเหมา

นอกจากที่ธนาคารได้กำหนดระเบียบข้อบังคับสำหรับผู้รับเหมาที่จะเข้ามาปฏิบัติงานภายใน พื้นที่อาคารแล้ว ธนาคารยังมีการกำหนดวิธีการจัดการกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้า ทำงานของผู้รับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา โดยธนาคารมีการกำหนดวิธีการจัดการกับความเสียหายดังต่อไปนี้

- จัดทำแผนงานเพื่อกำหนดรอบ เงื่อนไข วิธี รวมถึงขั้นตอนและความถี่ในการเข้าตรวจสอบการทำงาน จัดทำแผนการเข้าตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมาโดยช่างประจำอาคารและฝ่ายรักษาความปลอดภัย
- เครื่องมือที่นำมาใช้ ประกอบด้วย การจัดทำคำแนะนำและขั้นตอนการปฏิบัติงานในงานประเภทต่างๆ จัดทำระเบียบผู้รับเหมาและระเบียบตกแต่งและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด
- การควบคุมและตรวจสอบ ดำเนินการโดยทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุมระหว่างการเข้าทำงานของผู้รับเหมา รวมถึงการเข้มงวดเรื่องมาตรการความปลอดภัยตลอดเวลาที่ทำงานภายในพื้นที่ของอาคาร
- การวัดผลการดำเนินการ ดำเนินการจัดทำในรูปแบบของรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ซึ่งรายละเอียดการจัดการกับความเสียหายจากผู้รับเหมา ดังตารางที่ 38

ตารางที่ 38 ตารางแสดงการจัดการกับความเสียหายจากผู้รับเหมา

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา(RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	Guideline/Introduction / Handbook/คู่มือความปลอดภัย(T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา (PF3)	ระเบียบผู้รับเหมา/ระเบียบตกแต่ง(T4)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.5.11 การจัดการกับความเสียหายจากการทำงานผิดพลาด

ธนาคารให้ความสำคัญของสาเหตุการทำงานผิดพลาด 2 ส่วนด้วยกันคือ ความประมาท และการขาดความรู้ด้านความปลอดภัย โดยมีวิธีการจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากความประมาท โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสียหายดังต่อไปนี้
 - จัดทำสำรวจและประเมินความเสี่ยงภายในพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดภัย หรืออันตรายเพื่อนำไปวางแผนป้องกัน

- เครื่องมือที่ซับซ้อนประกอบด้วย การจัดให้มีการติดตั้งป้ายเตือนในพื้นที่ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยง จัดทำคำแนะนำและ Check List ขั้นตอนการปฏิบัติงาน จัดหาอุปกรณ์ป้องกันหรือเพื่อช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุ
 - การควบคุมและตรวจสอบ กำหนดหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุมตรวจสอบโดยหัวหน้างานอีกครั้ง
 - การวัดผลการดำเนินการ โดยการจัดทำในรูปแบบของรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
- ความเสี่ยงจากการขาดความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย โดยธนาคารมีวิธีการดังนี้
 - จัดทำแผนงานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย จัดหาหลักสูตรการอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับพนักงานของธนาคารอย่างต่อเนื่อง
 - เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการประกอบด้วย การจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย และปลูกฝังความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัยทั้งที่บ้านและที่ทำงาน จัดทำคู่มือความปลอดภัยและประชาสัมพันธ์ให้กับพนักงานในองค์กรทราบ
 - การตรวจสอบและควบคุม ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการติดตามและตรวจสอบการทำงาน
 - การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีการสรุปข้อมูลและรายงานผล ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงจากการทำงานผิดพลาด ดังแสดงในตาราง 39

ตารางที่ 39 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงจากการทำงานผิดพลาด

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความประมาท (RA2)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1) Guideline/Check list /Introduction (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1) ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
		อุปกรณ์ช่วยลดอุบัติเหตุ/เครื่องป้องกัน/เครื่องมือ (T7)		
ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย (RW4)	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย(PA2.1)	การอบรม/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	จัดหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย(PA2.2)	คู่มือความปลอดภัย (T3-2)		

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.5.12 การจัดการกับความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร

- ความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุดหรือเสื่อมสภาพ โดยธนาคารมีวิธีการดังนี้
 - จัดทำแผนเพื่อกำหนดรอบการตรวจสอบ ซ่อมแซมและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน
 - เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ Check List ในการตรวจสอบ การจัดทำเป็น Guideline วิธีการตรวจสอบและซ่อมแซม
 - การตรวจสอบและควบคุม ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ รวมถึงการกำหนดหน้าที่ให้กับหัวหน้างานในการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ก็มีการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารเข้าตรวจสอบความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์หรือเครื่องจักรที่อยู่ในอาคาร
 - การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีการสรุปข้อมูลและรายงานผล ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสียหายจากการทำงานผิดพลาด ดังแสดงในตาราง 40

ตารางที่ 40 ตารางแสดงการจัดการจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	Guideline/Check list / Introduction/คู่มือความปลอดภัย (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
			ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
			จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.5.13 การจัดการกับความเสียหายจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

ธนาคารกรุงเทพ ให้ความสำคัญกับความเสียหายที่เกิดจากเชื้อเพลิง โดยธนาคารได้วางมาตรการการจัดการและควบคุมดังนี้

- ความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง โดยธนาคารมีวิธีการดังนี้
 - จัดทำแผนเพื่อสำรวจและประเมินความเสี่ยงภัยภายในพื้นที่
 - เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ จัดทำเป็น Check List เพื่อใช้ในการตรวจสอบพร้อมแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติ
 - การตรวจสอบและควบคุม ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และกำหนดหน้าที่ให้ระดับหัวหน้างานเป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงาน และจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร เพื่อตรวจสอบความปลอดภัยและสรุปรายงานผล
 - การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีการสรุปข้อมูลและรายงานผล ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิงดังแสดงในตาราง 41

ตารางที่ 41 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
น้ำมันเชื้อเพลิง(RW3)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่(PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
		Guidline/Check list /Introduction (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
			จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.5.14 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

- ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยมีสาเหตุมาจากการใช้พื้นที่หรือการจัดเก็บของที่เกิดขวางพื้นที่ โดยธนาคารมีวิธีการในการจัดการกับความเสี่ยงดังนี้
 - ด้านการวางแผน โดยการจัดทำแผนเพื่อสำรวจ ประเมินความเสี่ยงภัยและโอกาสการเกิดความเสี่ยงเพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหา

- เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย ติดตั้ง ป้ายคำแนะนำต่างๆ และป้ายเตือนในจุดที่มีความเสี่ยงต่ออันตราย จัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหรือคำแนะนำในการทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัย
- การควบคุมและตรวจสอบ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบปัญหา
- การประเมินผล ใช้วิธีจัดทำเป็นรายงานสรุปปัญหาที่พบ ซึ่งรายละเอียดการจัดการ ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
การจัดเก็บ/วางของกีดขวางพื้นที่ (RW1)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PW1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
		Guideline/Check list / Introduction/คู่มือความปลอดภัย (T3)		

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.5.15 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม

ธนาคารกรุงเทพ มีสำนักงานใหญ่ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ใจกลางเมือง จากเหตุการณ์น้ำท่วมที่ผ่านมาธนาคารไม่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์น้ำท่วมแต่อย่างใด แม้ธนาคารจะไม่ได้ให้ความสำคัญกับภัยที่มาจากน้ำท่วมมากนัก แต่ธนาคารก็ยังมีแผนเพื่อเตรียมความพร้อมหากเกิดเหตุขึ้น โดยได้กำหนดแผนและขั้นตอนการจัดการดังนี้

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากน้ำท่วม
 - แผนการตรวจสอบและติดตามข้อมูล ระดับน้ำและผลกระทบในพื้นที่ต่างๆ
 - แผนการเตรียมพร้อม กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล สำรวจพื้นที่อาคาร ตรวจสอบจุดต่ำสุดของพื้นที่เพื่อประเมินความเสียหาย แผนเผชิญเหตุ เพื่อ

ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติขณะเกิดเหตุ แผนฟื้นฟู เตรียมความพร้อมในการตรวจสอบ และซ่อมแซมคืนสภาพ แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP)

- เครื่องมือที่นำมาใช้ เอกสารคู่มือการปฏิบัติงานกรณีฉุกเฉิน จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์เตรียมความพร้อมกรณีเหตุฉุกเฉิน เช่น กระจกทราย และอื่นๆ
- การควบคุมและตรวจสอบ กำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบทั้งระดับปฏิบัติการและหัวหน้างาน
- การวัดผลการดำเนินงาน สรุปเป็นรายงานผล ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม ดังแสดงในตารางที่ 43

ตารางที่ 43 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
น้ำท่วม	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร (PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ และควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเงื่อนไข ขั้นตอน หน้าที่และวิธีปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ (PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลด ความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สืบตรวจสอบและซ่อมแซม คืนสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.5.16 การจัดการกับความเสียหายจากแผ่นดินไหว

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากแผ่นดินไหว
 - แผนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรุนแรงของแผ่นดินไหวเพื่อนำมาประเมินสถานการณ์ แผนการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ และวิธีปฏิบัติของพนักงานเมื่อเกิดแผ่นดินไหว แผนขณะเกิดเหตุ กำหนดวิธีการ

ติดต่อสื่อสารหรือการแจ้งเหตุเพื่อให้พนักงานทราบ และสามารถอพยพออกมาอย่างปลอดภัย แผนฟื้นฟู เป็นแผนตรวจสอบความเสียหายและการคืนสภาพหากอาคารได้รับผลกระทบหรือเสียหาย แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP)

- เครื่องมือที่นำมาใช้คือ เอกสารคู่มือการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุแผ่นดินไหว และอุปกรณ์ป้องกันและอุปกรณ์ฉุกเฉิน ชุดอุปกรณ์ปฐมพยาบาลฉุกเฉิน
- การควบคุมและตรวจสอบ ตรวจสอบผลการดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ส่วนงานที่รับผิดชอบ และการตรวจสอบ วัตถุประสงค์ของแผนจากระดับหัวหน้างานของแต่ละสายงาน
- การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีสรุปผลเป็นรายงาน ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 44 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
แผ่นดินไหว	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร (PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ และควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเครื่องใจ ขั้นตอน หน้าที่และวิธีปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ (PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลด ความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สัรรวจตรวจสอบและซ่อมแซม คินสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.6 ธนาคารกรุงไทย

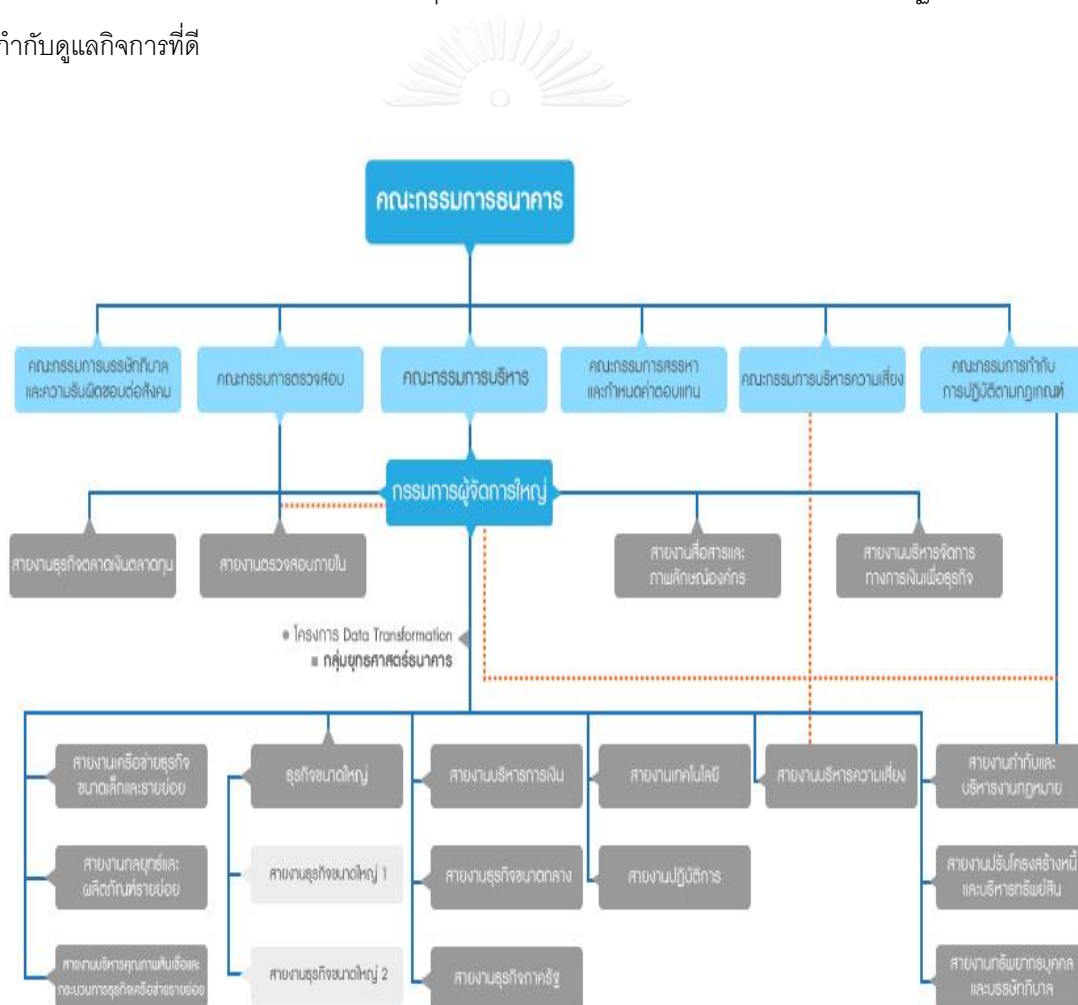
4.6.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารกรุงไทยเริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2509 ซึ่งเกิดจากการควบรวมของ 2 ธนาคารที่รัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในขณะนั้น ได้แก่ ธนาคารเกษตร จำกัด และธนาคารมณฑล จำกัด และเปลี่ยนชื่อเป็น “ธนาคารกรุงไทย จำกัด” โดยใช้สัญลักษณ์ “นกอายุภักษ์” ซึ่งเป็นเครื่องหมายของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้เพื่อให้มีฐานะทางการเงินที่มั่นคงสามารถคุ้มครองผู้ฝากเงิน และบริการลูกค้าได้ กว้างขวางและมีบทบาทช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้มากขึ้นด้วย โดยมีสาขาแรกตั้งอยู่บนถนนเยาวราช ซึ่งเป็นสำนักงานใหญ่เดิมของธนาคารเกษตร ปัจจุบันธนาคารฯ มีทุนจดทะเบียน 71,976 ล้านบาท ดำเนินธุรกิจธนาคารพาณิชย์ด้วย วิสัยทัศน์ (Vision) กรุงไทย ก้าวไกล ไปกับคุณ “Growing Together” มุ่งมั่นดูแลและพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อสนับสนุนการเติบโต และความมั่งคั่งแก่ลูกค้า สร้างคุณภาพที่ดีขึ้นแก่สังคมและสิ่งแวดล้อม และสร้างผลตอบแทนที่ดีอย่างยั่งยืนแก่ผู้ถือหุ้น ภายใต้ภารกิจ/พันธกิจ (Mission) ดูแลและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและระบบงานให้บริการและคำแนะนำที่มีคุณค่าแก่ลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ร่วมพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน สร้างผลตอบแทนที่ดีอย่างยั่งยืนให้แก่ผู้ถือหุ้น มีสินทรัพย์สูงที่สุดเป็นอันดับ 1 รวมกว่า 2,689,445 ล้านบาท และมีสาขามีสาขาในประเทศมากที่สุดเป็นอันดับ 1 จำนวน 1,213 สาขา และมีสาขาต่างประเทศอีก 8 สาขา เพื่อรองรับให้บริการลูกค้าได้ครอบคลุม มีจำนวนพนักงานทั้งหมด 22,778 คน

4.6.2 โครงสร้างการบริหารจัดการ

การกำกับดูแลกิจการ คณะกรรมการธนาคารได้ให้ความสำคัญกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการ เสริมสร้างให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี ภายในธนาคาร เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของธนาคารความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและมั่นคง บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม ซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกฝ่าย โดยได้ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดไว้ โดยมีคณะกรรมการธนาคาร รับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สูงสุดของธนาคารและ ผู้ถือหุ้นโดยรวม มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการที่ชัดเจน คณะกรรมการธนาคารจะเป็นผู้กำหนดนโยบายและกำกับดูแลให้ระบบงานต่าง ๆ ของธนาคารดำเนินไปตามนโยบายถูกต้องตามกฎหมาย คณะกรรมการบริหาร มีบทบาทในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของ

คณะกรรมการธนาคาร ในการกำหนดกฎเกณฑ์และแนวปฏิบัติในด้านต่างๆ รวมถึงกัลนกรองหรืออนุมัติสินเชื่อ
 ปรับปรุงหนี้ การลงทุน แผนธุรกิจ คณะกรรมการตรวจสอบ มีบทบาทสำคัญในการสอบทานรายงานทางการเงิน
 ต่างๆ สอบทานในประเด็นสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน รายการที่เกี่ยวข้อง
 กัน สอบทานและติดตามระบบควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ ติดตามการดำเนินงานให้
 เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ต่าง ๆ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีบทบาทในการกำหนดนโยบายและ
 ระบบบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งควบคุมติดตาม ประเมินผลการบริหารความเสี่ยงและดูแลให้ธนาคาร
 ดำเนินการตามนโยบายและแนวทางบริหารความเสี่ยงที่ธนาคารและหน่วยงานกำกับกำหนด นอกจากนี้
 ธนาคารได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระ ซึ่งเป็นกรรมการที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับธนาคารเพื่อแสดง
 ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานส่วนต่างๆของธนาคาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติตามหลักการ
 กำกับดูแลกิจการที่ดี

ที่มา: <http://www.ktb.co.th>

รูปที่ 23 ภาพแสดงโครงสร้างการบริหารงานของธนาคารกรุงไทย

4.6.3 ผลิตรายการของธนาคาร

ธนาคารกรุงไทย ดำเนินธุรกิจด้านธนาคารพาณิชย์โดยการถือหุ้นใหญ่ของรัฐบาลไทย เพื่อให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้ากลุ่มบุคคล ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกค้าธุรกิจทุกขนาด และลูกค้าธุรกิจภาครัฐ รองรับบริการให้บริการเงินฝาก สินเชื่อ บริการบัตรเครดิต ประกันภัย การให้บริการทางการเงินระหว่างประเทศ กรุงไทยธนบดีที่ให้บริการที่ปรึกษาวางแผนการเงินส่วนบุคคล และบริการด้านการเงินอื่นๆ

ผลิตรายการและบริการ	
เงินฝาก	บริการทางการเงินต่างประเทศ
สินเชื่อ	บริการจัดการทางการเงิน
ธนาคารอิเล็กทรอนิกส์	บริหารความเสี่ยงทางการเงิน
บริการโอนเงิน	วาณิชธนกิจ
บริการรับชำระเงินและเติมเงิน	
บริการบัตร	
การลงทุน	
บริการกรุงไทยธนบดี	
ประกันภัย	

ที่มา: ข้อมูลจาก website ธนาคารกรุงไทย

รูปที่ 24 ภาพแสดงกลุ่มผลิตรายการทางการเงินของธนาคารกรุงไทย

4.6.4 ข้อมูลอาคารและสถานที่ตั้ง

สำนักงานใหญ่ของธนาคารกรุงไทย ตั้งอยู่เลขที่ 35 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ความสูง 16 ชั้น พร้อมอาคารจอดรถแบบแยก และมีลานจอดรถภายนอกอาคาร เริ่มเปิดใช้อาคารตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 อายุอาคารรวม 35 ปี ลักษณะอาคารเป็นอาคารติดถนนใหญ่และถนนซอย มีพื้นที่อาคารรวม 35,000 ตารางเมตร

ที่มา: <http://www.studentloan.ktb.co.th>

รูปที่ 25 ภาพแสดงแผนที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารกรุงไทย

4.6.5 การบริหารจัดการอาคาร

ธนาคารกรุงไทย ปฏิบัติกระบวนการทำงานภายในและยกระดับเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานบริการลูกค้าและการขยายธุรกิจภายใต้การบริหารความเสี่ยงที่รัดกุม ภายใต้เจตนารมณ์/คำขวัญของธนาคาร “กรุงไทย ก้าวไกลไปกับคุณ Growing Together” บริหารงานอาคารโดยทีมงานบริษัทในเครือ ของธนาคารกรุงไทย มีหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาอาคารและระบบประกอบอาคารให้สามารถใช้งานได้ บริหารงานภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และตามข้อกำหนดของกฎหมาย มีการจัดตั้งทีมงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยในระดับต่าง ๆ ประกอบด้วย คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย ซึ่งแต่งตั้งจากผู้บริหารระดับสูงในส่วนงานต่าง ๆ ของธนาคาร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน รวมถึงการร่วมมือกับส่วนงานทรัพยากรบุคคลจัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานของธนาคารในระดับต่าง ๆ เข้าร่วมอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับต่าง ๆ และหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.6.6 นโยบายความปลอดภัยของธนาคาร

ธนาคารกรุงไทยให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพนักงานและลูกค้าของธนาคาร โดยมีการกำหนดนโยบายว่าด้วยเรื่องความปลอดภัยดังนี้

- เผยแพร่และให้ความรู้ในเรื่องความปลอดภัย แก่ผู้บริหารและพนักงานของธนาคารอย่างต่อเนื่อง
- ธนาคารจะพัฒนาและปรับปรุงระบบที่เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัยและให้เป็นไปตามมาตรฐานหรือตามกฎหมายกำหนด
- จัดให้มีการฝึกซ้อมแผนปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ หรือไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด
- ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานทุกคน
- พนักงานทุกคนต้องให้ความสำคัญและร่วมมือในการดำเนินการตามแผนงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน

4.6.7 การกำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัย

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานภายใต้นโยบายด้านความปลอดภัย ธนาคารยังได้กำหนดเป้าหมายของการจัดการด้านความปลอดภัยดังนี้

- ดำเนินการด้านความปลอดภัยให้เป็นไปตามนโยบายของอาคารที่กำหนดไว้
- ดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้อย่างเคร่งครัด
- ดำเนินการให้สอดคล้องกับแผน BCP หลักของธนาคาร
- กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยตามมาตรฐานและเป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมาย
- สร้างความตระหนักในเรื่องความปลอดภัยให้กับพนักงาน

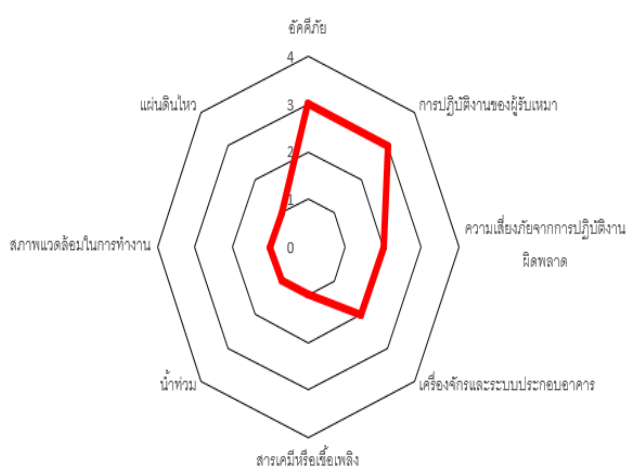
- การปรับปรุงหรือบำรุงรักษาอาคารให้อยู่ในสภาพดี
- เพิ่มความรู้ให้กับพนักงาน เพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องความปลอดภัย
- พยายามทำให้สถิติเรื่องการเกิดอุบัติเหตุให้เป็นศูนย์

4.6.8 การให้ระดับความเสี่ยงภัยของธนาคาร

การให้ระดับความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ ของธนาคารกรุงเทพฯ โดยธนาคารให้ระดับความเสี่ยงภัยจาก อัคคีภัยและความเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาที่มีความสำคัญมาก และให้ความสำคัญต่อความเสี่ยง ภัยจากการปฏิบัติงานผิดพลาด ความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารชำรุดหรือเสื่อมสภาพ ใน ระดับความสำคัญปานกลาง รวมถึงให้ความสำคัญกับความเสี่ยงภัยอื่น ๆ ประกอบด้วย ความเสี่ยงจากสารเคมี เชื้อเพลิง ความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม ความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความเสี่ยงภัยจาก แผ่นดินไหว ในระดับที่น้อย โดยอยู่ภายใต้แผนงานฉุกเฉิน และวิธีขั้นตอนการปฏิบัติกรณีเหตุฉุกเฉินของธนาคาร ที่ได้กำหนดไว้

อัคคีภัย(3)
การปฏิบัติงานของผู้รับเหมา(3)
การปฏิบัติงานผิดพลาด(2)
เครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร(2)
สารเคมีหรือเชื้อเพลิง(1)
น้ำท่วม(1)
สภาพแวดล้อมในการทำงาน(1)
แผ่นดินไหว(1)

การให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ ของธนาคารกลุ่มตัวอย่าง

4 = มากและสำคัญที่สุด	3 = มาก	2 = ปานกลาง	1 = น้อย

รูปที่ 26 ภาพแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ ของธนาคารกรุงไทย

4.6.9 การจัดการกับความเสี่ยงด้านอัคคีภัย

ธนาคารกรุงไทย ให้ความสำคัญกับความเสี่ยงทุกประเภท โดยพิจารณาจากสาเหตุและโอกาสที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการประเมินผลกระทบเมื่อวางแผนและแนวทางการจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะความเสี่ยงจากอัคคีภัย ธนาคารให้ความสำคัญกับสาเหตุที่ทำให้เกิดอัคคีภัย 3 ประการคือ เชื้อเพลิงจากกระดาษ การทำงานของผู้รับเหมา ความเสี่ยงจากอุปกรณ์ที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ และรถยนต์ที่เข้ามาจอดในพื้นที่อาคาร ซึ่งความเสี่ยงด้านอัคคีภัยเป็นหนึ่งในความเสี่ยงที่ธนาคารให้ความสำคัญมากที่สุด มีการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการระงับเหตุเบื้องต้น การกำหนดแผนกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน การฝึกซ้อมแผนดับเพลิง เบื้องต้นและแผนการอพยพหนีไฟให้กับพนักงานที่ปฏิบัติงานภายในอาคารเพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถรอดพ้นจากภัยอันตรายที่เกิดขึ้น นอกเหนือไปจากเตรียมความพร้อมดังกล่าวข้างต้นตามข้อกำหนดของกฎหมายแล้ว ธนาคารยังได้วางแผนการจัดการเพื่อเป็นการป้องกันก่อนเกิดเหตุ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ความเสี่ยงที่เกิดจากเชื้อเพลิงจากกระดาษที่ใช้งานของธนาคาร โดยธนาคารมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยงดังต่อไปนี้

- จัดทำเป็นแผนงาน โดยการกำหนดเงื่อนไข และวิธีการ รอบระยะเวลาความถี่ในการตรวจสอบ กำหนดแผนวิธีการการจัดเก็บเอกสาร กำหนดรอบในการขนย้ายไปเก็บที่โกดังของธนาคาร โดยบรรจุลงกล่องและเขียนใบกำกับข้างกล่องให้ชัดเจนเพื่อง่ายต่อการสืบค้นในอนาคต จัดแผนอบรมความรู้ให้กับพนักงาน
- เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ติดตั้งป้ายแนะนำ และจัดทำเป็นข้อแนะนำ วิธีปฏิบัติ การแยกเอกสาร วิธีการจัดเก็บ โดยกำหนดและอธิบายเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนในการทำงาน จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัย จัดทำโครงการ 5 ส
- การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และตรวจสอบโดยการสุ่มตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน
- การวัดผล มีการทำการสรุปข้อมูลและทำเป็นรายงานผลการจัดเก็บเอกสาร

- ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา ทางธนาคารมีวิธีในการจัดการดังนี้

- การเตรียมการเบื้องต้นคือการจัดเตรียมแผนงานเพื่อใช้ในการตรวจสอบและติดตามการทำงานของผู้รับเหมาที่เข้ามาปฏิบัติงานในพื้นที่ โดยการกำหนดขอบเขต

เงื่อนไขที่ต้องดำเนินการตรวจสอบ ความถี่ที่ต้องตรวจ กำหนดแผนการตรวจสอบ ระหว่างปฏิบัติงาน

- เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย เอกสารการเข้า-ออกของผู้รับเหมา ระเบียบข้อบังคับของผู้รับเหมาที่ต้องปฏิบัติตาม ข้อกำหนดหรือคำแนะนำต่างๆ อาทิ งานที่มีความเสี่ยงจำเป็นต้องหาอุปกรณ์ดับเพลิงมาสำรองเพิ่มเติม รวมถึงการอธิบายให้ผู้รับเหมาและผู้คุมงานทราบถึงจุดติดตั้งถังและอุปกรณ์ดับเพลิงประจำชั้น เตรียมความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยมีการตรวจสอบตามรอบ
 - การควบคุมตรวจสอบ ใช้วิธีตรวจสอบและควบคุมโดยเจ้าหน้าที่ระดับเจ้าหน้าที่และหัวหน้างานในการตรวจสอบตามเงื่อนไขและรอบที่กำหนด
 - การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำไปประเมินผลทางสถิติ และรวบรวมปัญหาเพื่อไปปรับปรุงแก้ไข
- ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดและเสื่อมสภาพ หนาครามีขั้นตอนในการจัดการดังนี้
 - การจัดเตรียมแผนการตรวจสอบ ระยะเวลาและวิธีการตรวจสอบ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าก็มีการกำหนดรอบการตรวจทุก 6 เดือน การตรวจสอบจุดต่อฟ่วงมิให้เกินจำนวนที่กำหนด
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ ได้แก่ ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือ ป้ายแนะนำจัดทำวิธีปฏิบัติงาน ข้อแนะนำ รวมถึงระบุข้อห้ามหรือข้อบังคับลงในคู่มือพนักงาน วิธีการสังเกตอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ เตรียมความพร้อมในส่วนของอุปกรณ์ดับเพลิงมาตรฐาน
 - การควบคุมตรวจสอบ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับเจ้าหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบตามรอบที่กำหนด และมีการสุ่มตรวจสอบโดยระดับหัวหน้างาน รวมถึงมีการกำหนดเงื่อนไขในการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารให้ตรวจสอบความเสื่อมสภาพของอุปกรณ์ที่เสี่ยงต่ออัคคีภัยด้วย
 - การวัดผล ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินเป็นสถิติ และนำไปวางแผนป้องกันแก้ไขต่อไป

• ความเสี่ยงที่เกิดจากรถยนต์ที่เข้ามาจอดภายในพื้นที่ของอาคาร เนื่องจากเคยมีเหตุการณ์เก่าที่ดัดแปลงติดแก๊สเข้ามาจอดในพื้นที่จอดรถของอาคาร ทางธนาคารเลยมีมาตรการและวิธีการจัดการเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังนี้

- กำหนดแผนในส่วนของการตรวจสอบ วิธีการตรวจสอบ รวมถึงการกำหนดรอบความถี่ในการตรวจสอบพื้นที่ลานจอดรถ นอกจากนั้นยังจัดทำแผนการปฏิบัติงานฉุกเฉินกรณีพบเหตุจากรถยนต์
- เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการประกอบด้วย จัดทำเป็นข้อแนะนำสำหรับลูกค้าที่ใช้รถยนต์ติดแก๊ส จัดทำข้อกำหนดเพื่อระบุพื้นที่สำหรับจอดรถประเภทใช้แก๊ส และจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น
- การควบคุมและตรวจสอบ มีการดำเนินการโดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยโดยการสังเกตและตรวจสอบรถที่ติดแก๊สหรือรถที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุ
- การวัดผลการปฏิบัติงาน ใช้วิธีการตรวจสอบและสรุปรายงานผลการดำเนินการตามรอบที่กำหนด ซึ่งรายละเอียดการจัดการด้านอัคคีภัยของธนาคาร ดังแสดงในตารางที่ 45

ตารางที่ 45 การจัดการด้านอัคคีภัยของธนาคารกรุงไทย

สาเหตุของความเสียหาย	Plan	Tools	Control	Evaluation
เชื้อเพลิงจากกระตาดใช้งานของ ธนาคาร(RF1)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนการอบรมความรู้ให้กับพนักงาน (PF5.1)	การรณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนขนย้ายเอกสารไปยังพื้นที่เก็บ ภายนอกอาคาร(PF6.2)	Guideline/Introduction/ Handbook/คู่มือพนักงาน (T3)		
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา(RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	Guideline/Check list /Introduction (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนตรวจสอบการทำงานของผู้รับ เหมา (PF3)	ระเบียบผู้รับเหมา/ ระเบียบตกแต่ง (T4)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยและระงับเหตุ ตามมาตรฐาน(T5)		
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุด หรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
		การรณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
		Guideline/Check list /Introduction (T3)	จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร(C3)	
		อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยและระงับเหตุ ตามมาตรฐาน(T5)		
รถยนต์ที่เข้ามาจอด(RF6)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	Guideline/Check list /Introduction (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนการปฏิบัติกรณีเหตุฉุกเฉิน กับ จากรถ(PF8)	ระเบียบ/ข้อบังคับที่จอดรถ(T8)		

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.6.10 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา

- ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมาที่เข้ามาทำงานภายในพื้นที่ของธนาคาร ทางธนาคารมีวิธีควบคุมดังนี้
 - กำหนดแผนงาน รายละเอียดการตรวจสอบ เงื่อนไขและวิธีการตรวจสอบ รอบ
ความถี่ที่ต้องตรวจ กำหนดแผนการตรวจสอบระหว่างปฏิบัติงาน
 - เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย เอกสารแนะนำรายละเอียดและมาตรฐานความ
ปลอดภัยของอาคาร เอกสารการเข้า-ออกของผู้รับเหมา ระเบียบข้อบังคับของ
ผู้รับเหมาที่ต้องปฏิบัติตาม ข้ออนุญาตในการเข้าตกแต่งเป็นไปตามระเบียบการขอ

เข้าตกแต่งพื้นที่ของธนาคาร ข้อกำหนดหรือคำแนะนำต่างๆ อาทิ งานที่มีความเสี่ยง ต้องจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิงมาสำรองเพิ่มเติม รวมถึงการอธิบายให้ผู้รับเหมาและผู้คุมงานทราบถึงจุดติดตั้งถังและอุปกรณ์ดับเพลิงประจำชั้น ตรวจสอบและสำรอง อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

- การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีตรวจสอบและควบคุมโดยเจ้าหน้าที่ระดับเจ้าหน้าที่และหัวหน้างานในการตรวจสอบตามเงื่อนไขตามรอบที่กำหนด
- การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำไปประเมินผลทางสถิติ และรวบรวมปัญหาเพื่อไปปรับปรุงแก้ไข ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา ดังแสดงในตารางที่ 46

ตารางที่ 46 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมา

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา(RF2)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	Guideline/Check list /Introduction (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	แผนตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา (PF3)	ระเบียบผู้รับเหมา/ ระเบียบคดแต่ง (T4)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.6.11 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด

- ความเสี่ยงจากความประมาท

- ดำเนินการตามแผนการสำรวจและตรวจสอบพื้นที่ที่มีความเสี่ยง และตรวจสอบพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของพนักงานในแต่ละพื้นที่ การจัดทำแผนการพัฒนาความรู้ และสร้างความใส่ใจในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานให้กับพนักงาน
- เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย การจัดทำป้ายแสดงข้อความเตือนภัยในจุดปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยง จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความใส่ใจในเรื่องของความปลอดภัย การกำหนดมาตรฐานและวิธีการปฏิบัติงานอย่างถูกวิธีและมีความปลอดภัย ระเบียบข้อบังคับสำหรับการใช้พื้นที่ และจัดทำคู่มือความปลอดภัย
- การควบคุมและตรวจสอบ โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทั้งระดับเจ้าหน้าที่และระดับหัวหน้างาน

- การวัดผล โดยสรุปเป็นรายงาน และการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสถิติของการเกิดปัญหาเพื่อนำมาวิเคราะห์สาเหตุและหาวิธีป้องกันต่อไป ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด ดังแสดงในตารางที่ 47

ตารางที่ 47 ตารางแสดงการจัดการจัดการความเสี่ยงภัยจากการทำงานผิดพลาด

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความประมาท(RA2)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่(PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย(PA2.1)	การรณรงค์/กิจกรรมความปลอดภัย (T2)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
		Guideline/Introduction/ Handbook/คู่มือความปลอดภัย/ระเบียบการใช้พื้นที่ (T3)	ตรวจสอบโดย คปอ (C4)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.6.12 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร

- ความเสี่ยงที่เกิดจากการชำรุดหรือเสื่อมสภาพของเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารมีการดำเนินการจัดการดังนี้

- ดำเนินการวางแผนการบำรุงรักษาตามรอบ ตามประเภทอุปกรณ์ รวมถึงการตรวจสอบสภาพและความปลอดภัยในการใช้งาน จัดทำแผนเพื่อสำรวจและประเมินความเสี่ยงจุดเสี่ยงภัยที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ
- เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ จัดทำป้ายเตือน หรือป้ายแนะนำเพื่อติดตั้งในจุดเสี่ยงหรือจุดที่พบการชำรุดของอุปกรณ์ จัดทำคู่มือการควบคุมดูแล รวมถึงเอกสารการยืนยันความปลอดภัย เช่น ใบตรวจภายในลิฟต์โดยสาร
- การควบคุมและตรวจสอบ กำหนดหน้าที่การตรวจสอบให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารและช่างเทคนิคเป็นผู้รับผิดชอบ รวมถึงการสุ่มตรวจสอบจากระดับหัวหน้างานตามรอบที่กำหนด โดยมุ่งเน้นให้เครื่องจักรและระบบประกอบอาคารมีสภาพพร้อมใช้งานและมีความปลอดภัย

- การวัดผลการปฏิบัติงาน โดยสรุปผลเป็นรายงานประจำเดือนและ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นสถิติเหตุที่เกิดขึ้นและนำผลที่ได้ไปวางแผนปรับปรุงต่อไป ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารของธนาคาร ดังแสดงในตารางที่ 48

ตารางที่ 48 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารของธนาคาร

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
ความเสี่ยงที่เกิดจากอุปกรณ์ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ (RF4)	แผนงานในการกำหนดรอบ เงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบ (PF1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	บันทึกข้อมูลเก็บสถิติ (R1)
	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)	Guideline/Check list /Introduction (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	สรุปรายงานผล (R2)
			จัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร(C3)	

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.6.13 การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

- ความเสี่ยงจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิง
 - วางแผนดำเนินการสำรวจและประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้น
 - เครื่องมือที่ใช้ คือ ป้ายเตือนหรือป้ายแสดงพื้นที่อันตราย ในบริเวณที่มีวัตถุไวไฟหรือเชื้อเพลิง
 - การตรวจสอบและควบคุม กำหนดให้เป็นหน้าที่ของพนักงานในส่วนงานที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุมเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน
 - การวัดผล ใช้วิธีการสรุปและรายงานผลการดำเนินการ ซึ่งรายละเอียดการจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง ดังแสดงในตารางที่ 49

ตารางที่ 49 ตารางแสดงการจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและเชื้อเพลิง

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
สารเคมี/น้ำมันเชื้อเพลิง(RW3)	การสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่(PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.6.14 การจัดการกับความเสียงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ธนาคารให้ความสำคัญกับ 2 สาเหตุของความเสียงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงานภายในสำนักงาน คือ ความเสียงที่เกิดขึ้นจากการวางของกีดขวางพื้นที่ และความเสียงที่เกิดขึ้นจากมาตรฐานความปลอดภัยของอุปกรณ์สำนักงาน โดยมีการวางรูปแบบการจัดการดังต่อไปนี้

- ความเสียงจากการวางของกีดขวางพื้นที่ ธนาคารมีวิธีการจัดการดังนี้
 - วางแผนและทำการสำรวจจุดเสียง การใช้พื้นที่ผิดวัตถุประสงค์หรือกีดขวางทางหรือการวางของที่เสียงต่อการเกิดอันตราย แผนด้านการให้ความรู้ด้านมาตรฐานความปลอดภัย การจัดเก็บสิ่งของ รวมถึงแผนและมาตรการการกำหนดพื้นที่จัดเก็บ
 - เครื่องมือที่นำมาใช้ประกอบด้วย การจัดทำป้ายแนะนำ หรือป้ายห้ามในจุดที่ไม่อนุญาตหรือมีความเสียง การจัดทำข้อแนะนำ วิธีปฏิบัติและวิธีการจัดเก็บ รวมถึงการกำหนดระเบียบการใช้พื้นที่ภายในสำนักงานและแจ้งให้กับพนักงานทราบ
 - การควบคุมตรวจสอบ ดำเนินการโดยการตรวจสอบการใช้พื้นที่โดยพนักงานระดับเจ้าหน้าที่และหัวหน้างานผู้รับผิดชอบ
 - การวัดผล ดำเนินการโดยการสรุปข้อมูลการตรวจสอบพื้นที่เพื่อรายงานผล
- ความเสียงจากมาตรฐานความปลอดภัยของอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน
 - วางแผนเพื่อดำเนินการสำรวจการใช้งานและความเสียงภัยที่อาจเกิดขึ้นจากอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน จัดทำแผนพัฒนาด้านความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของอุปกรณ์ที่ปลอดภัย และการใช้งานอุปกรณ์ แผนการกำหนดมาตรฐานของอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน เพื่อความปลอดภัยของพนักงานผู้ใช้งาน
 - เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย จัดทำป้ายเกี่ยวกับมาตรฐานของอุปกรณ์หรือเครื่องมือจัดทำวิธีการใช้งานที่ถูกต้อง กฎระเบียบเรื่องของการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์ต่างๆ
 - การควบคุมและตรวจสอบ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและมีการสุ่มตรวจสอบโดยระดับหัวหน้างาน

- การวัดผล โดยการสุรบรวมข้อมูลทำเป็นรายงานผลการดำเนินการ ซึ่งรายละเอียดการจัดการกับความเสียงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 50

ตารางที่ 50 ตารางแสดงการจัดการกับความเสียงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

สาเหตุของความเสียงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
การจัดเก็บ/วางของกีดขวางพื้นที่ (RW1)	การสำรวจและประเมินความเสียงในพื้นที่(PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สุรปรายงานผล (R2)
	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (PA2.2)	Guideline/Check list / Introduction/ระเบียบการใช้พื้นที่ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	การกำหนดมาตรฐานพื้นที่และอุปกรณ์(PA3)	ระเบียบการใช้พื้นที่ (T3-3)		
มาตรฐานพร้อมใช้ของอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน (RW5)	การสำรวจและประเมินความเสียงในพื้นที่(PA1.1)	ป้ายแนะนำ /ป้ายเตือนต่างๆ (T1)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สุรปรายงานผล (R2)
	ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (PA2.2)	Guideline/Check list / Introduction/ระเบียบการใช้พื้นที่ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	การกำหนดมาตรฐานพื้นที่และอุปกรณ์(PA3)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.6.15 การจัดการกับความเสียงภัยจากน้ำท่วม

ธนาคารกรุงไทยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในเขตศูนย์กลางของกรุงเทพฯ ซึ่งไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยที่เกิดจากน้ำท่วม แต่ก็ได้มีการเตรียมความพร้อมตามมาตรฐาน โดยได้กำหนดแผนและขั้นตอนการจัดการดังนี้

- ความเสียงภัยที่เกิดจากน้ำท่วม
 - แผนกำหนดการรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับน้ำเพื่อประมวลผลก่อนประเมินสถานการณ์และผลกระทบที่จะเกิดกับธนาคาร แผนการเตรียมพร้อม โดยการจัดทำแผนฉุกเฉิน ทั้งในเรื่องของกำลังคน อุปกรณ์สำรองฉุกเฉิน พื้นที่ทำงานสำรองรวมถึงการกำหนดหน้าที่และขั้นตอนต่าง ๆ แผนเผชิญเหตุ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติขณะเกิดเหตุ แผนฟื้นฟูและคืนสภาพในกรณีที่อาคารสำนักงานใหญ่

ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์เพื่อให้สามารถกลับมาใช้งานได้เร็วที่สุด แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP) แผนประเมินความเสี่ยงและทบทวนแผน เพื่อนำไปปรับปรุงแผน BCP และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีความครอบคลุมเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน

- เครื่องมือที่นำมาใช้ จัดทำเป็นเอกสารคู่มือสำหรับปฏิบัติการในกรณีเกิดน้ำท่วม กำหนดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อรองรับสถานการณ์ และเป็นการเตรียมความพร้อม เช่น เครื่องสูบน้ำ กระจกบทราย น้ำสำรอง อุปกรณ์สื่อสาร และอื่น ๆ
- การควบคุมและตรวจสอบ ใช้วิธีตรวจสอบโดยการซ้อมประจำปี โดยการจำลองสถานการณ์จริงเพื่อให้เห็นปัญหาและนำไปแก้ไขปรับปรุงแผนต่อไป โดยแผนจะมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการควบคุมตรวจสอบสถานการณ์ของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ
- การวัดผลการดำเนินงาน จัดทำเป็นรายงานสรุปผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม ดังแสดงในตารางที่ 51

ตารางที่ 51 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
น้ำท่วม	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร(PN1)	Guideline/Introduction /เอกสารคู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเงื่อนไขขั้นตอน หน้าที่และวิธีปฏิบัติกรณีเกิดเหตุ(PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันบรรเทาเหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในการตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกันเพื่อลดความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สํารวจตรวจสอบและซ่อมแซมคืนสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			
	แผนประเมินความเสี่ยงและทบทวนแผน (PN6)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.6.16 การจัดการกับความเสียหายจากแผ่นดินไหว

- ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากแผ่นดินไหว
 - แผนการตรวจสอบและยืนยันข้อมูลข่าวสารที่มาจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ เพื่อสรุปความรุนแรงของแผ่นดินไหวและนำมาประเมินสถานการณ์ของธนาคาร แผนการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสถานะการณ์ โดยการส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจในวิธีปฏิบัติของพนักงานเมื่อเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวขึ้น แผนขณะเกิดเหตุ การแจ้งเหตุและเตรียมความพร้อมในการอพยพออกมายังที่ปลอดภัยหรือจุดรวมพล เพื่อตรวจสอบผู้ติดค้าง แผนฟื้นฟู เป็นแผนที่ดำเนินการภายหลังเหตุการณ์สงบ เพื่อตรวจสอบความเสียหายของอาคารและความปลอดภัยในการกลับไปใช้อาคารอีกครั้ง แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (BCP) เป็นแผนที่ใช้ในกรณีฉุกเฉินเพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ
 - เครื่องมือที่นำมาใช้คือ จัดทำเป็นข้อแนะนำ ข้อมูลเกี่ยวกับภัยจากแผ่นดินไหว รวมถึงการจัดทำเป็นเอกสารคู่มือการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุแผ่นดินไหวให้กับพนักงานของธนาคาร จัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันภัยต่าง ๆ และอุปกรณ์ฉุกเฉิน ชุดปฐมพยาบาลฉุกเฉิน กรณีมีผู้ได้รับบาดเจ็บ
 - การควบคุมและตรวจสอบ ตรวจสอบผลการดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ส่วนงานที่รับผิดชอบ และการตรวจสอบแผนจากระดับหัวหน้างานของแต่ละสายงาน
 - การวัดผลการดำเนินงาน ใช้วิธีสรุปผลเป็นรายงาน ซึ่งรายละเอียดการจัดการความเสียหายจากแผ่นดินไหว ดังแสดงในตารางที่ 52

ตารางที่ 52 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว

สาเหตุของความเสี่ยงภัย	Plan	Tools	Control	Evaluation
แผ่นดินไหว	แผนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูล ข่าวสาร(PN1)	Guideline/Introduction /เอกสาร คู่มือ (T3)	ทีมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L1)	สรุปรายงานผล (R2)
	แผนเตรียมความพร้อม กำหนดเงื่อนไข ขั้นตอน หน้าที่และวิธีปฏิบัติกรณีเกิด เหตุ(PN2)	เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกัน บรรเทา เหตุ (T6)	ทีมเจ้าหน้าที่ระดับหน่วยงาน ในการ ตรวจสอบและควบคุม (C1-L2)	
	แผนเผชิญเหตุ ดำเนินการป้องกัน เพื่อลดความสูญเสีย(PN3)			
	แผนฟื้นฟู สํารวจตรวจสอบและ ซ่อมแซมชิ้นสภาพ(PN4)			
	แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP (PN5)			
	แผนประเมินความเสี่ยงและทบทวน แผน (PN6)			

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

บทที่ 5

วิเคราะห์ผลการศึกษา

ในบทที่ 5 เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการรายงานผลการศึกษาของธนาคารที่เป็นกรณีศึกษาทั้ง 6 แห่ง ดังที่ได้รายงานผลการศึกษาวิจัยทั้งในบทที่ 3 และบทที่ 4 เพื่อมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงของสถาบันการเงิน จากการศึกษาพบว่าธนาคารกลุ่มตัวอย่างสามารถแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่มตามอายุและการก่อสร้างอาคาร ประกอบด้วย กลุ่มอาคารที่สร้างก่อนกฎกระทรวงปี 2535 และกลุ่มอาคารที่สร้างหลังออกกฎกระทรวงปี 2535 ซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องของการบังคับให้มีอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยตามมาตรฐาน โดยธนาคารทั้ง 2 กลุ่มมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมาย รวมถึงรูปแบบและวิธีการจัดการความปลอดภัยของสถาบันการเงินเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการด้านความปลอดภัยของอาคาร ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ลักษณะกายภาพของอาคาร

ผลจากการศึกษาพบว่า

1. ที่ตั้งของอาคารสำนักงานธนาคารกลุ่มตัวอย่าง ทุกอาคารอยู่ติดถนนใหญ่ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าออกของรถดับเพลิง ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน และพบว่า มี 3 ธนาคาร ที่มีที่ตั้งของอาคารอยู่ใกล้แม่น้ำหรือเส้นทางน้ำ ซึ่งมีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากภัยจากน้ำท่วม
2. ธนาคารกลุ่มตัวอย่างสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามปีการก่อสร้าง โดยแบ่งเป็น กลุ่มอาคารที่ก่อสร้างขึ้นก่อนกฎกระทรวง ปี 2535 และกลุ่มอาคารที่ก่อสร้างหลังกฎกระทรวงปี 35 บังคับใช้ โดยจะมีข้อแตกต่างในเรื่องของ ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ เช่น Sprinkle System ซึ่งอาจไม่มีหรือไม่ครอบคลุมพื้นที่ รวมถึงระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ และลิฟต์สำหรับใช้ดับเพลิง
3. พื้นที่จอดรถของอาคาร พบว่า อาคารมีพื้นที่จอดรถอยู่ในอาคารและมีอาคารจอดรถแยก จำนวน 1 แห่ง และมีพื้นที่จอดรถอยู่ภายในอาคารเพียงอย่างเดียว 1 อาคาร มีอาคารจอดรถแยกและมีลานจอด

รถภายนอกพบ 2 แห่ง มีอาคารจอดรถอยู่ในอาคารและมีลานจอดรถภายนอกอาคาร พบ 2 แห่ง ซึ่งการมีพื้นที่จอดรถภายในอาคารมีความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุทางด้านอัคคีภัยที่เกิดจากน้ำมันเชื้อเพลิงของรถยนต์

- อาคารกลุ่มตัวอย่างทุกอย่างทั้งหมด มีความสูงมากกว่า 23 เมตร และมีพื้นที่มากกว่า 10,000 ตารางเมตร จัดเป็นอาคารสูง และอาคารขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งเป็นอาคารที่จะต้องดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับทางกฎหมายต่าง ๆ รวมถึงต้องจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคารตามกฎหมายกำหนด

จึงพบว่า อาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารกลุ่มตัวอย่างเป็นอาคารขนาดใหญ่พิเศษ อยู่ภายใต้ระเบียบข้อบังคับทางกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีการดำเนินการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร ซึ่งส่งผลทำให้ ธนาคารเองจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการดูแลความปลอดภัยในอาคาร รวมถึงดำเนินการภายใต้ความปลอดภัยตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ลักษณะของทำเลที่ตั้งทางกายภาพอาคารไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน แสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ตารางแสดงลักษณะกายภาพของอาคาร

Case	กลุ่มอาคารที่สร้างก่อน ปี 2535			กลุ่มอาคารที่สร้างหลัง ปี 2535		
	F	A	D	B	C	E
ที่ตั้ง	ติดถนนใหญ่ ใกล้คลอง	ติดถนนใหญ่	ติดถนนใหญ่	ติดถนนใหญ่ ใกล้แม่น้ำ	ติดถนนใหญ่	ติดถนนใหญ่ ใกล้แม่น้ำ
ปีที่สร้าง	ก่อนปี 2535	ก่อนปี 2535	ก่อนปี 2535	หลังปี 2535	หลังปี 2535	หลังปี 2535
พื้นที่จอดรถ	มีพื้นที่จอดรถอยู่ในอาคาร (Park1)	มีพื้นที่จอดรถอยู่ในอาคาร (Park1)			มีพื้นที่จอดรถอยู่ในอาคาร (Park1)	มีพื้นที่จอดรถอยู่ในอาคาร (Park1)
	มีอาคารจอดรถแยก (Park2)		มีอาคารจอดรถแยก (Park2)	มีอาคารจอดรถแยก (Park2)		
			มีลานจอดรถภายนอก (Park3)	มีลานจอดรถภายนอก (Park3)	มีลานจอดรถภายนอก (Park3)	มีลานจอดรถภายนอก (Park3)
ขนาดพื้นที่อาคาร	23,506 ตารางเมตร	141,417 ตารางเมตร	35,000 ตารางเมตร	88,000 ตารางเมตร	587,013 ตารางเมตร	127,620 ตารางเมตร
ความสูง	20 ชั้น	33 ชั้น	16 ชั้น	42 ชั้น	37 ชั้น	40 ชั้น

5.2 วิเคราะห์เหตุผลในการจัดการ จากนโยบายการจัดการด้านความปลอดภัย

ผลจากการศึกษาพบว่า ธนาคารทั้ง 2 กลุ่มมีการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยซึ่งพบในทุกกรณีศึกษาคือ การให้ความสำคัญกับการดูแลรับผิดชอบด้าน Safety ของพนักงานและผู้เกี่ยวข้อง การมุ่งให้ความรู้เพิ่มทักษะสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยให้กับพนักงานและผู้ใช้งานอาคาร นอกจากนี้ยังพบว่ามีข้อกำหนดให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับอาคาร และกฎหมายด้านอาชีวอนามัย พบใน 5 กรณีศึกษา การติดตามประเมินความเสี่ยงภัยและหาแนวทางป้องกัน พบใน 4 กรณีศึกษา การพัฒนาปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ พบ 3 กรณีศึกษา

ซึ่งจะพบว่าธนาคารในกลุ่มตัวอย่างมีนโยบายที่ชัดเจนโดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญ ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด มุ่งเน้นการให้ความรู้ด้านความปลอดภัยกับพนักงานเพื่อสร้างความตระหนักถึงความปลอดภัย จัดทำแผนเพื่อติดตามและประเมินความเสี่ยงรวมถึงการหาแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น แสดงไว้ในตาราง 5.2

ตารางที่ 5.2 ตารางแสดงการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย

ธนาคาร	Policy / นโยบายการจัดการ							
กลุ่มสร้างก่อนปี 2535	F	ให้ความสำคัญกับการดูแลด้าน Safety (S)	เพิ่มทักษะ ความรู้ด้านความปลอดภัย(K)	ปฏิบัติตามกฎหมาย (ด้านอาคาร/ อาชีวอนามัย)(L)		ติดตาม/ประเมินความเสี่ยงภัยและหาแนวทางป้องกัน (E)	กิจกรรม/ฝึกซ้อม/เตรียมความพร้อม (A)	
	A	ให้ความสำคัญกับการดูแลด้าน Safety (S)	เพิ่มทักษะ ความรู้ด้านความปลอดภัย(K)	ปฏิบัติตามกฎหมาย (ด้านอาคาร/ อาชีวอนามัย)(L)	ปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพ (D)			
	D	ให้ความสำคัญกับการดูแลด้าน Safety (S)	เพิ่มทักษะ ความรู้ด้านความปลอดภัย(K)	ปฏิบัติตามกฎหมาย (ด้านอาคาร/ อาชีวอนามัย)(L)	ปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพ (D)		กิจกรรม/ฝึกซ้อม/เตรียมความพร้อม (A)	
กลุ่มสร้างหลังปี 2535	B	ให้ความสำคัญกับการดูแลด้าน Safety (S)	เพิ่มทักษะ ความรู้ด้านความปลอดภัย(K)		ปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพ (D)	ติดตาม/ประเมินความเสี่ยงภัยและหาแนวทางป้องกัน (E)		
	C	ให้ความสำคัญกับการดูแลด้าน Safety (S)	เพิ่มทักษะ ความรู้ด้านความปลอดภัย(K)	ปฏิบัติตามกฎหมาย (ด้านอาคาร/ อาชีวอนามัย)(L)		ติดตาม/ประเมินความเสี่ยงภัยและหาแนวทางป้องกัน (E)		
	E	ให้ความสำคัญกับการดูแลด้าน Safety (S)	เพิ่มทักษะ ความรู้ด้านความปลอดภัย(K)	ปฏิบัติตามกฎหมาย (ด้านอาคาร/ อาชีวอนามัย)(L)		ติดตาม/ประเมินความเสี่ยงภัยและหาแนวทางป้องกัน (E)	กิจกรรม/ฝึกซ้อม/เตรียมความพร้อม (A)	ความรู้ด้านปฐมพยาบาล (H)

5.3 วิเคราะห์เหตุผลในการจัดการจากเป้าหมายการจัดการด้านความปลอดภัย

ผลจากการศึกษาพบว่า ธนาคารกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีการระบุเป้าหมายในการจัดการโดยการกำหนดเป้าหมาย/สถิติและเกณฑ์วัดผลด้านความปลอดภัย พบใน 5 กรณีศึกษา มีการตั้งเป้าหมายเพื่อลด

ความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุ พบใน 5 กรณีศึกษา มีการกำกับและควบคุมให้เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมาย พบในทุกกรณีศึกษา มีการกำหนดเป้าโดยมุ่งสร้างความตระหนักและการให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย พบในทุกกรณีศึกษา และพยายามพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย พบใน 4 กรณีศึกษา

จึงพบว่าธนาคารในกลุ่มตัวอย่าง มีการควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมายอย่างเคร่งครัด พยายามสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย กำหนดเป้าหมายและวัดประสิทธิภาพในการดำเนินการด้านความปลอดภัย ลดความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุโดยการพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานในอาคาร แสดงไว้ในตาราง 5.3

ตารางที่ 5.3 ตารางแสดงเป้าหมายการจัดการด้านความปลอดภัย

ธนาคาร		Objective Safety/เป้าหมายการจัดการ				
กลุ่มสร้างก่อนปี 2535	F	กำหนดเป้าหมาย/สถิติ และวัดผลด้านความปลอดภัย(OE)	ลดความเสี่ยงภัยต่อการเกิดภัย (OR)	ควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย (OL)	สร้างความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัย (OS)	
	A	กำหนดเป้าหมาย/สถิติ และวัดผลด้านความปลอดภัย(OE)	ลดความเสี่ยงภัยต่อการเกิดภัย (OR)	ควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย (OL)	สร้างความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัย (OS)	พัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (OK)
	D	กำหนดเป้าหมาย/สถิติ และวัดผลด้านความปลอดภัย(OE)		ควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย (OL)	สร้างความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัย (OS)	
กลุ่มสร้างหลังปี 2535	B	กำหนดเป้าหมาย/สถิติ และวัดผลด้านความปลอดภัย(OE)	ลดความเสี่ยงภัยต่อการเกิดภัย (OR)	ควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย (OL)	สร้างความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัย (OS)	พัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (OK)
	C		ลดความเสี่ยงภัยต่อการเกิดภัย (OR)	ควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย (OL)	สร้างความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัย (OS)	พัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (OK)
	E	กำหนดเป้าหมาย/สถิติ และวัดผลด้านความปลอดภัย(OE)	ลดความเสี่ยงภัยต่อการเกิดภัย (OR)	ควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย (OL)	สร้างความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัย (OS)	พัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (OK)

5.4 วิเคราะห์การให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัย

ผลจากการศึกษาพบว่า

1. ธนาคารในกลุ่มที่สร้างก่อนปี 2535 ให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัยในระดับที่มากที่สุด 1 แห่ง และให้ความเสี่ยงภัยในระดับที่มากรองลงมา 2 แห่ง ในขณะที่กลุ่มอาคารที่สร้างหลังปี 2535 ให้ความสำคัญกับความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัยในระดับมากและสำคัญที่สุดทั้ง 3 แห่ง

2. ธนาคารทั้งกลุ่มที่สร้างก่อนปี 2535 และหลังปี 2535 ให้ความสำคัญกับความเสียหายจากการปฏิบัติงานผิดพลาดในจำนวนที่เท่ากัน คือให้ความสำคัญระดับที่มากและสำคัญที่สุด 2 แห่ง และให้ความสำคัญระดับสำคัญมาก กลุ่มละ 1 แห่ง
3. ธนาคารกลุ่มที่สร้างก่อนปี 2535 ให้ระดับความสำคัญกับการปฏิบัติงานผิดพลาดแตกต่างกัน พบระดับมากและสำคัญที่สุด 1 แห่ง ระดับมาก 1 แห่ง และระดับปานกลาง 1 แห่ง โดยอาคารที่สร้างหลังปี 2535 ให้ความสำคัญกับความเสียหายจากการปฏิบัติงานผิดพลาดในระดับมากและสำคัญที่สุด 1 แห่ง ระดับมาก 1 แห่ง และระดับน้อย 1 แห่ง
4. ธนาคารกลุ่มที่สร้างก่อนปี 2535 ให้ระดับความสำคัญกับความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารมากกว่า ธนาคารกลุ่มที่สร้างหลังปี 2535 โดยให้ความสำคัญมากและสำคัญที่สุด 2 แห่ง และระดับปานกลาง 1 แห่งในขณะที่สำคัญมากรองลงมา ระดับมาก 2 แห่ง และระดับน้อย 1 แห่ง

จึงพบว่าธนาคารทั้ง 2 กลุ่มให้ความสำคัญกับความเสียหายจากอัคคีภัย และการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา ในระดับมาก และสำคัญที่สุด และให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานผิดพลาดและความเสี่ยงที่เกิดจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารในระดับรองลงมา รวมถึงการให้ระดับความสำคัญของความเสียหายจากแผ่นดินไหว ซึ่งธนาคารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย แสดงไว้ในตาราง 5.4

ตารางที่ 5.4 ตารางแสดงการให้ระดับความสำคัญของความเสียหาย

ความเสียหาย	กลุ่มอาคารที่สร้างก่อนปี 2535			กลุ่มอาคารที่สร้างหลังปี 2535		
	F	A	D	B	C	E
อัคคีภัย	มาก	มากและสำคัญที่สุด	มาก	มากและสำคัญที่สุด	มากและสำคัญที่สุด	มากและสำคัญที่สุด
การปฏิบัติงานของผู้รับเหมา	มากและสำคัญที่สุด	มากและสำคัญที่สุด	มาก	มากและสำคัญที่สุด	มากและสำคัญที่สุด	มาก
การปฏิบัติงานผิดพลาด	มากและสำคัญที่สุด	มาก	ปานกลาง	มาก	มากและสำคัญที่สุด	น้อย
เครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร	มากและสำคัญที่สุด	มากและสำคัญที่สุด	ปานกลาง	มาก	มาก	น้อย
สารเคมีหรือเชื้อเพลิง	ปานกลาง	มากและสำคัญที่สุด	น้อย	มาก	มาก	น้อย
น้ำท่วม	มาก	น้อย	น้อย	มาก	น้อย	มากและสำคัญที่สุด
สภาพแวดล้อมในการทำงาน	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	มาก	มาก	น้อย
แผ่นดินไหว	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย	น้อย	ปานกลาง

5.5 วิเคราะห์รูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัย

ธนาคารมีการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการความปลอดภัยตามลำดับขั้นตอน มีการจัดทำแผนงานในส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง กำหนดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็น กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ควบคุม ตรวจสอบและผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงการวัดผลเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยสามารถแยกประเภทของความเสี่ยง สาเหตุของการเกิด ความรุนแรงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ดังนี้

5.5.1 วิเคราะห์การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัย

ผลจากศึกษาพบว่า ธนาคารมีกำหนดวิธีและรูปแบบการจัดการกับความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัย ดังนี้

การจัดเตรียมแผนเพื่อจัดการกับอัคคีภัย แผนงานในการกำหนดรอบเงื่อนไขและความถี่ในการตรวจสอบ(PF1) / แผนประเมินความเสี่ยงประจำปี(PF2) / แผนตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา(PF3) / แผนการอบรมความรู้ให้พนักงาน (PF5.1) / แผนลดความเสี่ยงของการเกิดภัย (PF6)

การจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย บ้ายแนะนำ (T1) / กิจกรรมความปลอดภัย (T2) / Guideline หรือ คู่มือพนักงาน (T3) / ระเบียบผู้รับเหมา ระเบียบตกแต่ง (T4) / อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยตามมาตรฐาน (T5)

การควบคุมตรวจสอบ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (C1-L2) ผู้ตรวจสอบควบคุมในระดับหัวหน้างาน (C1-L2) และมีการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)

การวัดผล ใช้วิธีการสุ่มข้อมูลเพื่อรายงานผล และการวัดผลบันทึกข้อมูลเป็นสถิติ

แสดงไว้ในตาราง 5.5.1

ตารางที่ 5.5.1 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยด้านอค์คิภัยของกลุ่มตัวอย่าง

Plan						Tools						Control						Evaluation					
สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535		
Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3
PF1	PF1	PF1	PF1	PF1	PF1	T1	T1	T1	T1	T1	T1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	R1		R1	R1	R1	R1
	PF2	PF2	PF2	PF2								C1-L2	C1-L2	C1-L2									
PF3	PF3	PF3	PF3	PF3	PF3	T2	T2	T2	T2	T2					C1-L3	C1-L3							
PF4			PF4			T3	T3	T3	T3	T3	T3				C2								
PF5.1	PF5.1	PF5.1	PF5.1	PF5.1	PF5.1	T4	T4	T4	T4	T4	T4	C3	C3	C3	C3	C3	C3	R2	R2	R2	R2	R2	R2
			PF5.2			T5	T5	T5	T5	T5	T5												
PF6	PF6	PF6	PF6		PF6																		

5.5.2 วิเคราะห์การจัดการกับความเสียหายจากผู้รับเหมา

ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารมีกำหนดวิธีและรูปแบบการจัดการกับความเสียหายจากผู้รับเหมา ดังนี้

การเตรียมแผนเพื่อจัดการกับความเสียหายจากผู้รับเหมา โดยมีแผนงานในการกำหนดรอบเงื่อนไขและความถี่ในการตรวจสอบ (PF1) / แผนตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา (PF3)

การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย บ้ายแนะนำ (T1) / Guideline,คู่มือพนักงาน (T3) /ระเบียบผู้รับเหมา ระเบียบตกแต่ง (T4)

การควบคุมตรวจสอบ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (C1-L2) ผู้ตรวจสอบควบคุมในระดับหัวหน้างาน (C1-L2) และมีการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)

การวัดผล ใช้วิธีการสรุปข้อมูลเพื่อรายงานผล และการวัดผลบันทึกข้อมูลเป็นสถิติ

แสดงไว้ในตาราง 5.5.2

ตารางที่ 5.5.2 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยงภัยจากผู้รับเหมาของกลุ่มตัวอย่าง

Plan						Tools						Control						Evaluation					
สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535		
Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3
PF1	PF1	PF1	PF1	PF1	PF1	T1			T1	T1	T1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	R1			R1	R1	R1
PF3	PF3	PF3	PF3	PF3	PF3	T3	T3	T3		T3	T3	C1-L2	C1-L2	C1-L2		C1-L2	C1-L2						
			PF5.2			T4	T4	T4	T4	T4	T4					C1-L3			R2			R2	

5.5.3 วิเคราะห์การจัดการกับความเสียหายจากการทำงานผิดพลาด

ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารมีกำหนดวิธีและรูปแบบการจัดการกับความเสียหายจากการทำงานผิดพลาด ดังนี้

การเตรียมแผนเพื่อจัดการกับความเสียหายจากการทำงานผิดพลาด โดยมีแผนงานในสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1) / แผนส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย (PA2.1) / แผนอบรมหลักสูตรความปลอดภัย (PA2.2)

การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย บ้ายแนะนำ (T1) / การรณรงค์กิจกรรมความปลอดภัย (T2) / Guideline, คู่มือพนักงาน (T3)

การควบคุมตรวจสอบ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (C1-L2) ผู้ตรวจสอบควบคุมในระดับหัวหน้างาน (C1-L2)

การวัดผล ใช้วิธีการสรุปข้อมูลเพื่อรายงานผล และการวัดผลบันทึกข้อมูลเป็นสถิติ

แสดงไว้ในตาราง 5.5.3

ตารางที่ 5.5.3 ตารางแสดงการจัดการกับความเสียหายจากการทำงานผิดพลาดของกลุ่มตัวอย่าง

Plan						Tools						Control						Evaluation					
สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535		
Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3
	PA1.1	PA1.1	PA1.1	PA1.1		T1	T1	T1	T1	T1		C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1						
			PA1.2			T2	T2	T2	T2	T2		C1-L2	C1-L2	C1-L2	C1-L2	C1-L2		R1			R1	R1	R1
PA 2.1	PA 2.1	PA 2.1	PA 2.1	PA 2.1	PA 2.1	T3	T3	T3	T3	T3	T3						C1-L3						
PA2.2	PA2.2			PA2.2																			
PA 2.3				PA 2.3		T7			T7								C5	R2	R2		R2	R2	R2
														C4									R2

5.5.4 วิเคราะห์การจัดการกับความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร

ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารมีกำหนดวิธีและรูปแบบการจัดการกับความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร ดังนี้

การเตรียมแผน เพื่อจัดการกับความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร โดยมีแผนงานในกำหนดรอบ เงื่อนไขในการตรวจสอบ (PF1) / แผนสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)

การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย บัญชีแนะนำหรือป้ายเตือนต่างๆ (T1) / Guideline, Handbook (T3)

การควบคุมตรวจสอบ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (C1-L2) ผู้ตรวจสอบควบคุมในระดับหัวหน้างาน (C1-L2) และการจัดจ้างผู้ตรวจสอบอาคาร (C3)

การวัดผล ใช้วิธีการสรุปข้อมูลเพื่อรายงานผล และการวัดผลบันทึกข้อมูลเป็นสถิติ

แสดงไว้ในตาราง 5.5.4

ตารางที่ 5.5.4 ตารางแสดงการจัดการกับความเสียหายจากเครื่องจักรและระบบประกอบอาคารของกลุ่มตัวอย่าง

Plan						Tools						Control						Evaluation					
สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535		
Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3
PF1	PF1	PF1	PF1	PF1	PF1	T1		T1	T1	T1	T1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1						
PA1.1		PA1.1	PA1.1	PA1.1	PA1.1				T2	T2		C1-L2	C1-L2	C1-L2		C1-L2	C1-L2			R1	R1	R1	
			PA1.2																				
			PF2			T3	T3	T3	T3	T3	T3						C1-L3						
PF4			PF4													C2					R2	R2	
																							R2

5.5.5 วิเคราะห์การจัดการกับความเสียหายจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิง

ผลการศึกษาพบว่า หนาควรมีกำหนดวิธีและรูปแบบการจัดการกับความเสียหายจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิง ดังนี้

การเตรียมแผนเพื่อจัดการกับความเสียหายจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิง โดยมีการสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)

การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย บ้ายแนะนำหรือบ้ายเตือนต่างๆ (T1) / Guideline, Introduction, Handbook (T3)

การควบคุมตรวจสอบ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (C1-L2) ผู้ตรวจสอบควบคุมในระดับหัวหน้างาน (C1-L2)

การวัดผล ใช้วิธีการสรุปข้อมูลเพื่อรายงานผล

แสดงไว้ในตาราง 5.5.5

ตารางที่ 5.5.5 ตารางแสดงการจัดการจัดการกับความเสี่ยงจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิงของกลุ่มตัวอย่าง

Plan						Tools						Control						Evaluation					
สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535		
Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3
PA1.1	PA1.1	PA1.1	PA1.1	PA1.1	PA1.1	T1	T1	T1	T1	T1	T1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1	C1-L1						
												C1-L2	C1-L2		C1-L2	C1-L2					R1		
																	C1-L3						
				PA3		T3	T3		T3	T3											R2	R2	R2
												C3					C3						

5.5.6 วิเคราะห์การจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในอาคาร

ผลการศึกษพบว่า ธนาคารมีกำหนดวิธีและรูปแบบการจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในอาคาร ดังนี้

การเตรียมแผน เพื่อจัดการกับความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยมีการสำรวจและประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ (PA1.1)

การเตรียมเครื่องมือ ที่ใช้ประกอบด้วย บ้ายแนะนำหรือป้ายเตือนต่างๆ (T1)/ Guideline, Introduction, Handbook คู่มือความปลอดภัยและระเบียบการใช้พื้นที่ (T3)

การควบคุมตรวจสอบ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (C1-L2) ผู้ตรวจสอบควบคุมในระดับหัวหน้างาน (C1-L2)

การวัดผล ใช้วิธีการสรุปข้อมูลเพื่อรายงานผล (R2) และการเก็บบันทึกข้อมูลเป็นสถิติ (R1)

แสดงไว้ในตาราง 5.5.6

ตารางที่ 5.5.6 ตารางแสดงการจัดการกับความเสี่งภัยจากสภาพแวดล้อมในอาคารของกลุ่มตัวอย่าง

Plan						Tools						Control						Evaluation					
สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535		
Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3
PA1.1	PA1.1	PA1.1	PA1.1	PA1.1	PA1.1	T1	T1	T1	T1	T1	T1	C1-L1	C1-L1	C1-L1				C1-L1	R1			R1	R1
			PA 1.2																				
		PA 2.2																					
		PA 3				T3	T3	T3	T3	T3	T3	C1-L2		C1-L2	C1-L2	C1-L2	C1-L2	C1-L2	R2	R2	R2	R2	R2

5.5.7 วิเคราะห์การจัดการกับความเสี่งจากภัยพิบัติ

ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารมีกำหนดวิธีและรูปแบบการจัดการกับความเสี่งจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติ ประกอบด้วยภัยจากน้ำท่วม และภัยจากแผ่นดินไหว ดังนี้

การเตรียมแผนเพื่อจัดการกับภัยพิบัติ แผนติดตามตรวจสอบข่าวสาร(PN1) / แผนเตรียมความพร้อม ก่อนเกิดเหตุ (PN2) / แผนเผชิญเหตุ (PN3) / แผนฟื้นฟู (PN4) / แผน BCP และแผนประเมินความเสี่งและทบทวนแผนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย Guideline และเอกสารคู่มือเกี่ยวกับวิธีการ ปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติ

การควบคุมตรวจสอบ ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และผู้ตรวจสอบในระดับหัวหน้างาน

การวัดผล ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสรุปข้อมูลเพื่อรายงานผล มี 3 กรณีที่ใช้การบันทึกข้อมูลเป็นสถิติ แสดงไว้ในตาราง 5.5.7

ตารางที่ 5.5.7 ตารางแสดงการจัดการกับความเสียหายจากภัยพิบัติของกลุ่มตัวอย่าง

Plan						Tools						Control						Evaluation					
สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535			สร้างก่อนปี 2535			สร้างหลังปี 2535		
Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Bank 1	Bank 2	Bank 3
PN1	PN1	PN1	PN1	PN1	PN1	T3	T3	T3	T3	T3	T3	C1-1	C1-1	C1-1	C1-1	C1-1	C1-1	R1	R1	R1	R1	R1	R1
PN2	PN2	PN2	PN2	PN2	PN2																		
PN3	PN3	PN3	PN3	PN3	PN3																		
PN4	PN4	PN4	PN4	PN4	PN4	T6	T6	T6	T6	T6	T6	C1-2	C1-2	C1-2	C1-2	C1-2	C1-2	R2	R2	R2	R2	R2	R2
PN5	PN5	PN5	PN5	PN5	PN5																		
PN6	PN6	PN6	PN6	PN6	PN6																		

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาและ อภิปรายผล

สำหรับในบทที่ 6 นี้เป็นการสรุปผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยทั้งหมด พร้อมทั้งอภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะที่ได้พบจากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการด้านความเสี่ยงภัยภายในอาคารของอาคารสำนักงานใหญ่ของสถาบันการเงินที่ได้คัดเลือกเป็นกรณีศึกษา โดยนำเสนอ ดังนี้

6.1 สรุปเนื้อหาการวิจัย

การจัดการด้านความเสี่ยงภัยในอาคารสำนักงานใหญ่ของสถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินถือได้ว่าเป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยสูงสุด ประกอบกับอาคารสำนักงานใหญ่ของสถาบันการเงินจะเป็นอาคารขนาดใหญ่ ซึ่งจัดอยู่ในประเภทอาคารขนาดใหญ่พิเศษซึ่งถูกควบคุมและบังคับด้วยกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับทั้งที่ว่าด้วยเรื่องความปลอดภัยสำหรับตัวอาคาร ความปลอดภัยและความพร้อมในการใช้งานอาคาร รวมไปถึงความปลอดภัยด้านอาชีวอนามัยทั้งของพนักงานและผู้ใช้อาคาร จากการทำการศึกษาธนาคารกลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารของธนาคาร และเลือกใช้วิธีการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาหลักการและเหตุผลในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายด้านการจัดการความปลอดภัยภายในอาคาร และศึกษา รูปแบบ วิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดการด้านความปลอดภัยของอาคารสำนักของสถาบันการเงิน รวมถึงการศึกษาหาความสัมพันธ์ของแนวทางและวิธีการจัดการด้านความปลอดภัยที่เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพของอาคาร ซึ่งจากการศึกษาพบว่าแนวทางและวิธีการจัดการด้านความปลอดภัยและความเสี่ยงภัยภายในอาคารของสถาบันการเงิน ซึ่งสถาบันการเงินทุกแห่งให้ความสำคัญกับการจัดการความเสี่ยง โดยมุ่งเน้นการดำเนินการภายใต้ระเบียบข้อบังคับของกฎหมาย และตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย มีการระบุความเสี่ยงและวิเคราะห์ระดับของความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายกับสถาบันการเงิน เพื่อนำไปกำหนดนโยบายและเป้าหมายของการดำเนินการด้านความปลอดภัยที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย และดำเนินการจัดการกับความเสี่ยงภัยที่จะส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงิน โดยมีการกำหนดแผน ขั้นตอนและรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้

กำหนดผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามขั้นตอนและรูปแบบที่วางไว้ ตลอดจนการวัดผล เพื่อนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพของการจัดการด้านความปลอดภัยให้ดียิ่งขึ้น

6.2 อภิปรายผลการศึกษา

การจัดการด้านความเสี่ยงภัยของสถาบันการเงิน สถาบันการเงินพิจารณาให้ระดับความเสี่ยงภัยที่มีผลกระทบต่อการใช้งานอาคาร ความปลอดภัยของพนักงานและผู้ใช้อาคาร ตลอดจนผลกระทบต่อทรัพย์สินและภาพลักษณ์ของธนาคาร โดยกำหนดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) ซึ่งเป็นกลุ่มความเสี่ยง 1 ใน 5 ความเสี่ยงที่ธนาคารต้องให้ความสำคัญและมีการกำหนดนโยบายเป้าหมายที่ชัดเจน

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) กลุ่มสถาบันการเงินให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัย และความเสี่ยงภัยจากการเข้าปฏิบัติงานของผู้รับเหมา ในระดับที่มีความสำคัญมากที่สุด และให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานผิดพลาด และความเสี่ยงภัยจากการชำรุดหรือเสื่อมสภาพของเครื่องจักรและระบบประกอบอาคาร ในระดับที่มีความสำคัญมากรองลงมา

สถาบันการเงินใช้การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) เป็นการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงของภัย โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดภัย ความรุนแรงและผลกระทบ ซึ่งขึ้นอยู่กับที่ตั้งและสภาพของอาคาร พฤติกรรมการใช้อาคาร ประกอบกับอายุของตัวอาคารเป็นสำคัญ

6.2.1 การกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการจัดการความเสี่ยงภัยภายในอาคาร

สถาบันการเงินมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการจัดการด้านความเสี่ยงภัยภายในอาคารที่ชัดเจน แม้ไม่ได้ถูกระบุไว้ในวิสัยทัศน์ หรือพันธกิจ แต่เนื่องด้วยความเป็นธนาคารต้องการความน่าเชื่อถือ ภาพลักษณ์ที่เป็นที่ยอมรับและสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า และผู้ถือหุ้นของธนาคาร

จากการวิจัยพบว่า การกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการจัดการด้านความเสี่ยงภัยภายในสำนักงานของสถาบันการเงินมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจนคือ มุ่งเน้นดูแลรับผิดชอบด้านความปลอดภัยทุกด้าน โดยการกำหนดเป็นเป้าหมาย การเก็บสถิติและวัดผลด้านความปลอดภัย เพิ่มทักษะความรู้ และสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยเพื่อสร้างความตระหนักและการให้ความสำคัญกับความปลอดภัยปฏิบัติ ตามกฎหมายทุกด้าน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับอาคาร และด้านอาชีวอนามัย อย่างเคร่งครัด ติดตามและประเมิน ความเสี่ยงภัยและหาแนวทางป้องกัน ทบทวนและปรับปรุงมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้น

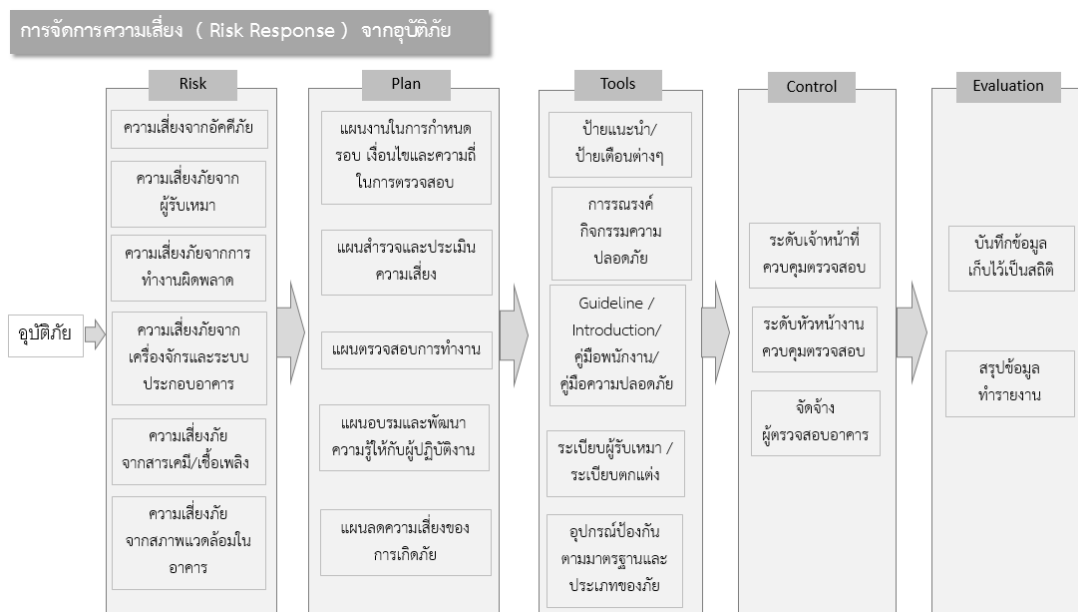
รูปที่ 27 ภาพแสดงการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการจัดการความปลอดภัยภายในอาคาร

6.2.2 วิธีและขั้นตอนในการจัดการด้านความปลอดภัยภายในอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงิน

การจัดการความเสี่ยง (Risk Response) การจัดการความเสี่ยงภัยของธนาคาร เพื่อเป็นการป้องกันควบคุม และลดโอกาสของความเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้น โดยมีวิธีการดำเนินการตามรูปแบบของความเสี่ยงภัยหลัก ๆ ดังนี้

การจัดการด้านความปลอดภัยภายในอาคารสำนักงาน ที่ธนาคารให้ความสำคัญกับ 2 ส่วน ประกอบด้วย

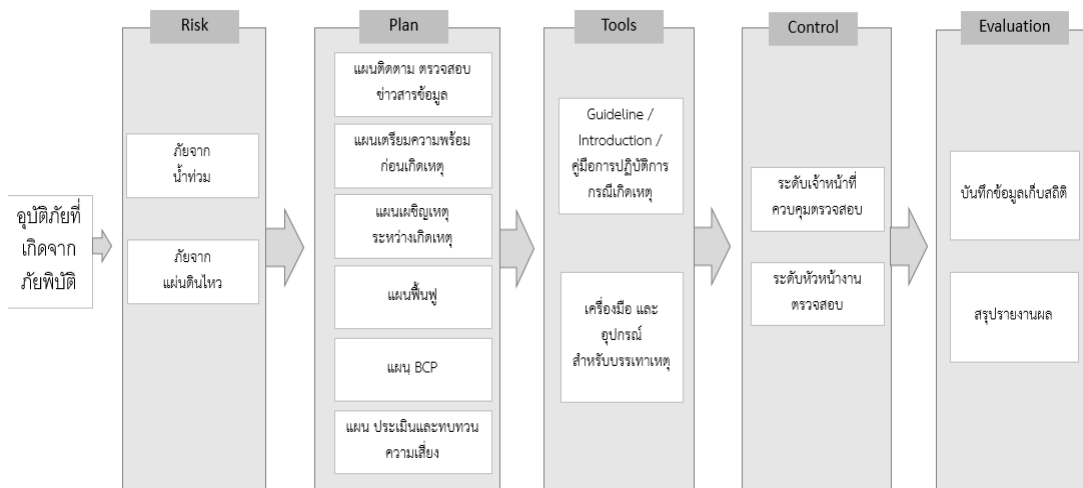
1. อุบัติภัยที่เกิดขึ้นโดยมีสาเหตุมาจากอุบัติเหตุ การทำงานผิดพลาด ขาดความรู้ ความประมาท ของพนักงานในอาคาร ผู้รับเหมา และเกิดจากความชำรุดของอาคาร

เครื่องจักร สารเคมีหรือเชื้อเพลิง รวมไปถึงสภาพแวดล้อมภายในอาคาร และเป็นต้นเหตุทำให้เกิดอัคคีภัยและภัยอื่นๆตามมา โดยธนาคารมีกำหนดแผนงาน กำหนดรอบเงื่อนไข และความถี่ในการตรวจสอบการทำงานและมีการใช้คู่มือ กฎระเบียบในการควบคุมตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในแต่ละระดับ นอกจากนี้ยังมีการวัดผลการปฏิบัติงานโดยสรุปรวบรวมข้อมูลเป็นรายงานและทำเป็นสถิติเก็บเป็นข้อมูล

รูปที่ 28 ภาพแสดงวิธีและขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ

2. อุบัติภัยที่เกิดจากภัยพิบัติหรือภัยทางธรรมชาติ ธนาคารให้ความสำคัญกับ 2 ภัยใหญ่คือ ภัยจากน้ำท่วมและแผ่นดินไหว โดยธนาคารมีการจัดทำแผน 3 ส่วน คือ แผนเตรียมการก่อนเกิดเหตุ แผนขณะเกิดเหตุหรือเผชิญเหตุ และแผนฟื้นฟูคืนสภาพ และเชื่อมโยงกับแผน BCP หลักของธนาคาร จัดทำคู่มือการปฏิบัติกรณีเหตุฉุกเฉิน เตรียมความพร้อมในส่วนของเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อบรรเทาเหตุ โดยมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับพนักงานทั้งในระดับปฏิบัติการและหัวหน้างาน พร้อมทั้งจัดทำรายงานและเก็บข้อมูลเป็นสถิติ

รูปที่ 29 ภาพแสดงวิธีและขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

6.2.3 ลักษณะทางกายภาพของอาคารมีผลกับการดำเนินการด้านความปลอดภัยของอาคารสถาบันการเงิน

อาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารซึ่งโดยลักษณะทางกายภาพของอาคาร จัดอยู่ในประเภทอาคารขนาดใหญ่และอาคารสูง แต่มีความแตกต่างกัน ทั้งทำเลที่ตั้ง อายุของตัวอาคารซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องของระบบประกอบอาคารและการออกแบบมาตรฐานของอาคารเพื่อรองรับและป้องกันอัคคีภัย ตามที่ถูกระบุโดยเงื่อนไขและข้อบังคับทางกฎหมายซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มอาคารที่สร้างก่อนกฎกระทรวงปี 2535 และกลุ่มอาคารที่สร้างหลัง(ภายใต้) กฎกระทรวงปี 2535 ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในเรื่องข้อกำหนดเรื่องของการบังคับให้มีการออกแบบอาคารและติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันเพื่อความปลอดภัยด้านอัคคีภัยที่ต่างกันตามข้อบังคับของกฎกระทรวงปี 2535 แต่ธนาคารก็ยังให้ความสำคัญกับภัยที่เกิดจากอัคคีภัยในระดับที่ใกล้เคียงกัน มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ขั้นตอนตลอดจนวิธีการจัดการกับความเสี่ยงภัยที่เหมือนกัน นอกจากนี้ยังพบว่า จะมีเฉพาะบางธนาคารที่มีทำเลที่ตั้งของตัวอาคารใกล้กับแม่น้ำหรือคลอง ที่ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับมาตรการประเมินความเสี่ยงและการเก็บสถิติของภัยที่เกิดจากน้ำท่วมและแผ่นดินไหวเพื่อวางแผนรับมือกับภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

6.3 ข้อเสนอสรุปการวิจัย

การจัดการด้านความเสี่ยงภายในอาคารของอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันทางการเงิน มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจนและปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด สถาบันการเงินให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ทางด้านความปลอดภัยให้กับพนักงาน สถาบันการเงินส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญจากความเสี่ยงจากอัคคีภัย โดยเฉพาะความเสี่ยงที่เกิดจากผู้รับเหมา และความเสี่ยงจากอุปกรณ์ชำรุดซึ่งการรับมือกับความเสี่ยง โดยการระงับภัยที่อาจเกิดขึ้น และวางแผนในการควบคุมเพื่อลดโอกาสของการเกิดเหตุ ผ่านแผนงาน เครื่องมือ และการควบคุมตรวจสอบจากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

การจัดการด้านความปลอดภัยและความเสี่ยงภายในอาคารของสถาบันการเงิน เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ธนาคารมีแนวทางในการจัดการด้านความปลอดภัยที่เหมือนกัน อาจมีความแตกต่างเล็กน้อยขึ้นอยู่กับลักษณะกายภาพและทำเลที่ตั้งของอาคาร

6.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิจัย

6.4.1 ทำให้เข้าใจในหลักการและเหตุผลของการกำหนดทิศทางและเป้าหมายด้านการจัดการความปลอดภัยภายในอาคาร ของอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงิน

6.4.2 ทำให้ทราบถึง รูปแบบ วิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดการด้านความปลอดภัยและการป้องกันความเสี่ยงของอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงิน

6.4.3 สามารถนำเอาความรู้ที่ได้เกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยของสถาบันการเงิน ไปประยุกต์ใช้ กับธุรกิจอื่น ๆ ที่มุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยภายในอาคาร

6.5 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาที่เจาะจงเฉพาะเรื่องของการจัดการด้านความปลอดภัย (Safety) ภายในอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงินเพียงอย่างเดียวซึ่งไม่ครอบคลุมงานด้านความปลอดภัยทั้งหมดที่อยู่ในอาคาร ดังนั้นผู้ศึกษาใคร่เสนอแนะสำหรับการทำการศึกษาในครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาในส่วนของจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญและสามารถนำมาใช้ประกอบการวางแผนการจัดการความปลอดภัยแบบองค์รวมของอาคารสำนักงานที่เป็นสถาบันการเงิน ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับงานด้านบริหารจัดการทรัพยากรอาคารมากขึ้น

ภาคผนวก ก

รายชื่อกรณีศึกษาและผู้ให้สัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์				
ลำดับ	ธนาคาร	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ตำแหน่ง	วันที่สัมภาษณ์
1	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	ดร. ทศพร ชูติวัฒน์	ผู้จัดการความปลอดภัย งานบริหารความปลอดภัยและรักษาความปลอดภัย	13 มกราคม 2560
2	ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	คุณสุรส เพ็ชรกิจ	ผู้อำนวยการฝ่ายบริการอาคารและงานกลางสายงาน การให้บริการลูกค้าและองค์กร	2 กุมภาพันธ์ 2560
3	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	คุณประมณี กุลนิตยากรณ์	ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารอาคารและติดตั้งเอทีเอ็ม	4 กุมภาพันธ์ 2560
4	ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)	คุณภณ สิงห์สินธุ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สายงานสนับสนุนและบริหาร	6 กุมภาพันธ์ 2560
5	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	คุณวสุ กังวาลไกล	ผู้ช่วยประธานกรรมการ	8 กุมภาพันธ์ 2560
6	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	คุณวิรุฬห์ จังวัฒนกุล	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการและรักษาความปลอดภัย	4 กุมภาพันธ์ 2560

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างบทสัมภาษณ์

ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง..... ธนาคาร

วัน / เวลา ที่สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับอาคาร

1. อาคารสำนักงานแห่งนี้เปิดใช้งานเมื่อไร / อายุกี่ปี

.....

2. ความสูงของอาคาร / จำนวนชั้น

.....

3. ขนาดพื้นที่ของอาคาร

.....

4. จำนวนผู้ใช้อาคารต่อวัน (พนักงาน / ผู้มาติดต่อ)

.....

5. ผู้ดูแลงานบริหารอาคารและงานวิศวกรรม

.....

6. ข้อมูลเกี่ยวกับธนาคาร โครงสร้างการจัดการ

.....

7. การดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของ
ธนาคาร

.....

.....

.....

8. ธนาคาร มีการวางนโยบายด้านความปลอดภัยไว้อย่างไร

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Chulalongkornrajavidyalaya University

.....

9. ธนาคาร กำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัยไว้อย่างไร

.....

.....

ส่วนที่ 2 การให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัย

ชุดคำถามต่อไปนี้ สำหรับเพื่อวัดการให้ระดับความสำคัญของความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นภายในอาคารสำนักของธนาคาร โดยแบ่งระดับความสำคัญเป็น 4 ระดับคือ

ระดับที่ 1 แสดงความสำคัญน้อยที่สุด	(โอกาสเกิดน้อย และผลกระทบน้อย)
ระดับที่ 2 แสดงความสำคัญปานกลาง	(มีโอกาสเกิด และผลกระทบน้อย)
ระดับที่ 3 แสดงความสำคัญมาก	(มีโอกาสเกิดมาก และมีผลกระทบมาก)
ระดับที่ 4 แสดงความสำคัญมากที่สุด	(มีโอกาสเกิดมาก และมีผลกระทบที่รุนแรงมาก ทั้งการดำเนินธุรกิจและการสูญเสีย)

1. ความเสี่ยงภัยที่เกิดจากการปฏิบัติงานผิดพลาดของพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ภายในอาคาร

ความสำคัญระดับ

2. ความเสี่ยงภัยจากการชำรุด เสื่อมสภาพของเครื่องจักร หรือระบบประกอบอาคาร

ความสำคัญระดับ

3. ความเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา หรือบุคคลภายนอกที่เข้ามาทำงานภายในอาคาร

ความสำคัญระดับ

4. ความเสี่ยงภัยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ความสำคัญระดับ

5. ความเสี่ยงภัยจากการโจรกรรม หรือลักทรัพย์

ความสำคัญระดับ

6. ความเสี่ยงภัยจากสารเคมี หรือเชื้อเพลิง ในพื้นที่อาคาร

ความสำคัญระดับ

7. ความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัย

ความสำคัญระดับ

8. ความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วม

ความสำคัญระดับ

9. นอกจากความเสี่ยงภัยดังกล่าวข้างต้น ความเสี่ยงภัยอื่นๆ (ระบุ)

ความสำคัญระดับ

บันทึกเพิ่ม

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 การจัดการด้านความปลอดภัยของอาคาร

จากการให้ระดับของความเสี่ยงภัยแต่ละประเภทข้างต้น อาคารมี วิธีการและรูปแบบการจัดการ กับความเสี่ยงภัยเหล่านั้นอย่างไร

1. ท่านคิดว่าความเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานผิดพลาดของพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ภายในอาคาร เกิดจากสาเหตุใด

.....

- มีการวางแผนจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้เครื่องมือในการจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้การควบคุมตรวจสอบอย่างไร
 - มีการประเมินหรือวัดผลอย่างไร
2. ท่านมีการจัดการกับความเสียหายจากการชำรุด เสื่อมสภาพของเครื่องจักร หรือระบบ ประกอบอาคารอย่างไรบ้าง
- มีการวางแผนจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้เครื่องมือในการจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้การควบคุมตรวจสอบอย่างไร
 - มีการประเมินหรือวัดผลอย่างไร
3. ท่านมีการจัดการกับความเสียหายจากการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาอย่างไรบ้าง
- มีการวางแผนจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้เครื่องมือในการจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้การควบคุมตรวจสอบอย่างไร
 - มีการประเมินหรือวัดผลอย่างไร
4. ท่านคิดว่าความเสียหายจากสภาพแวดล้อมในการทำงานเกิดจากสาเหตุใด
-
- มีการวางแผนจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้เครื่องมือในการจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้การควบคุมตรวจสอบอย่างไร
 - มีการประเมินหรือวัดผลอย่างไร
5. ท่านมีการจัดการกับความเสียหายจากสารเคมีหรือเชื้อเพลิงในพื้นที่อาคารอย่างไรบ้าง
- มีการวางแผนจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้เครื่องมือในการจัดการอย่างไร

- เลือกใช้การควบคุมตรวจสอบอย่างไร
 - มีการประเมินหรือวัดผลอย่างไร
6. ท่านคิดว่าความเสี่ยงภัยจากอัคคีภัยเกิดจากสาเหตุใด
-
- มีการวางแผนจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้เครื่องมือในการจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้การควบคุมตรวจสอบอย่างไร
 - มีการประเมินหรือวัดผลอย่างไร
7. ท่านมีการจัดการกับความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหวอย่างไรบ้าง
- มีการวางแผนจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้เครื่องมือในการจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้การควบคุมตรวจสอบอย่างไร
 - มีการประเมินหรือวัดผลอย่างไร
8. ท่านมีการจัดการกับความเสี่ยงภัยจากน้ำท่วมอย่างไรบ้าง
- มีการวางแผนจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้เครื่องมือในการจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้การควบคุมตรวจสอบอย่างไร
 - มีการประเมินหรือวัดผลอย่างไร
9. ท่านมีการจัดการกับความเสี่ยงอื่นๆ (ถ้ามี)อย่างไรบ้าง
- มีการวางแผนจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้เครื่องมือในการจัดการอย่างไร
 - เลือกใช้การควบคุมตรวจสอบอย่างไร
 - มีการประเมินหรือวัดผลอย่างไร
-

รายการอ้างอิง

กระทรวงมหาดไทย (2535). กฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535). ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522. 2535.

กระทรวงมหาดไทย (2540). กฎกระทรวง ฉบับที่ 47 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522. 2540.

กระทรวงมหาดไทย (2540). กฎกระทรวง ฉบับที่ 48 (พ.ศ. 2540), . ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522. 2540.

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, ก. (2541). การบริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน. กรุงเทพฯ, นายณัฐวัตร มนต์เทเวทย์.

กรุงเทพมหานคร วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมผู้ตรวจสอบและบริหารความปลอดภัยอาคาร หลักเกณฑ์การตรวจสอบอาคาร 9 ประเภท ฉบับ พ.ศ. 2555.

จิรพร สุเมธีประสิทธิ์ มัทธนา พิพิธเนาวรัตน์ กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2556). การบริหารความเสี่ยงอย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล.

เสริชย์ โชติพานิช (2553). การบริหารทรัพยากรกายภาพ : หลักการและทฤษฎี (Facility Management: Principles and Theories). กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นายพีรวัฒน์ แสงชูโต

เกิด 17 ตุลาคม 2516

การศึกษา

- ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียน อำนวยศิลป์
- ระดับอุดมศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- เข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคปลาย ปีการศึกษา พ.ศ. 2558

การทำงาน

- ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง Senior Operation Manager ของบริษัท พลัส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด